

Datum
2023-04-14Instans
Grundskolenämnden

Grundskolenämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Grundskoleförvaltningen Olovsholmsgatan 32, lokal Borgstena plan 1 **tisdagen den 18 april 2023 kl. 13:45**

13:45 Utbildning om intern kontroll

15:45 Workshop i riskanalys intern kontroll

Grundskolenämndens sammanträde är öppet för allmänheten och börjar klockan 18:00 med allmänhetens frågestund

Per Carlsson (S)
Grundskolenämndens Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Emil Persson Torgerson, 033 353708 eller via e-post: emil.persson.torgerson@boras.se

Ärende

1. Allmänhetens frågestund
2. Upprop och val av justerande personer
3. Fastställande av föredragningslista
4. Information från förvaltningschefen
5. Återrapportering från presidium till Grundskolenämnden
6. Återrapportering från kontaktpolitiker från verksamhetsbesök på skolor
7. Budgetuppföljning per mars 2023
Dnr 2023-00012 3.4.1.0 1
8. Uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023
Dnr 2023-00039 3.5.4.0 1
9. Tillägg till Delegationsförteckning för Grundskolenämnden
Dnr 2022-00143 3.5.4.0 1
10. Svar på revisionsrapport: Borås Stads hantering av statsbidrag
Dnr 2023-00015 3.5.4.0 1
11. Yttrande över motion: Servera frukost i skolan
Dnr 2023-00025 3.5.4.0 1
12. Svar på revisionsrapport: Granskning av Borås Stads hantering av moms
Dnr 2023-00005 3.5.4.0 1
13. Framställa förlängning av inhyrning Bodaskolan
Dnr 2023-00046 3.5.4.0 1
14. Anmälningsärenden per april 2023 Grundskolenämnden
Dnr 2022-00145 3.5.4.0 1
15. Delegationsbeslut per april 2023 Grundskolenämnden
Dnr 2022-00146 3.5.4.0 1

Peter Skoglund
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00012 3.4.1.0

Månadsrapport per Mars 2023

Grundskolenämndens beslut

Godkänna månadsrapport per mars.

Ärendet i sin helhet

Ekonomiskt utfall visar t.o.m Mars på ett överskott motsvarande 3,5 mkr.
Överskott för 2023 är prognosticerat till ekonomi i balans.

Beslutsunderlag

1. Månadsrapport per Mars 2023

Samverkan

FSG

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Månadsuppföljning 2023-03

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsövergripande	3
1.1 Förvaltningsövergripande	3
1.2 Resultat per verksamhet.....	8
2 Månadsmått.....	10
2.1 Skola	10

1 Förvaltningsövergripande

1.1 Förvaltningsövergripande

1.1.1 Utfall och prognos

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Utfall ackumulerat	Budget ackumulerat	Avvikelse ackumulerat	Årsbudget	Prognos	Års-avvikelse
Intäkter						
Kommunbidrag	440 350	440 350	0	1 776 748	1 776 748	0
Statsbidrag	38 265	38 309	-44	153 238	153 238	0
Ersättning Migrationsverk	685	833	-148	3 332	3 332	0
Externt sålda platser	2 767	2 336	431	9 343	9 343	0
Avgifter o övr int	46 085	43 014	3 071	172 057	177 057	5 000
Summa intäkter	528 152	524 842	3 310	2 114 718	2 119 718	5 000
Kostnader						
Personal	-348 220	-346 384	-1 836	-1 418 693	-1 423 960	-5 267
Lokaler	-51 851	-51 764	-87	-207 056	-213 056	-6 000
Material	-24 740	-21 371	-3 369	-81 129	-89 129	-8 000
Köpta platser	-56 558	-57 082	524	-226 993	-228 993	-2 000
Skolskjuts	-17 278	-16 898	-380	-56 480	-56 480	0
Övr tjänster	-25 722	-26 431	709	-104 720	-106 720	-2 000
Kapitalkostnad	-310	-470	160	-1 880	-1 280	600
Buffert	0	-4 442	4 442	-17 767	0	17 767
Summa kostnader	-524 679	-524 842	163	-2 114 718	-2 119 618	-4 900
Resultat	3 473	0	3 473	0	100	100
Utnyttjat ack resultat						
Ack resultat (sedan 2017)	29 778	26 303		26 303	20 403	100

1.1.1.1 Utfall till och med perioden

Utfallet t.o.m Mars slutat med ett överskott motsvarande 3,5 mkr.

Intäkter

Inom intäkter finns totalt sett ett överskott på 3,3 mkr. Statsbidragen följer ännu budget men kommer avvika positivt när de förväntade statsbidragen träder i kraft.

Inom Sållda platser finns en viss ökning dels inom sarskolan där fler platser säljs till annan kommun.

Men den stora positiva avvikelser ligger inom "Avgifter och övriga intäkter". I denna kategori finns främst debiteringen till förskolan för utförd Kost och lokalvård samt barnomsorgsavgiften som betalas för plats på fritidshem. Men under rubriken samlas alla övriga intäkter som inte ingår under de övriga mer logiskt beskrivna rubrikerna dvs statsbidrag, intäkt direkt från migrationsverket eller ersättning för en såld skolplats.

Det finns 2 poster som har bidragit till ökade intäkter och därigenom kraftigt påverkat resultatet. Dels har en återbetalning skett från stadskansliet för den provisionshantering som finns runt distributionscentralen. Dvs leverantörerna betalade mer i provision till koncerninköp under 2022 jämfört med den kostnad koncerninköp betalade till Lastbilscentralen (LBC). Överskottet delas ut procentuellt på respektive förvaltning utifrån hur stor andel livsmedel som går via DC. GRF har fått tillbaka 1 mkr som då härrör sig till 2022.

Sedan har även betalning skett av de vitesfakturer som Borås ställde ut till taxibolaget under 2022. Bolaget överklagade fakturorna under 2022 och dessa reserverades i bokslutet som osäker fordran. Fakturorna har nu betalats och påverkar 2023 positivt. Det finns även fortsatta vitesfakturer som kommer skickas löpande under 2023. Till Mars månad finns intäkter motsvarande 1,3 mkr.

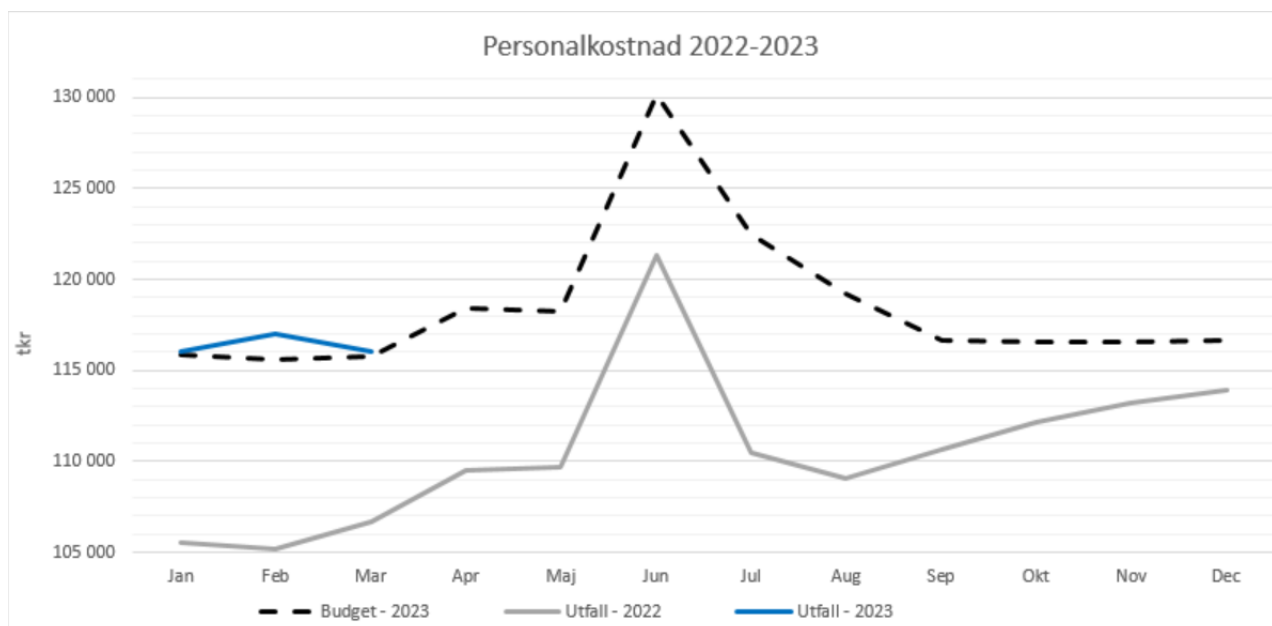
Båda dessa poster påverkar 2023 positivt, men i en långsiktig diskussion om förvaltningens ekonomiska läge är det negativt då det kommer uppfattas som att nämnden beskriver en svår framtid som sedan ändå kan hanteras. Men hanteringen sker då genom tillfälliga oplanerade tillskott som inte kan tas med och planeras för i kommande budget.

Personalkostnad

Personalkostnad ligger med ett mindre underskott på -1,8 mkr under 3 månader. Detta kommer av extra utbetalningar av semester som har utbetalats under februari. Denna utbetalning kommer av att ett antal medarbetare har för mycket semester sparad. Tidigare fick 40 dagar sparas och gränsen är numera 30 dagar. En succesiv utbetalning alternativt om semester tas ut i ledighet görs tills gräns om 30 dagar är nådd. Dessa 1,5 mkr är därav en engångshändelse under 2023 (Och sker varje år i februari).

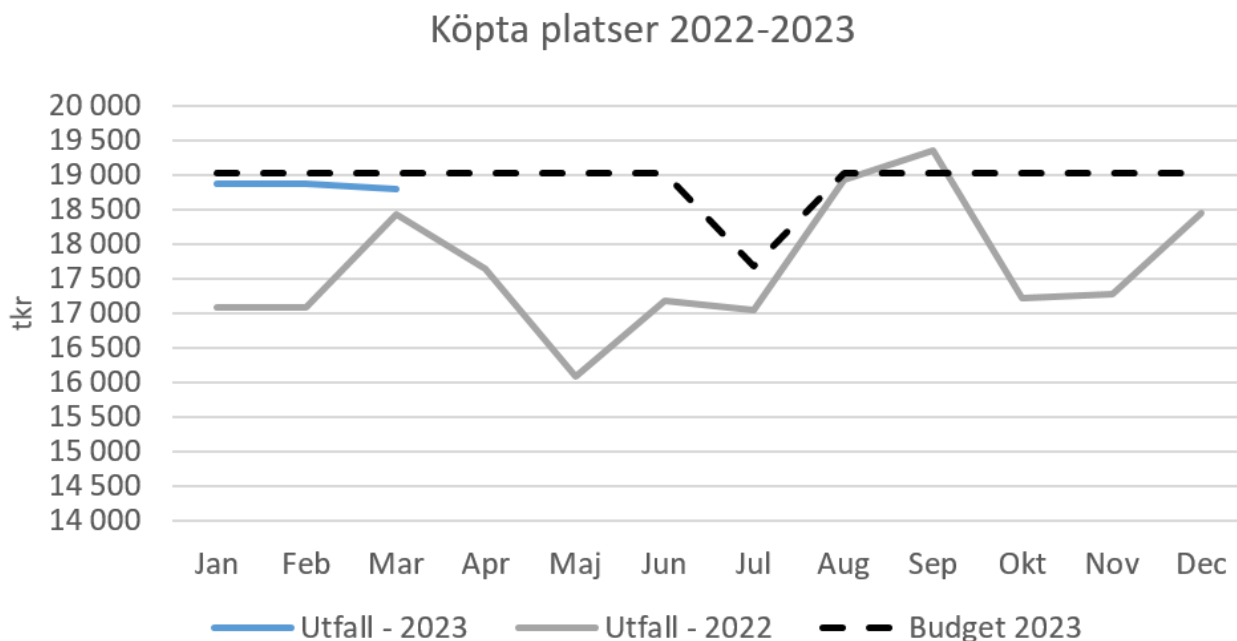
Vid en jämförelse av sjukfrånvaro mellan 2022 och 2023 ses positivt sett en mindre sjukfrånvaro. Därav är inte kostnadsnivån nedtryckt på samma sätt som under Jan-feb 2022 med sjukfrånvaroavdrag.

Utifrån anställningsnivå kan därav Grundskoleförvaltningen anses vara på rätt nivå utifrån budget 2023. Samtidigt finns obalanser mellan skolor dvs vissa skolor har ett ekonomiskt överskott och befinner sig i rekryteringsfas och några skolor och enheter har en negativ avvikelse inom personalkostnad som måste hanteras.

Köpta platser

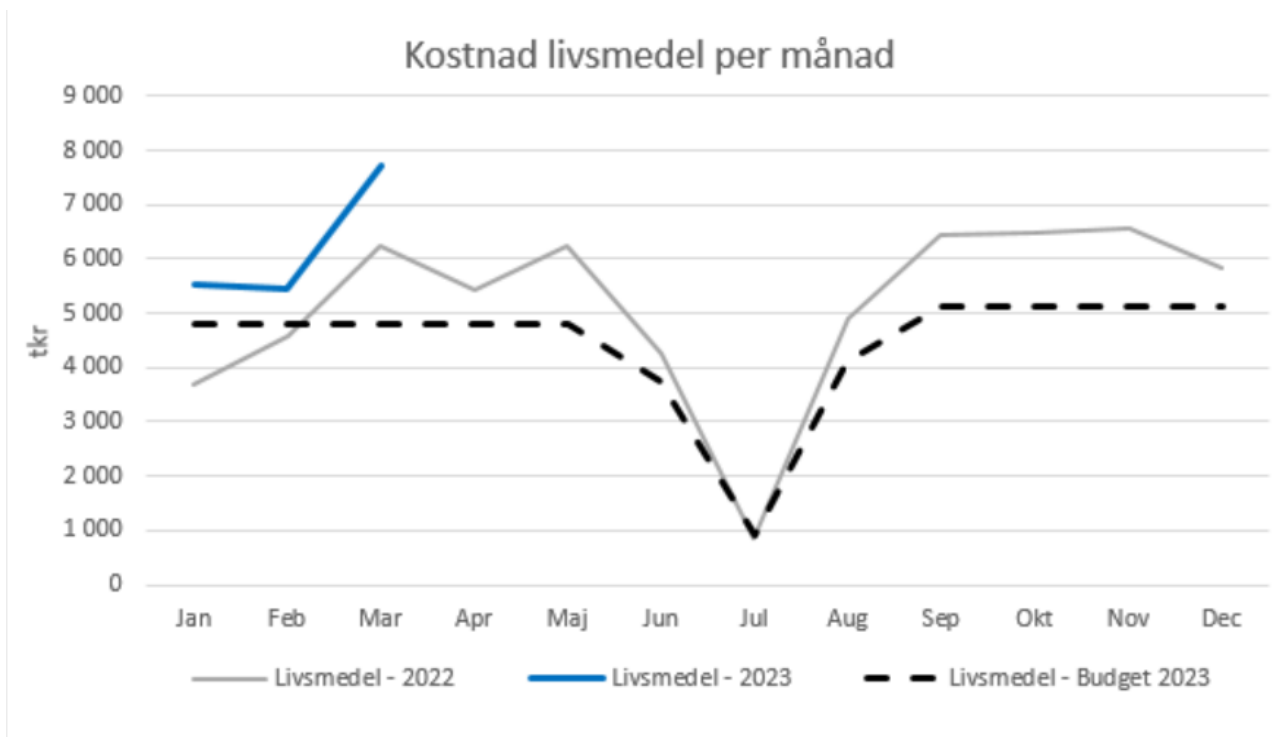
Köpta platser följer budget under Jan-Mars.

Livsmedel

Inom Livsmedel finns ett underskott motsvarande -4,3 mkr. Prognosen är inte beräknad ännu då det finns för mycket osäkra faktorer. 1,0 mkr avser inköp till cafe, hemkunskap samt personal. De inköp som görs utanför kostverksamheten (dvs inom skolenheter) kan i vissa fall vara budgeterade inom läromedel eller övriga personalkostnader. Men genererar en avvikelse vid analys av livsmedel. 40% av avvikelsen avser de livsmedel som köps in till förskoleförvaltningen och genererar en ökad intäkt.

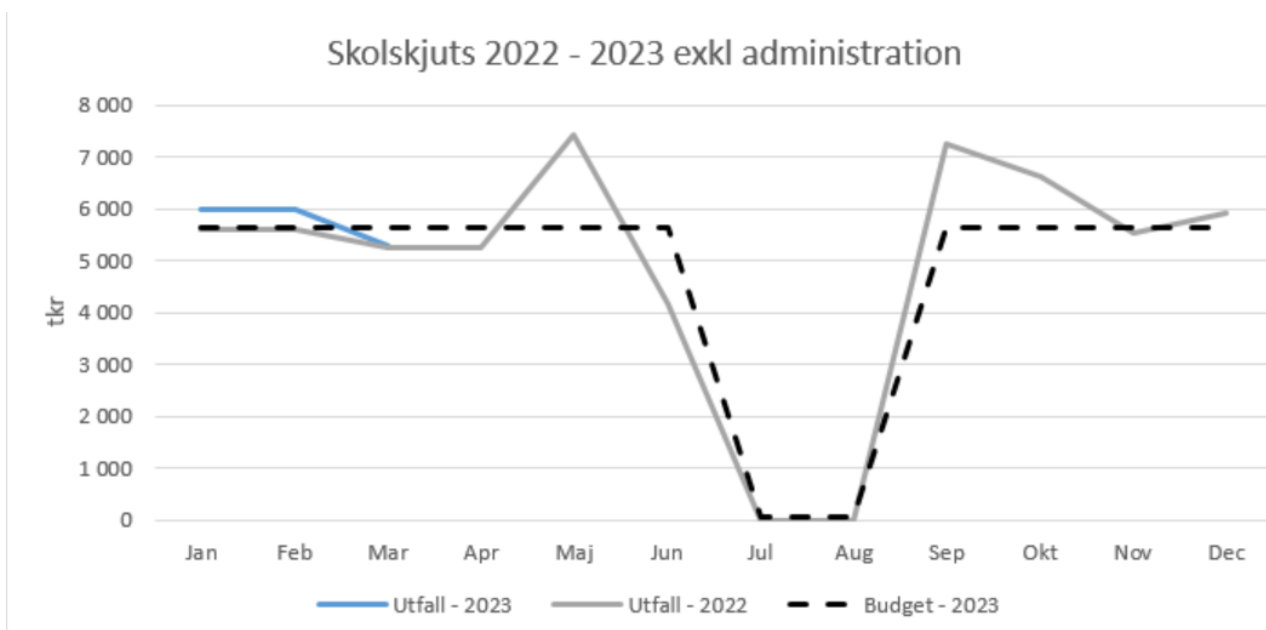
Intäkter från Förskolan är 1,5 mkr högre i Mars jf med Februari. Dock avser faktureringen även lokalvård. Men viss del av kostnadsökningen finns med i de ökade intäkterna och har därav endast delvis påverkat GRF resultat.

Skolskjuts

Kostnaden för skolskjuts följer i stor budget. Avvikelsen till Mars är -0,4 mkr

Det finns en viss avvikelse inom västrafik samt att evakueringskostnad överstiger budget under våren 2023 då Myrås evakueras till Kronäng 1.

Buffert

Buffert har även fallit ut med 3/12 som outnyttjad. Buffert är på 17 767 tkr för 2023 och månadsvis finns 1 480 tkr avsatt. Till aktuell månad har 4 442 tkr fallit ut som outnyttjat.

1.1.1.2 Prognos

Prognos:

De poster som har påverkat prognosen är.

Statsbidrag: Ingen effekt är ännu medtagen i prognos. Information om dels nytt statsbidrag för läromedel förväntas under April/Maj. Intäkten skall mötas av en ökad kostnad för inköp av läromedel. Dvs ett ökat statsbidrag kommer inte vara resultatpåverkande då det skall nyttjas till en ännu idag okänd kostnad.

Ersättning migrationsverket: Intäkten följer i stort budget och ingen justering av prognos är gjord.

Sålda platser: Viss ökning genom att extra plats i särskola säljas under 2023 till annan kommun. Den positiva avvikelsen har ännu inte påverkat prognos. Men om hög intäkt kvarstår (dvs elever är kvar) terminen ut kommer en justering av prognos göras till ett mindre överskott.

Avgifter och övriga intäkter: Prognos sätts till **+5 000 tkr**. De extra intäkterna under Januari till Mars är säkrade. Fortsatta vite kommer betalas från taxibolag till Borås Stad (dock inte i samma storlek). Återföring av intäkt för DC är en engångspost för 2023 och finns med i prognos och utfall.

Övrigt förväntas en högre intäkt från förskolan genom de fortsatt ökade livsmedelskostnaderna. Denna ökade intäkt från förskolan kan dock komma likt 2022 att påverkas av möjlighet till att bemanna på en korrekt nivå inom lokalvård som utförs på förskolan. Dvs om Kost och lokalvård inte kan bemanna fullt ut vid sjukluckor kommer inte kostnad uppstå inom Kost och lokalvård. Det finns därav ett minskat behov av att fakturera förskolan.

Personalkostnad: Prognos sätts till ett underskott motsvarande **-5 200 tkr**.

Dels finns den extra kostnaden i Februari för utbetald semester. Respektive enhet som har haft denna merkostnad kommer behöva täcka den kostnaden med ordinarie tilldelning. Risk finns att samtliga enheter inte kan täcka kostnaden och sluta året med en avvikelse.

Samtidigt kommer Kommunals avtal överstiga den uppräknings som har skett till respektive enhet. Både när det gäller elevpeng men även i de fasta anslag som har beräknats. Störst effekt finns inom Kost och Lokalvård. Och likt merkostnaden för semester förväntas enheter täcka avtalet utöver tilldelningen genom en anpassning av befintlig organisation allt genom tillfälliga vakanser.

Det finns även ett antal skolor som inte har en ekonomi i balans utifrån aktuellt elevantal. Dessa enheter behöver arbeta med sin organisation för att vara i balans inför 2024.

Det finns därav en stor risk att personalkostnad slutar med en avvikelse totalt för förvaltningen.

Lokaler: Vid halvårsskiftet kommer nya lokaler att tas i anspråk Byttorp och Myrås. Debitering kommer påbörjas i Juni 2023 alternativt Januari 2024. Prognosen sätts till **-6 000 tkr**. Kostnadsnivån är förväntad utifrån lokalplaneringen och de ut- och ombyggnationer som nu görs.

Material: Livsmedelspriser fortsätter att öka utifrån omvärldsläget och prognos för livsmedel och material sätts till **-8 000 mkr**. I denna avvikelse återfinns skolmat, livsmedelsinköp till skolenheter samt övriga materialkostnader.

De statsbidrag som förväntas rörande läromedel har inte tagits med i prognos då de är kopplade till den ännu okända intäkten för statsbidrag läromedel.

Om det uppkommer möjlighet vid slutet på året till fortsatt justering av tidigare gjorda investeringar kommer detta påverka kostnadsnivån för Prognos och utfall 2023 genom en negativ avvikelse.

Möjligheten kommer isåfall gå att koppla till återföring av DC eller de viten som finns inom skolskjuts

Köpta platser: Risk finns för en fortsatt ökning av volym hos de fristående skolorna inför HT 2023. En prognos sätts därav till i **-2 000 tkr**. Samtidigt finns en positiv avvikelse fram till Mas och om denna kvarstår terminen ut samt att skolplacering på fristående under hösten 2023 inte har ökat kommer prognosen omvärderas.

Risk finns även alltid för ökade specialplaceringer. Dessa går inte att se på förhand utan hanteras löpande.

Övriga kostnader: Vid upprättande av budget finns alltid en osäkerhetsfaktor rörande det övriga kostnaderna. En prognos på **-2 000 tkr** sätts tillsvidare för att hantera det oförutsedda kostnader som kommer att uppstå.

Kapitalkostnad: Utifrån det arbete som har gjorts för att identifiera tidigare gjorda investeringar kommer inte hela budget för avskrivningar att nyttjas. Dvs kostnadsnivå kommer vara ca **600 tkr** lägre jämfört med budget.

Buffert: Förväntas fortsatt ligga kvar oförändrad och påverkar prognosen med **17 767 tkr**

Överskottet för 2023 beräknas till ett mindre överskott vilket mer definieras som ekonomi i balans.

1.1.2 Kommunbidrag

Beslut	Kommunbidrag i tkr
KF Årsbudget	1 776 650
TOTALT	1 776 650

1.2 Resultat per verksamhet

Ekonomiskt utfall och prognos

Nettokostnad per område, tkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse budget - utfall	Helår budget	Bokslut föregående år
Politisk verksamhet	-908	-600	-308	-2 424	-564
Gemensam administration	-52 102	-49 218	-2 884	-197 939	-46 862
Förskoleklass	-15 203	-16 509	1 306	-67 190	-13 710
Särskola	-17 347	-16 493	-854	-67 858	-15 744
Grundskola	-315 843	-316 856	1 013	-1 279 944	-281 813
Fritidshem	-35 714	-36 777	1 063	-143 626	-31 893
Korttidstillsyn LSS	242	25	217	0	440
Buffert	0	-4 442	4 442	-17 767	0
Totalt	-436 875	-440 870	3 995	-1 776 748	-390 146

Avvikelsen inom Gemensam administration kommer delvis av bemanningsenhetens kostnad. Budget och debitering är inte utförd inom samma verksamhet. Utredning sker om kostnaden skall hanteras som gemensam administration eller inom Grundskola.

1.2.1 Nämndens buffert

Utfall och prognos

Disponering av buffert

Typ av avsättning	Avsatt tkr	Disponerat tkr	Återstår tkr
Årets buffert	17 767	0	17 767
Summa	17 767	0	17 767

2 Månadsmått

2.1 Skola

2.1.1 Grundskola

Verksamhetsmått		Utfall 2023 mars	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i grundskola	IST	12 456	12 447	12 352	12 438	12 800
varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	IST	1 809	1 814	1 796	1 819	1 835

2.1.2 Förskoleklass

Verksamhetsmått		Utfall 2023 mars	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i förskoleklass	IST	1 371	1 368	1 371	1 371	1 400
varav elever i förskoleklass i fristående skola	IST	119	118	110	119	119

2.1.3 Obligatorisk särskola

Verksamhetsmått		Utfall 2023 mars	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i särskola		168	159		153	152
Antal elever i kommunens särskolor	IST	127	127	127	113	

2.1.4 Fritidshem

Verksamhetsmått		Utfall 2023 mars	Utfall 2023 feb	Utfall 2023 jan	Utfall 2022	Budget 2023
Antal elever från kommunen i fritidshem		4 687	4 692		4 808	4 750
varav barn i fristående verksamhet		415	414		426	370

Emil Persson Torgerson
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00039 3.5.4.0

Uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023

Grundskolenämndens beslut

Godkänna redovisningen samt översända densamma till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Grundskoleförvaltningen har genomfört uppföljning av arbetet med Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget.

Beslutsunderlag

1. Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023, nämndens rapport (Grundskolenämnden)

Samverkan

FSG

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023, nämndens rapport

Grundskolenämnden

Uppdrag

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2023	Kommentar
KF 2022-03-24 Svar på motion av Inger Landström (V), Ida Legnemark (V), Peter Lund (V) och Anita Spjuth (V): Menssäkra Borås	Fritids- och folkhälsonämnden, Grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att testa menssäkrade toaletter i sina verksamheter	 Delvis genomfört	<p>I december 2022 kom mensskyddsautomater upp på pilotskolorna. Under mars månad 2023 har flickor i årskurs 4-9 på pilotskolorna fått besvara en enkät. Svaren ska närmare analyseras tillsammans med rektorernas synpunkter som också inkommit genom enkät. Det ska också göras en ekonomisk analys.</p> <p>I maj kommer Grundskolenämnden att inkomma till Kommunstyrelsen med ett ärende som beskriver resultatet av pilotomgången och rekommendation om eventuellt fortsatt satsning på kommunens skolor. I skrivande stund kan dock ändå sägas att responsen varit mycket positiv både från elever och rektorer men att ett införande är förenat med kostnader av den storlek som inte kan anses rymmas inom den budgetram som tilldelas skolan för dess ordinarie verksamhet.</p>
Svar på motion av Stefan Lindborg (V): En hjärtefråga, KF 2022-05-12	Nämnderna ges i uppdrag att inventera behovet och installera hjärtstartare efter behov.	 Genomfört	Uppdraget redovisades för Grundskolenämnden i december 2022.

Natalia Pérez Nyberg
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2022-00143 3.5.4.0

Tillägg till delegationsförteckning för Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden beslutar att genomföra de föreslagna ändringarna i delegationsförteckningen och att dessa träder i kraft omgående.

Ärendet i sin helhet

Kommunallagen möjliggör i 6 kap 37§ samt 7 kap. 5-8§§ delegation av vissa beslut till förvaltningschef. Rätten att delegera innebär att med stöd av delegationsbestämmelserna för Grundskolenämnden delegera beslut enligt förteckning till Förvaltningschefen. Förvaltningschefen avser sedan att vidarefordra besluten till tjänstemän i enlighet med förteckningen.

Det har saknats vissa delegationsbeslut inom verksamhetsområdet ekonomi (1B), vilket nu kompletteras av Grundskolenämnden. Tilläggen avser delegationsrätt till beslut- och behörighetsattestanter samt ersättare för dessa, kontroll av ekonomiska transaktioner och periodiska fakturor, omfördelningen via bokföringsorder, fördelning av anslag och anvisade medel, ansökan och rekvisition av riktade statsbidrag samt avtal och kontrakt vid köp av förvaltnings specifika varor och tjänster, som exempelvis IT-system och läromedel.

Beslutsunderlag

1. Delegationsförteckning för Grundskolenämnden.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Grundskolenämnden

Delegationsförteckning

Delegationer till Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera

Fastställt av:

Grundskolenämnden. Datum: 2016-12-13

Reviderad: 2023-04-18

För ev. uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Förkortningar.....	4
Förklaringar	6
Ansvarsområde.....	6
Syftet med delegation	6
Delegater	6
Vidaredelegation	6
Ej delegerbara ärenden.....	6
Nämndens återkallande.....	7
Brådskande ärenden	7
Personliga förhållanden och jäv	7
Anmälan av delegationsbeslut.....	7
Attesträtt.....	7
Personalärenden.....	7
Upphandlingsärenden	7
Kostnadsansvar	8
Facklig samverkan Beslutsfattaren ansvarar i förekommande fall för samverkan med de fackliga organisationerna enligt Borås Stads samverkansavtal.	8
1. Allmän handling, Ekonomi och Personal	9
1.A. Allmän handling	9
1.B. Ekonomi	9
1.C. Anställning och upphörande av anställning.....	10
1.D. Samverkan/ Förhandling enligt MBL.....	11
2. Lokaler.....	11
3. Förskoleklass, Grundskola, Fritidshem, Grundsärskola och Enskild pedagogisk omsorg	12
3.A. Skolformsövergripande bestämmelser.....	12
3.B. Förskoleklass	14
3.C. Grundskola	15
3.D. Grundsärskola	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.E. Fritidshem	17
3.F. Entreprenad och samverkan	18

3.G. Särskilda utbildningsformer.....	18
3.H. Annan pedagogisk verksamhet.....	18
3.I. Tillsyn m.m.....	18
4. Överklaganden, yttranden m.m.....	19
4.A. Överklaganden och yttranden.....	19
4.B. Övriga yttranden.....	20
5. Övriga ärenden.	18
5.1 Nämndens personuppgiftsansvar.....	18

Förkortningar

AB	Allmänna bestämmelser
DL	Diskrimineringslagen
FL	Förvaltningslagen
KL	Kommunallagen
OSL	Offentlighet- och sekretesslagen
LAS	Lag om anställningsskydd
SF	Skolförordningen
SL	Skollagen
SÖ	Skolväsendets överklagandenämnd
MBL	Lag om medbestämmande i arbetslivet
TF	Tryckfrihetsförordningen

Förklaringar

Ansvarsområde

Grundskolenämndens ansvarsområden framgår av reglemente.

Syftet med delegation

Delegering innebär att nämnden överför självständig beslutanderätt, dvs. ger någon i uppdrag att fatta beslut på nämndens vägnar i vissa ärenden. Syftet med delegation är att nå en administrativt enklare och snabbare handläggning. Delegationsbeslut fattas i namn av den som gett delegationen och gäller på samma sätt som om nämnden själv fattat dem.

Offentlighetsprincipen och rätten att ta del av allmänna handlingar förändras inte av att beslutanderätten delegeras.

Delegater

En nämnd får uppdra att fatta beslut på nämndens vägnar till

- Ett utskott (avdelning) av nämnden, t.ex. ett arbetsutskott
- En enskild ledamot eller ersättare, t.ex. ordförande.
- En anställd hos kommunen. Denne behöver inte nödvändigtvis vara anställd hos den nämnd som delegerar beslutanderätten.

Det går inte att delegera till en grupp anställda eller till en grupp bestående av anställda och förtroendevalda att gemensamt fatta beslut.

Vidaredelegation

Nämnden får överlåta åt förvaltningschef att i sin tur uppdra åt annan anställd inom kommunen att besluta istället. Förvaltningschefens vidaredelegation är lägsta beslutsnivå och får inte delegeras vidare.

Om förvaltningschefen vill förbehålla sig rätten att besluta i ett visst ärende eller i en viss typ av ärenden, ska den som tilldelats beslutanderätten underrättas om det i förväg. Stadsdelschef som delegerat beslutanderätten i ett ärende får inte ändra ett redan fattat beslut.

Ej delegerbara ärenden

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
- Framställningar eller yttrande till Kommunfullmäktige, liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av Kommunfullmäktige har överklagats
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
- Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Nämndens återkallande

Nämnden kan när som helst återkalla en delegation. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Nämnden kan också föregripa ett beslut i ett ärende genom att själv ta över ärendet och besluta. Däremot kan nämnden inte ändra ett beslut som redan är fattat av en delegat.

Brådskande ärenden

Ordföranden, eller annan nämndledamot som nämnden utsett, kan besluta på nämndens vägnar i brådskande ärenden. Beslutet ska då anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Personliga förhållanden och jäv

Delegerad beslutanderätt får inte utövas i ärende som rör beslutsfattarens egna personliga förhållanden eller där jäv enligt KL, 6 kap 25 § förekommer.

Anmälan av delegationsbeslut

Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till förvaltningschef, som anmäler till nämnden. Anmälningsrutinerna ska vara så utformade att nämnden får tillfredsställande insyn i och kontroll över hur beslutanderätten utövas. Nämnden avgör i vilken form delegationsbesluten ska anmälas till nämnden.

Tidpunkten för anmälan bestämmer beräkningen av besvärstiden när det gäller överklagan som laglighetsprövning. Tiden är tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats. Vid förvaltningsbesvär är också överklagningstiden tre veckor, men räknas från den dag när den som beslutet rör fått ta del av beslutet.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten. Yttranden omfattas inte heller av anmälningsskyldigheten om det inte anges annat i gällande lagstiftning.

Attesträtt

Förvaltningschefen är bemyndigad att utse besluts- och behörighetsattestanter, enligt attestreglementet.

Personalärenden

Den som beslutar i personalärende ansvarar för att beslutet överensstämmer med författningar, föreskrifter i avtal samt övriga riktlinjer på det personaladministrativa området.

Vid anställning av personal i arbetsledande ställning, eller som annars har arbetsuppgifter av särskild betydelse, ska beslutsfattaren samråda med närmaste högre chef före beslut.

För lönesättning gäller särskilda rutiner.

Upphandlingsärenden

Den som beslutar om inköp eller träffar avtal om arbeten eller tjänster ansvarar för att upphandlingen sker enligt upphandlingsreglementet. Beslutsfattaren ansvarar för att välja den

upphandlingsform som är lämplig med hänsyn till kravet på affärsmässighet och behovet av samordning.

Beslutsärenden ska behandlas i ett sammanhang, dvs. ärendet får inte delas upp i syfte att kringgå befogenhetsbestämmelser. Den som beslutar om inköp ansvarar för att varan motsvarar de krav från bl.a. arbetsmiljösynpunkt som ställs på produkter i förvaltningens verksamhet.

Kostnadsansvar

Beslutsfattaren ska dels förvissa sig om att nödvändiga anslag finns för de kostnader som beslutet kan innebära, dels beakta anvisningarna för medelsanvändning. Beslutsfattaren ska också förvissa sig om att täckning finns i budget.

Facklig samverkan

Beslutsfattaren ansvarar i förekommande fall för samverkan med de fackliga organisationerna enligt Borås Stads samverkansavtal.

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
	1. Allmän handling, Ekonomi och Personal			
	1.A. Allmän handling			
1	Avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet. Uppgift ur sådan handling till myndighet eller förbehåll i samband med utlämnande till enskild.	2 kap 2 och 14 §§ TF 6 kap 2 och 6 §§ OSL 10 kap 14 § OSL 23 kap 2 § OSL 25 kap 1 § OSL	Chef för kvalitet- och utveckling	
	1.B. Ekonomi			
1	Begäran till Kommunstyrelsen om handkassa	Kontant-hanterings-PM från Stadsrevisionen	Chef för ekonomi	
2	Skadeersättning till personal		Respektive chef	I samråd med överordnad chef
3	Skadeersättning till elev, vårdnadshavare eller allmänhet.		Verksamhetschef	I samråd med Chef för ekonomi och/eller stadsjurist

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Utse Beslut- och behörighetsattestanter samt ersättare för dessa.	I enlighet med Borås Stads regler för internkontroll samt attestreglemente. Tvåhandsprincipen gäller för alla fakturor.	Beslut i Grundskolenämnden	Lista över funktioner med beslut-och behörighetsattestanter upprättas varje räkenskapsår av ekonomifunktionen.
5	Kontroll av ekonomiska transaktioner och periodiska fakturor med autoattest. Omfördelningen via bokföringsorder.		Chef för ekonomifunktionen	
6	Fördelning av anslag och anvisade medel för förskoleklass, grundskola, anpassad skola och fritidshem.		Chef för ekonomifunktionen	
7	Ansökan och rekvisition av riktade statsbidrag.		Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera	
8	Avtal och kontrakt vid köp av förvaltningsspecifika varor och tjänster, som exempelvis IT-system och läromedel.		Förvaltningschef	Lista över funktioner med beslut-och behörighetsattestanter upprättas varje räkenskapsår av ekonomifunktionen. I samband med denna lista upprättas även beloppsgräns för avtal och kontrakt.
	1.C. Anställning och upphörande av anställning			

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
1	Tillsvidareanställning av rektor.	32 § LAS 4 § LAS 2 kap 11 § SL	Verksamhetschef	I samråd med Förvaltningschef
2	Tillsättning av Verksamhetschef, Chef för ekonomi, Chef för HR, Chef för kvalitet- och utveckling, Chef för elevhälsa och Chef för kost- och lokalvård	32 § LAS 4 § LAS	Förvaltningschef	I samråd med nämndens presidium
3	Tillsvidareanställning av övrig personal.	32 § LAS 4 § LAS	Respektive chef	I samråd med HR-funktionen.
4	Anställa för viss tid, visst arbete, provanställning, allmän visstidsanställning, tidsbegränsad anställning, PAN och anställa för vikariat.	5 och 6 §§ LAS 4 § AB	Respektive chef	
5	Beslut om uppsägning på grund av personliga skäl eller arbetsbrist samt beslut om avsked.	4 § 2 st och 18-20 §§ LAS	Respektive Verksamhetschef, Chef för ekonomi, Chef för HR, Chef för kvalitet- och utveckling, Chef för elevhälsa och Chef för kost- och lokalvård	I fråga om personliga skäl och beslut om avsked skall samråd med Personal och förhandling ske.
	1.D. Samverkan/ Förhandling enligt MBL			
1	Svara för samverkan, förhandlingar och informationsskyldighet enligt MBL inför Grundskolenämndens beslut enligt Samverkansavtal, MBL 11-14, 19 samt 38 §§.	11-14, 19, 38 §§ MBL	Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera	
2	Svara för MBL-förhandling i frågor som rör individärenden eller skolans inre organisation.	11-14, 19, 38 §§ MBL	Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera	
	2. Lokaler			

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
1	Besluta om förhyrning och uppsägning av lokaler.		Ordförande och vice ordförande i förening med återrapportering till Grundskolenämnden på nästa nämndsammanträde.	
2	Besluta om framställan för lokalanpassning.		Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera	
3	Besluta om upplåtelse av lokaler och inventarier inklusive uthyrning av aula.		Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera	
4	Göra verksamhetsanmälan till Miljö- och konsumentnämnden/Miljö- och konsumentkonsumentförvaltningen vid nyetablering i samband med nylokalisering.		Förvaltningschef med rätt att vidaredelegera	
	3. Förskoleklass, Grundskola, Fritidshem, /Rubriken upphör att gälla U:2023-07-02/ Grundsärskola /Rubriken träder i kraft I:2023-07-02/ Anpassade grundskolan och Enskild pedagogisk omsorg			
	3.A. Skolformsövergripande bestämmelser			
1	Beslut att använda person utan behörighetsbevis för undervisning mer än 6 mån och upp till 1 år	2 kap 19 § SL	Verksamhetschef	
2	Beslut att använda person utan behörighetsbevis för undervisning utan tidsbegränsning.	2 kap 20 § SL	Verksamhetschef	
3	Beslut att använda person utan behörighetsbevis för undervisning upp till 3 år	2 kap 21-22 § SL	Verksamhetschef	
4	Beslut om åtgärder vid	4 kap 7 § SL	Rektor	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
	framkomna brister i verksamheten.			
5	Beslut att utreda kränkande behandling. Beslut att vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden.	6 kap 10 § SL	Rektor	För rektors skyldighet att anmäla till huvudman finns särskild rutin.
6	Beslut om mottagande i /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundsärskolan /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolan	7 kap 5 § SL	Chef för elevhälsa	Överklagas till SÖ enligt SL 28 kap 12§
7	Beslut att elev ej tillhör /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundsärskolans /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolans målgrupp	7 kap 5b § SL	Chef för elevhälsa	Överklagas till SÖ enligt SL 28 kap 12§
8	Beslut att på försök ta emot elev i grundskolan eller /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundsärskolan /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolan	7 kap 8 § SL	Chef för elevhälsa	
9	Beslut om integrering inom annan skolform.	7 kap 9 § SL	Chef för elevhälsa	
10	Beslut om uppskjuten skolplikt till 7 år.	7 kap 10 § SL	Chef för elevhälsa	Beslut prövas efter vårdnadshavares begäran och efter samråd med Förskoleförvaltningens barnhälsochef. Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
11	Beslut om tidig skolstart i förskoleklass.	7 kap 11 § SL	Chef för kvalitet och utveckling	Beslut prövas efter vårdnadshavares begäran och efter samråd med Förskoleförvalt-

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
				ningen
12	Beslut om att låta elev börja i /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundsärskolan /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolan utan att ha fullgjort förskoleklass	7 kap 11 a-b §§	Chef för elevhälsa	Beslut prövas efter vårdnadshavarens begäran och efter samråd med Förskoleförvaltningen
13	Beslut om senare upphörande av skolplikt.	7 kap 13 § SL	Rektor	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
14	Beslut om tidigare upphörande av skolplikt.	7 kap 14 § SL	Rektor	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
15	Beslut om rätt att slutföra skolgången.	7 kap 15-16 §§ SL	Rektor	
16	Beslut om läsårets början och slut.	3 kap 3 § SF	Förvaltningschef	Efter samråd med övriga kommuner i Boråsregionen.
17	Beslut om mottagande av elev som inte bor i Sverige.	4 kap 2 § SF	Chef för kvalitet- och utveckling	
	3.B. Förskoleklass			
1	Beslut om mottagande från annan kommun av särskilda eller av andra skäl.	9 kap 13 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL i fråga om särskilda skäl.
2	Beslut om att frånga elevens vårdnadshavares önskemål om placering.	9 kap 15 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till Förvaltningsdomstol. När det gäller 1 st. Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL när det gäller 2 st.
3	Beslut och ansvar för skolskjuts till och från förskoleklass.	9 kap 15b § SL	Handläggare för skolskjutsärenden och skolskjutsadministratör på Tekniska förvaltningen	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Beslut om skolskjuts till och från förskoleklass i annan kommun.	9 kap 15c § SL	Handläggare för skolskjutsärenden och skolskjutsadministratör på Tekniska förvaltningen	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
5	Beslut om tilläggsbelopp till fristående förskoleklass	9 kap 21 § SL	Omfattande stödbehov Chef för Elevhälsa (1st. 1p.) Modersmål Områdeschef CFL (1st. 2p.)	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt SL 28 kap 5§
	3.C. Grundskola			
1	Beslut om mottagande från annan kommun av särskilda skäl.	10 kap 25 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
2	Beslut om mottagande från annan kommun efter elevens vårdnadshavares önskemål.	10 kap 27 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	
3	Beslut om skolgång vilket innebär att eleven behöver bo utanför det egna hemmet.	10 kap 29 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
4	Beslut om åtgärder för elev vars skolgång innebär att eleven behöver bo utanför det egna hemmet.	10 kap 29 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
5	Beslut om att frångå vårdnadshavares önskemål om placering vid skolenhet.	10 kap 30 § SL <i>Gäller ej beslut jml. 10 kap 30 § 2 st. 2 pkt. SL vilket beslutas av nämnden</i>	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till Förvaltningsdomstol. När det gäller 1 st. Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL när det gäller 2 st 1 p.
6	Beslut och ansvar för skolskjuts till och från grundskola.	10 kap 32 § SL	Handläggare för skolskjutsärenden och skolskjutsadministratör på Tekniska förvaltningen	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
7	Beslut om skolskjuts till och från grundskola i annan kommun.	10 kap 33 § SL	Handläggare för skolskjutsärenden och skolskjutsadministratör på	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
			Tekniska förvaltningen	kap 5 § SL
8	Besluta om tilläggsbelopp till fristående grundskola	10 kap 39 § SL	Omfattande stödbehov Chef för Elevhälsa (1st. 1p.) Modersmål Områdeschef CFL (1st. 2p.) Lovskola Chef Ekonomi (1st. 3p.)	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
9	Beslut om ytterligare undervisningstid.	9 kap 3 § SF	Förvaltningschef	
10	Beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurser.	9 kap 4 § SF	Förvaltningschef	
11	Beslut att inte anordna undervisning i erbjudet språkval.	9 kap 7 § SF	Förvaltningschef	
12	Beslut om att ansöka om lokalt tillval som skolans val.	9 kap 10 § SF	Rektor	Efter samråd med verksamhetschef
	3.D. /Rubriken upphör att gälla U:2023-07-02/ Grundsärskola /Rubriken träder i kraft I:2023-07-02/ Anpassade grundskolan			
1	Beslut om att huvudsakligen läsa ämnen eller ämnesområden.	11 kap 8 § SL	Chef för elevhälsa	
2	Beslut om mottagande från annan kommun av särskilda skäl.	11 kap 25 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL
3	Beslut om mottagande från annan kommun efter elevens vårdnadshavares önskemål.	11 kap 26 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	
4	Beslut om att frångå vårdnadshavares önskemål om placering vid skolenhet.	11 kap 29 § SL <i>Gäller ej beslut jml. 11 kap 29 § 2 st. 2 pkt. SL.</i>	Chef för kvalitet- och utveckling	Överklagas till Förvaltningsdomstol. När det gäller 1 st. Överklagas till SÖ enligt 28 kap 12 § SL när det gäller 2 st 1 p.

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
5	Beslut och ansvar för skolskjuts till och från anpassade grundskolan.	11 kap 31 § SL	Trafiksamordnare vid Tekniska förvaltningen ansvarar för organisation. Rektor beslutar om rätt till skolskjuts.	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
6	Beslut om skolskjuts till och från /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundskolan /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolan i annan kommun.	10 kap 33 § SL	Trafiksamordnare vid Tekniska förvaltningen ansvarar för organisation. Rektor beslutar om rätt till skolskjuts.	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
7	Besluta om tilläggsbelopp till fristående /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundskola /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolan	11 kap 38 § SL	Omfattande stödbehov Chef för Elevhälsa (1st. 1p.) Modersmål Områdeschef CFL (1st. 2p.)	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
8	Beslut om ytterligare undervisningstid.	10 kap 2 § SF	Förvaltningschef	
9	Beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurser.	10 kap 3 § SF	Förvaltningschef	
	3.E. Fritidshem			
1	Beslut att erbjuda utbildning i fritidshem utifrån elevens eget behov på grund av familjens situation i övrigt.	14 kap 5 § SL	Verksamhetschef	
2	Beslut att erbjuda elev utbildning i fritidshem på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl.	14 kap 6 § SL	Verksamhetschef	
3	Beslut om tilläggsbelopp till enskild huvudman för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd.	14 kap 17 § SL	Chef för Elevhälsa	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
	3.F. Entreprenad och samverkan			
1	Överlämnande av modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet på entreprenad till annan huvudman samt den myndighetsutövning som hör därtill.	23 kap 5, 9, 10, 14 §§ SL	Områdeschef CFL	
2	Ansökan hos regeringen om överlämnande av övrig undervisning på entreprenad på grund av särskilda skäl samt sluta avtal om detta.	23 kap 19 § SL	Förvaltningschef	
	3.G. Särskilda utbildningsformer			
1	Verkställighet Sjukhusundervisning.	24 kap 17 § SL	Rektor för Sjukhusskolan	
2	Verkställighet särskild undervisning i hemmet eller på annan plats.	24 kap 20 § SL	Rektor	
3	Beslut om att fullgöra skolplikt på annat sätt än som anges i 2010:800 Skollagen.	24 kap 23 § SL	Verksamhetschef	Överklagas till Förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § SL
	3.H. Annan pedagogisk verksamhet			
1	Besluta om tilläggsbelopp till enskild pedagogisk omsorg för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd.	25 kap 13 § SL	Chef för Elevhälsa	
	3.I. Tillsyn m.m.			
1	Verkställighet tillsyn av fristående fritidshem som inte anordnas vid skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola samt enskild pedagogisk omsorg för barn i skolåldern.	26 kap 4 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
2	Verkställighet att för nämndens räkning till Skolinspektionen avge handlingar och annat material vid regelbunden tillsyn.	26 kap 7 § SL	Chef för kvalitet- och utveckling	
3	Verkställighet att för nämndens räkning till Skolinspektionen avge handlingar och annat material i samband med anmälningssärenden.	26 kap 7§ SL	Chef för kvalitet- och utveckling	I samråd med Verksamhetschef
4	Beslut om föreläggande, anmärkning och att avstå från ingripande vid tillsyn av fristående fritidshem som inte anordnas vid skolenhet med förskoleklass, grundskola eller /Upphör att gälla U:2023-07-02/ grundskola /Träder i kraft I:2023-07-02/ anpassade grundskolan	26 kap 4, 10, 11, 12 §§ SL	Förvaltningschef	
5	Verkställighet att för nämndens räkning till Skolinspektionen avge handlingar och annat material i samband med kvalitetsgranskningar samt nationell uppföljning och utvärdering.	26 kap 22, 25 §§ SL	Chef för kvalitet- och utveckling	
	4. Överklaganden, yttranden m.m.			
	4.A. Överklaganden och yttranden			
1	Verkställighet av yttrande till annan myndighet än Skolinspektionen		Respektive Verksamhetschef, Chef för ekonomi, Chef för HR, Chef för kvalitet- och utveckling, Chef för elevhälsa och Chef för kost- och lokalvård	
2	Beslut att ompröva, alternativt inte ompröva ett beslut.	37-39 §§ FL	Delegat i ursprungsbeslutet	
3	Beslut att avvisa överklaganden som har kommit in för sent.	45 § FL	Chef för kvalitet- och utveckling	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Beslut att avvisa ombud.	14 § FL	Delegat i ursprungsbeslutet	
5	Yttrande till Förvaltningsdomstol i överklagade ärenden.	Lagrum i ursprungsbeslutet	Delegat i ursprungsbeslutet	
6	Överklaga och i förekommande fall begära inhibition av beslut	41, 48 §§ FL	Respektive Verksamhetschef, Chef för ekonomi, Chef för HR, Chef för kvalitet- och utveckling, Chef för elevhälsa och Chef för kost- och lokalvård	
	4.B. Övriga yttranden			
1	Verkställighet av uppgiftslämnande till smittskyddsläkare.	6 kap 9 § Smittskyddslagen	Skolsköterska	
2	Rätt att pröva och avgöra jävsinvändning mot delegat, som beslutar i individärenden.	18 § 2 st. FL	Förvaltningschef	
	5. Övriga ärenden			
	5.A Personuppgiftsansvar			
1	Utse personuppgiftsansvarig enligt GDPR	Art 4 p 7 GDPR	Chef för Ekonomi	

Natalia Pérez Nyberg
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00015 3.5.4.0

Svar på Revisionsrapport: Borås Stads hantering av statsbidrag

Grundskolenämndens beslut

Godkänna svar på revisionsrapporten.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads hantering av riktade statsbidrag. Granskningen visar att det inte finns kommunspecifika styrdokument för riktade statsbidrag förutom avsnitt i ekonomihandboken. Granskningen visar också att flertalet förvaltningar har egna dokumenterade processer, rutiner och/eller inarbetade arbetssätt för arbetet med riktade statsbidrag.

Förutom riktade statsbidrag som är riktade mot våra verksamheter, ansöker Grundskolenämnden även ett flertal statsbidrag tillsammans med övriga nämnder i utbildningsklustret. Det har lett till att välfungerande och inarbetade arbetssätt har utvecklats samt att det finns en god samverkan mellan förvaltningarna.

Grundskolenämnden ser svårigheter med alltför detaljerade gemensamma styrdokument eftersom de riktade statsbidragen ofta har olika ansökningsprocesser.

Granskningen visar bland annat att nämnderna behöver klargöra delegationsordningen när det gäller riktade statsbidrag. Grundskolenämnden har i samband med svar på remissen kompletterat delegationsförteckningen med delegat för riktade statsbidrag.

Grundskolenämnden föreslår att det upprättas en gemensam förvaltningsspecifik kontaktlista med vem/vilka som har huvudmannaansvar för olika riktade statsbidrag och behörighet på de olika statliga myndigheternas e-tjänst.

Ärendet i sin helhet

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads hantering av riktade statsbidrag. Syftet är att granska om Borås Stads hantering och redovisning av de riktade statsbidragen som kommunen erhåller är ändamålsenlig, om redovisningen inom området är rättvisande och om arbetet bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att det inte finns specifika styrdokument eller gemensamma upprättade rutiner för riktade statsbidrag för Borås Stad. Det finns däremot ett avsnitt i kommunens ekonomihandbok. Granskningen visar också att flertalet förvaltningar har egna dokumenterade processer, rutiner och/eller inarbetade arbetssätt när det gäller bevakning, ansökan, hantering och redovisning av riktade statsbidrag. Nämnderna hanterar statsbidrag redovisningsmässigt på olika sätt.

I rapporten finns felaktig slutsats om återbetalning av statsbidrag. På sidan 17 i ”Rapport Borås Stads hantering av statsbidrag” redovisas en tabell över återbetalningar. Denna tabell är hämtad från Agresso (ekonomiprogram) kontoavläsning för konto 3519 – Återbetalning av statsbidrag. Förutom återbetalning används detta konto även för reservering inför eventuell återbetalning. Om det finns en risk för att återbetalning kommer ske görs en reservering i samma period där statsbidraget har inkommit (matchningsprincipen). Efter beslut från Skolverket kan därefter återbetalning bli aktuell. Återbetalning genom kostnadsföring på konto 3519 görs även endast om statsbidraget har intäktsförts i resultatet. Flertalet statsbidrag balansförs i balansräkning till dess att förbrukning har skett. Då intäktsförs så stor andel som har förbrukats. Kvarstående medel som inte har förbrukats betalas tillbaka till Skolverket eller Kulturrådet direkt från balansräkning utan att passera konto 3519. För att analysera det totala beloppet som betalts tillbaka behövs en djupare analys.

I rapporten framgår det att endast två av 13 granskade nämnder har skrivelse om statsbidrag i delegationsordningen. Nämnderna behöver enligt Stadsrevisionens bedömning klargöra i delegationsordningen vem som beslutar om att ansöka om riktade statsbidrag. Grundskolenämnden har nu åtgärdat detta i delegationsförteckningen.

Grundskolenämnden ser svårigheter om styrningen blir alltför detaljerad genom olika gemensamma styrdokument eftersom de riktade statsbidragen har olika förordningar med olika ansökningsprocesser som kan se mycket olika ut. Dessutom är det också vanligt att förordningar ändras.

Förutom riktade statsbidrag som är riktade mot våra verksamheter, ansöker Grundskolenämnden även ett flertal statsbidrag tillsammans med övriga nämnder i utbildningsklustret. Det har lett till att välfungerande och inarbetade arbetssätt har utvecklats samt att det finns en god samverkan mellan förvaltningarna.

Det händer dock att något nytt riktat statsbidrag kan sökas gemensamt med övriga nämnder utanför utbildningsklustret och eftersom de flesta statsbidragen söks på huvudmannanivå, alltså en ansökan per kommun, kan svårigheter uppstå. Till exempel att hitta rätt kontaktperson på de olika förvaltningarna, ha kännedom om vem som har det övergripande ansvaret på huvudmannanivå (förvaltning som sammanställer) samt behörighet på aktuell statlig myndighets e-tjänst för statsbidrag. Därför föreslår Grundskolenämnden att det upprättas

en gemensam kontaktlista med information om vem/vilka som har huvudmannaansvar och behörighet på de olika statliga myndigheternas e-tjänst.

Beslutsunderlag

1. Revisionsrapport: Borås Stads hantering av statsbidrag.

Samverkan

FSG.

Beslutet expedieras till

1. Borås Stad stadsrevisionen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Från: Revisionskontoret
Skickat: den 2 februari 2023 15:01
Till: Svante Stomberg; Kommunstyrelsen Diarium; Ulf Olsson; Marie Jöreteg; Niklas Arvidsson; Annette Persson Carlson; Kerstin Hermansson; Andreas Exner; Ylva Lengberg; Anna Svalander; Tina Arekvist Lundell; Arbetslivsnämnden Diarium; Mattias Danielsson; Marie Samuelsson; Birgitta Bergman; Maria Wallengren; Fritids- och folkhälsonämnden Diarium; Håkan Eriksson; Linnea Johansson Kläth; Erik Lars Magnus Jason; Ina Furtenbach; Förskolenämnden Diarium; Andreas Ekström; Anne Rapinoja; Gunilla Christoffersson; Ulf Karlsson; Grundskolenämnden Diarium; Per Carlsson; Kamran Rousta; Martin Nilsson; Maria Gustafsson; Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Diarium; Andreas Cerny; Aneth-Mari Tolfsson; Marie Fridén; Hans Abrahamsson; Individ- och familjeomsorgsnämnden Diarium; Maria Sjöblom Hyllstam; Inger Landström; Hasse Ikävalko; Ida Burén; Kulturnämnden Diarium; Viktor Åberg; Jon Hjärne; Lotta Löfgren Hjelm; Agneta Sander; Miljöförvaltningen Diarium; Lena Sänd; Elsa Hjelmgren; Cecilie Tenfjord Toftby; Kenneth Lundkvist; Servicenämnden Diarium; Micael Svensson; Mosa Roshanghias; Georg Guldstrand; Magnus Stenmark; Sociala omsorgsnämnden Diarium; Yvonne Persson; Anna Grimmestrand; Mattias Karlsson; Magnus Palm; Tekniska nämnden Diarium; Håkan Torstensson; Therése Björklund; Björn Qvarnström; Maria Jonsson; Vård- och äldrenämnden Diarium; Johan Wikander; Stefan Lindborg; Hans Gustafsson Magnus Widén
Kopia:
Ämne: Borås Stads hantering av statsbidrag
Bifogade filer: Missiv - Hantering av statsbidrag.pdf; Rapport - Hantering av statsbidrag.pdf; Rapportsammandrag Hantering av statsbidrag.pdf

Kategorier: Väntan på återkoppling

Översänder revisionsrapporten Borås Stads hantering av statsbidrag.

Missiv med bilagd rapport och rapportsammandrag tillställs Kommunstyrelsen och nämnderna. Svar från Kommunstyrelsen och nämnderna med planerade åtgärder emotses senast 2023-05-02.

Med vänliga hälsningar

Revisionskontoret

Borås Stad - Revisionskontoret
Sturegatan 42, 501 80 Borås
033 -35 71 56
0768-88 71 56
boras.se

Kommunstyrelsen
Arbetslivsnämnden
Fritids- och folkhälsonämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Individ- och familjeomsorgsnämnden
Kulturnämnden
Miljö- och konsumentnämnden
Servicenämnden
Sociala omsorgsnämnden
Tekniska nämnden
Vård- och äldreomsorgsnämnden

Borås Stads hantering av statsbidrag

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads hantering av riktade statsbidrag. Syftet är att granska om Borås Stads hantering och redovisning av de riktade statsbidragen som kommunen erhåller är ändamålsenlig, om redovisningen inom området är rättvisande och om arbetet bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att hantering och redovisning av riktade statsbidrag är fragmentiserad och olika i Borås Stads nämnder. Detta både vad gäller hur bevakning sker av möjliga statsbidrag, vem som fattar beslut om att ansöka eller inte ansöka om statsbidrag, ansökan, återrapportering och uppföljning av statsbidrag och hur statsbidrag ska hanteras redovisningsmässigt. Det saknas kommungemensamma rutiner och regelverk för att säkerställa en ändamålsenlig och enhetlig hantering. Detta ligger även till grund för en rättvisande redovisning när det gäller de riktade statsbidrag som Borås Stad erhåller.

Stadsrevisionens bedömning är att nämndernas beslutsprocesser för ansökan av riktade statsbidrag behöver ses över och klargöras. Nämnderna behöver bl.a. klargöra delegationsordningen när det gäller riktade statsbidrag. Nämnderna hanterar statsbidrag redovisningsmässigt på helt olika sätt. Detta medför enligt Stadsrevisionens bedömning att redovisningen i dessa delar inte blir rättvisande. Kommunstyrelsen behöver i samråd med nämnderna arbeta fram kommunövergripande regler och riktlinjer för hantering och redovisning av riktade statsbidrag.

Kommunstyrelsen har enligt vad som framkommer i granskningen inte tagit en samordnande roll när det gäller kommunens interna kontroll av riktade statsbidrag. Förhållandena medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll när det gäller redovisning av riktade statsbidrag. Avsaknad av central sammanställning och uppföljning medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsens uppsikt inom området inte är helt tillräcklig.

I övrigt hänvisar Stadsrevisionen till resultat och rekommendationer i bilagd rapport.

*Missiv med bilagd rapport och rapportsammandrag tillställs Kommunstyrelsen och nämnderna.
Svar från Kommunstyrelsen och nämnderna med planerade åtgärder emotses senast 2023-05-02.*

Bill Johansson
Ordförande första revisorsgruppen

Boris Preijde
Ordförande andra revisorsgruppen

Borås Stads Revisionskontor

Borås Stads hantering av statsbidrag

2023-01-30

Stadsrevisionen. Borås

Rapport

Anna Sandström
Stefan Sjöblom

20
23

Innehållsförteckning

1 PROJEKTBESKRIVNING	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställning	3
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Ansvariga nämnder/styrelser	4
1.5 Avgränsningar	4
1.6 Metod	4
1.7 Granskningsansvariga	4
2 TEORETISK REFERENSRAM	5
2.1 Lagstiftning och styrdokument	5
2.1.1 Borås Stads reglementen	6
2.1.2 Borås Stads styrdokument	7
2.2 Statsbidrag till kommunsektorn, Statskontorets rapport	7
2.2.1 Statsbidrag till kommuner	9
2.2.2 Riktade statsbidrag till kommunsektorn 2021	10
2.2.3 EU-bidrag	11
3 GRANSKNINGSRESULTAT	12
3.1 Statsbidrag i Borås Stad	12
3.1.1 Återbetalningar	17
3.2 EU-bidrag i Borås Stad	18
3.3 Intern kontroll	18
3.4 Redovisning och rutiner gällande statsbidrag	19
3.5 Intervjuer med berörda nämnder	19
3.5.1 Information om tillgängliga statsbidrag	19
3.5.2 Processen kring ansökningar av riktade statsbidrag	20
3.5.3 Återrapportering till staten av statsbidrag	21
3.5.4 Rutiner för redovisning av statsbidrag	22
3.5.5 Återbetalningar av statsbidrag	23
3.5.6 Övriga synpunkter	23
4 STADSREVISIONENS BEDÖMNINGAR	25
5 KÄLLFÖRTECKNING	27

1 PROJEKTBESKRIVNING

1.1 Bakgrund

Utöver skatter och egna intäkter är den stora inkomstkällan för att finansiera medborgarnas välfärd i kommuner och regioner bidrag från staten genom de så kallade statsbidragen. Under perioden 2015 till 2019 har statsbidragen stått för knappt en femtedel av kommuners och regioners totala intäkter enligt en beräkning från Statskontoret.

Kommunerna tilldelas möjlighet att söka flera olika typer av statsbidrag, vilka delas in i *generella* och *riktade* statsbidrag. Generella statsbidrag är inte avsedda för någon specifik verksamhet och tilldelas kommunerna per automatik. De riktade statsbidragen ställer ofta krav på direkta åtgärder, kommunal medfinansiering eller att kommunen inte får genomföra effektiviseringar (som medför minskade kostnader) inom området som statsbidraget avser, exempelvis statsbidraget för likvärdig skola. För allt fler kommuner har vissa av de riktade statsbidragen nu kommit att bli av sådan storlek att de används som en direkt delfinansiering av den kommunala verksamheten. Det ekonomiska beroendet av riktade statsbidrag medför en risk då kommunen kan missa att söka ett statsbidrag eller av okunskap vidta åtgärder som medför att rätten till statsbidraget försvinner. Vidare finns för vissa av bidragen risk att kommunen vid en ej tillfredsställande redovisning blir återbetalningsskyldiga. Det finns av dessa anledningar skäl att granska att den interna kontrollen avseende att bevaka, söka, beräkna och återrapportera statsbidrag är väl fungerande.

Det finns dessutom en risk för att statsbidrag inte hanteras på ett korrekt sätt i den kommunala redovisningen, exempelvis då statsbidrag kommer till kommunen i slutet av ett år.

1.2 Syfte och frågeställning

Granskningens syfte är att granska om Borås Stads hantering och redovisning av de riktade statsbidragen som kommunen erhåller är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. En del av syftet är även att kartlägga i vilken utsträckning Borås Stad utnyttjar möjligheten att erhålla riktade statsbidrag och i vilken utsträckning erhållna statsbidrag återbetalas. Syftet är även att översiktligt kartlägga vilka EU-bidrag som Borås Stad har.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?
- Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?
- Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?
- Hur bedriver Kommunstyrelsen och nämnderna intern kontroll inom området?
- Hur håller Kommunstyrelsen uppsikt inom området?
- På vilket sätt säkerställer kommunen att den verksamhet som omfattas av statsbidraget även löper på långsiktigt?
- Har kommunen uppmärksammat om det finns större statsbidrag som kommunen borde ha ansökt om men inte har gjort det? Finns det rutiner för att säkerställa att det inte missas att ansökas om relevanta statsbidrag?
- Vilka större EU-bidrag erhåller Borås Stad?

1.3 Revisionskriterier

Revisionskriterier är kommunallag (2017:725) (KL). Utöver det utgör interna styrdokument, regelverk och beslut revisionskriterier liksom riktlinjer och rekommendationer från statliga verk/styrelser.

1.4 Ansvariga nämnder/styrelser

Samtliga nämnder som erhållit statsbidrag under inkomståret 2021 samt Kommunstyrelsen i Borås Stad. Dessa nämnder är Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Kulturnämnden, Fritid- och folkhälsonämnden, Arbetslivsnämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Sociala omsorgsnämnden, Tekniska nämnden, Miljö- och konsumentnämnden och Vård- och äldreomsorgsnämnden. Servicenämnden är även intervjuade i gällande redovisning av statsbidrag.

1.5 Avgränsningar

Granskningen omfattar inkomståret 2021. Granskningen omfattar Borås Stads nämnder som har erhållit statsbidrag under år 2021. Därmed kommer granskningen inte att omfatta Valnämnden, Överförmyndarnämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden samt Servicenämnden. Däremot omfattas granskningen av enheten Redovisningsservice på Servicenämnden som hanterar redovisning av statsbidrag. De kommunala bolagen omfattas inte av granskningen.

1.6 Metod

Metoder för granskningen är dokumentstudier samt intervjuer med 28 tjänstepersoner vid berörda förvaltningar. Intervjumetoden är semistrukturerad med avidentifierad intervjuanalys. Inom ramen för granskningen har en sammanställning av erhållna och återbetalade statsbidrag genomförts.

1.7 Granskningsansvariga

Granskningsledare för projektet är Anna Sandström och projektmedarbetare är Stefan Sjöblom vid Revisionskontoret.

2 TEORETISK REFERENS RAM

2.1 Lagstiftning och styrdokument

Kommunallag (2017:725)

Av kommunallag (2017:725) 6 kap 6 § framgår att nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) utgör grunden för den kommunala redovisningen. I 5 kap LKBR finns statsbidrag med som en post i resultaträkningen. Utöver det finns det särskilda förordningar om särskilda statsbidrag inom nämndernas ansvarsområden.

Rådet för kommunal redovisning rekommendation R2 Intäkter

Normerande inom redovisning av intäkter och statsbidrag är Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation R2 Intäkter.¹ Av denna framgår att EU- och statsbidrag ska redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. Statsbidrag kan vara generella, riktade eller ges i form av kostnadsersättningar. Bilden nedan visar ett exempel på hur man kan klassificera statsbidrag.²

BILD 1. Klassificering av statsbidrag³

Ansökan krävs	Ja	Generellt statsbidrag	Riktat statsbidrag
	Nej	Generellt statsbidrag	Riktat statsbidrag
		Nej	Ja
		Prestation krävs, annars återbetalning	

Vidare framkommer följande i RKR R2:

Ett bidrag eller en kostnadsersättning som är villkorat ska intäktsredovisas i takt med att villkoren bedöms vara uppfyllda och det bedöms vara säkert att bidraget kommer att erhållas. Finns inga villkor och restriktioner för ett bidrag eller en kostnadsersättning, intäktsredovisas bidraget eller kostnadsersättningen så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla kommunen.⁴

¹ Rådet för kommunal redovisning, RKR R2 intäkter, s.4 (2019)

² RKR, KOMMEK, seminarium 54, 2022-08-18, aktuella redovisningsfrågor, Tagesson, Aldén och Andersson

³ Ibid.

⁴ RKR.se, <https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2021/10/RKR-R2-Int%C3%A4kter.pdf>, RKR R2 intäkter, s.5

Av RKR R2 framgår det även att: *”Om det av restriktionerna framgår hur mycket av bidraget eller kostnadsersättningen som avser en specifik redovisningsperiod, ska bidraget eller kostnadsersättningen intäktsredovisas i enlighet med detta. Om bidraget eller kostnadsersättningen avser två eller flera redovisningsperioder, men det inte framgår hur mycket av bidraget eller kostnadsersättningen som avser respektive period, ska bidraget periodiseras med jämn fördelning fr.o.m. den tidpunkt då bidraget enligt restriktionerna får börja intäktsredovisas till och med den tidpunkt då hela bidraget ska vara intäktsredovisat”*⁵

Bidrag från staten utan villkor ska redovisas i resultaträkningen under posten Generella statsbidrag och utjämning. Skatteintäkter redovisas i resultaträkningen under posten Skatteintäkter.⁶

Statsbidrag till kommuner och regioner utgår som generella statsbidrag, specialdestinerade/riktade bidrag eller kostnadsersättningar. De generella statsbidragen är att anse som ett allmänt finansiellt stöd utan krav på särskilt användningsområde eller viss prestation. De specialdestinerade/riktade bidragen är frivilliga att ansöka om eller ta del av och är avsedda för viss insats, ett visst ändamål eller för att stimulera utveckling i en bestämd verksamhet. Kostnadsersättningar är ersättningar för kostnader som kommunen eller regionen har med anledning av en statligt beslutad skyldighet att utföra eller tillhandahålla något.⁷

2.1.1 Borås Stads reglementen

Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder

I det gemensamma reglementet för Kommunstyrelsen och övriga nämnder framgår att Kommunstyrelsen och övriga nämnder, inom sina respektive verksamhetsområden, ska följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige - i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut - har bestämt att Kommunstyrelsen/nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Kommunstyrelsen/nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Nämnden skall vidta åtgärder i syfte att verksamheten inom ansvarsområdet kan bedrivas så rationellt som möjligt. Åtgärderna skall avse såväl inre organisation och arbetsformer som förhållandet till allmänhet och andra myndigheter.⁸

Stadsrevisionen noterar att det inte framgår någon information i det gemensamma reglementet som avser hantering av statsbidrag.

Kommunstyrelsens reglemente

I Kommunstyrelsens reglemente framgår det att styrelsen ska ansvara för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas ansvarsområden. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls. Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.⁹

Stadsrevisionen noterar att det i övrigt, inte framgår någon information i Kommunstyrelsens reglemente som avser hantering av statsbidrag.

⁵ RKR.se <https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2021/10/RKR-R2-Int%C3%A4kter.pdf>, RKR R2 intäkter, s.4-5

⁶ RKR.se, <https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2021/10/RKR-R2-Int%C3%A4kter.pdf>, RKR R2 intäkter, s.5

⁷ Ibid, sid. 4-8

⁸ Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, Fastställt av Kommunfullmäktige: 2019-06-19, Reviderad av Kommunfullmäktige: 2022-06-22

⁹ Reglemente för Kommunstyrelsen, Fastställt av Kommunfullmäktige: 2020-02-20, Reviderad av Kommunfullmäktige: 2022-03-24

2.1.2 Borås Stads styrdokument

Borås Stads ekonomihandbok innehåller ett beskrivande dokument om statsbidrag. Där beskrivs generella och riktade statsbidrag kortfattat. Det framgår också att den nämnd som omfattas av det riktade statsbidraget själv ansvarar för att söka och återredovisa detta. I de fall som ett riktat statsbidrag omfattar flera nämnder, är av större betydelse och regler/ instruktioner saknas om fördelningsgrund ska Kommunfullmäktige besluta om fördelningen.¹⁰ Ekonomihandboken innehåller även en länk till SKRs hemsida om specificering av statsbidrag.¹¹

Stadsrevisionen noterar att det inte framgår några redovisningsprinciper för statsbidrag i ovan beskrivna dokument.

Borås Stads budget 2022 innehöll skrivningar om såväl generella som riktade statsbidrag till nämnder samt på övergripande nivå om projektet Socialt hållbart Borås.¹² Av Borås Stads budget framgick även att Kommunstyrelsen bemyndigas att besluta om fördelning av statsbidrag avseende maxtaxa inom barnomsorgen till Förskolenämnden och Grundskolenämnden.¹³

Aktuella delegationsordningar avseende samtliga nämnder som omfattas av rapporten har gått igenom.¹⁴ Stadsrevisionen noterar att endast två av 13 stycken innehåller en skrivelse om statsbidrag. Tekniska nämndens delegationsordning innehåller en skrivelse om vem som fattar beslut om att ansöka om statsbidrag.¹⁵ Vård- och äldre- och äldre- och äldre- och äldre- nämndens delegationsordning innehåller en skrivelse om vem som fattar beslut om att ansöka och återrapportera statsbidrag. Av Vård- och äldre- nämndens delegationsordning framgår även vem som fattar beslut om fördelning av tillfälliga/ riktade statsbidrag.¹⁶

I övrigt finns inga regler, rutiner, instruktioner som avser statsbidrag i något av Borås Stads styrdokument.

2.2 Statsbidrag till kommunsektorn, Statskontorets rapport

Riksdagen och regeringen ger generella statsbidrag till kommunsektorn via det kommunal-ekonomiska utjämningsystemet. De tillför också riktade statsbidrag och kostnadsersättningar till kommunsektorn.

Statskontoret fick 25 juni 2020 i uppdrag av dåvarande regeringen att 2020-2023 översiktligt redovisa och analysera utvecklingen av statens styrning av kommuner och regioner och deras verksamheter. Detta presenteras i en årlig rapport *"Uppdrag att följa utvecklingen av statens styrning av kommuner och regioner"*.¹⁷

Av Statskontorets rapport framgår att staten har betalat ut drygt 304 miljarder kronor i statsbidrag till kommunsektorn under 2021. Statskontoret bedömer att staten har betalat ut minst 55 miljarder kronor av dessa medel med anledning av pandemin. Staten har betalat ut mer medel under 2021 än under något av de senaste tio åren. Sedan 2011 har summan av utbetalda medel till kommunsektorn mer än fördubblats. Staten har, enligt Statskontorets rapport, betalat ut mer medel till kommunsektorn än under tidigare år även om man bortser från de medel som är tillskott med anledning av pandemin.¹⁸

¹⁰ <https://intranet.boras.se/download/18.2f8569218042fe5b3fa69e6/1651049498099/Statsbidrag.docx>

¹¹ <https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidrag/specificeringavvissastatsbidrag.31839.html>

¹² Borås Stads budget 2022, s. 12-115

¹³ Ibid, s.115

¹⁴ Nås via Borås Stads Intranät, <https://intranet.boras.se/>. Vissa delegationsordningar har uppdaterats under 2022 andra är från tidigare år.

¹⁵ Borås Stad, Tekniska nämnden, delegationsordning 2022-05-10, punkt 1.4.1.

¹⁶ Borås Stad, Vård- och äldre- och äldre- och äldre- nämnden, delegationsordning 2022-09-20, punkt 1 c – 11 och 12.

¹⁷ Statskontoret (2022), Utveckling av den statliga styrningen av kommuner och regioner, Dnr 2021/169-5

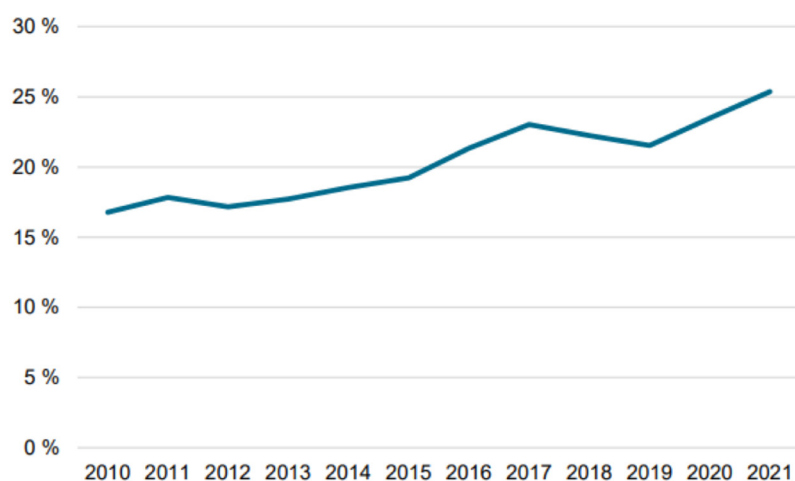
¹⁸ Ibid, s.23

Genomförd kartläggning i Statskontorets rapport visar att staten har betalat ut 103 miljarder kronor i riktade statsbidrag till kommunsektorn under 2021. Det är ungefär 37 miljarder mer än vad staten betalade ut i riktade statsbidrag under 2020. Ökningen av de riktade statsbidragen beror till stor del på de tillfälliga riktade bidrag som staten betalar ut med anledning av pandemin. Staten har samtidigt betalat ut mindre medel i generella bidrag och kostnadsersättningar till kommunsektorn under 2021 än under 2020. De generella bidragen har minskat från knappt 158 miljarder 2020 till drygt 153 miljarder 2021. Att de generella bidragen är mindre under 2021 än 2020 beror främst på att staten har börjat minska de tillfälliga tillskott till kommunsektorn som de införde till följd av pandemin. Staten har ändå betalat ut mer medel i generella bidrag till kommunsektorn under 2021 än under åren före 2020.¹⁹

Statens utgifter åren 2010-2021

Statsbidragen till kommuner och regioner står för en fjärdedel av statsbudgetens totala utgifter 2021. Andelen har ökat över tid (se diagram 1 nedan). Bortsett från åren 2018 och 2019 har statsbidragens andel av statens utgifter ökat kontinuerligt under perioden 2012 till 2021. I jämförelse med 2020 har statsbidragens andel av statens utgifter under 2021 ökat med ungefär två procentenheter.

DIAGRAM 1. Andel av statsbudgetens totala utgifter som utgjordes av statsbidrag till kommuner och regioner 2010–2021²⁰

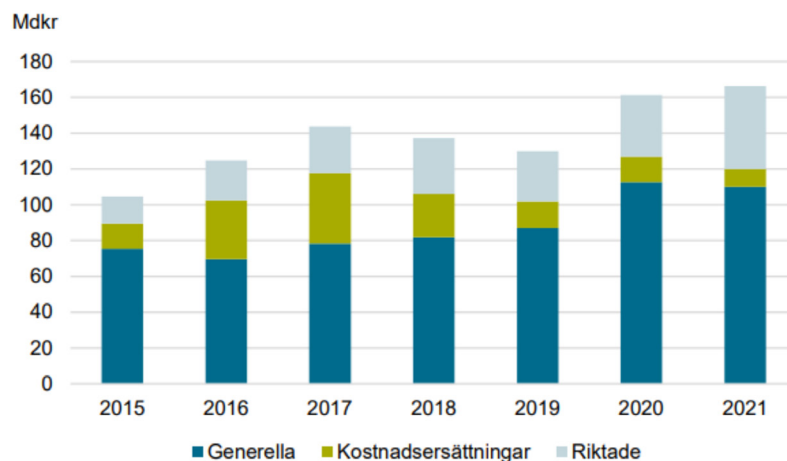
¹⁹ Ibid, s.24

²⁰ Uppgifter från ESV:s realekonomiska fördelning av statens utgifter för transfereringar samt uppgifter från ESV om utfallet för statens budget, Statskontorets rapport, s.25. Diagrammet omfattar alla typer av statsbidrag till kommuner och regioner. I statsbidragen ingår även utbetalda medel till kommunala bolag samt ideella föreningar och organisationer med nära kommunal anknytning, det vill säga organisationer där kommunen finansierar och fastställer verksamheten (t.ex. SKR). Däremot ingår inga medel som staten betalar ut direkt till fristående huvudmän och andra privata utförare. Med statsbudgetens totala utgifter menar vi utgifterna inom utgiftsområdena 1 till 27. Rapporten har inte tagit med kassamässiga korrigeringar, myndigheters in- och utlåning i Riksgäldskontoret eller utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

2.2.1 Statsbidrag till kommuner

Rapporten från Statskontoret visar vidare att staten har betalat ut drygt 166 miljarder kronor i statsbidrag till kommunerna under 2021. Merparten av de medel som staten har betalat ut till kommunerna under 2021 är generella bidrag – 110 miljarder. Det är något mindre än under 2020. Även kostnadsersättningarna har minskat jämfört med föregående år, från ungefär fjorton till nio miljarder. Det beror främst på att ersättningarna för att ta emot asylsökande och vissa kostnader för nyanlända personer har minskat kontinuerligt sedan 2018. Fördelningen av statsbidrag illustreras i diagrammet nedan.

DIAGRAM 2. Utbetalda statsbidrag till kommuner 2015–2021 per kategori av statsbidrag (miljoner kronor)²¹

Staten har betalat ut mer i riktade statsbidrag till kommunerna under 2021 än tidigare år. Under 2021 betalade staten ut 46 miljarder i riktade statsbidrag till kommunerna, i jämförelse med 34 miljarder under 2020. En anledning till att de riktade statsbidragen har ökat är den satsning som staten har gjort på äldreården till följd av pandemin. Staten har betalat ut närmare sju miljarder i riktade statsbidrag till äldreården under 2021. Majoriteten av de riktade medlen, 89 procent, har betalats ut inom följande tre områden:²²

- Utbildning (47 procent)
- Hälsovård, sjukvård och social omsorg (28 procent)
- Arbetsmarknad (14 procent).

²¹ Uppgifter från ESV:s realekonomiska fördelning av statens utgifter för transfereringar samt uppgifter från ESV om utfallet för statens budget, Statskontorets rapport, s.25. Utbetalningarna under ett visst år kan gälla bidrag för andra år. Bland de riktade statsbidragen ingår omkring tio bidrag som staten betalar ut till kommuner i egenskap av arbetsgivare. Dessa skiljer sig något från övriga riktade statsbidrag. Bland kostnadsersättningarna 2021 ingår en ny ersättning – subventionering av familjehemsplaceringar.

²² Ibid. s.26

2.2.2 Riktade statsbidrag till kommunsektorn 2021

Rapporten från Statskontoret anger att det under 2021 fanns totalt 181 riktade statsbidrag och 23 kostnadsersättningar till kommuner och regioner (se tabell nedan). Det är två färre riktade statsbidrag än 2020.

TABELL 1. Antal riktade statsbidrag och kostnadsersättningar till kommuner och regioner. 2018–2021²³

	2018	2019	2020	2021
Antal riktade statsbidrag	186	171	183	181
Antal kostnadsersättningar	20	23	23	23
Totala antal bidrag	206	194	206	204

De riktade statsbidragen förekommer främst inom områdena utbildning samt vård och omsorg. Det är också inom dessa områden som flest statsbidrag har tillkommit och upphört, enligt Statskontorets rapport.

Det fanns något färre riktade statsbidrag på utbildningsområdet 2021 än 2020. Det beror delvis på att regeringen har valt att slå ihop mindre statsbidrag till större bidrag. Regeringen planerar att fortsätta slå ihop vissa bidrag på området. Till exempel slår regeringen ihop statsbidraget för mindre barngrupper (förordning 2015:404) och statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder (förordning 2001:161) till ett samlat förskolebidrag för mindre barngrupper och ökad kvalitet från och med 2022.

Rapporten från Statskontoret konstaterar även sammanfattningsvis att:

- Statskontoret har identifierat och bedömt att det under 2021 fanns 181 riktade statsbidrag och 23 kostnadsersättningar till kommunsektorn. Antalet riktade statsbidrag är ungefär lika många som under 2020, men något fler än 2019. De flesta riktade statsbidrag finns inom områdena hälso- och sjukvård och social omsorg samt utbildning.
- Statskontorets kartläggning visar att 21 nya statsbidrag riktade till kommunsektorn har börjat gälla under 2021. Dessutom har 44 bidrag väsentligt förändrats, och 20 bidrag har upphört.
- Flest nya statsbidrag har tillkommit på vård- och omsorgsområdet under 2021, till följd av regeringens satsning på äldreården.

²³ Anmärkning: När flera bidrag eller kostnadsersättningar lyder under samma förordning eller annan form av reglering räknar Statskontoret det som ett riktat statsbidrag eller en kostnadsersättning. Under 2020 års kartläggning gjordes vissa justeringar som även påverkade uppgifterna om antal bidrag 2018 och 2019. Uppgifterna i denna tabell överensstämmer därför inte med publikationerna från 2018 och 2019. Källa: Statskontoret utifrån flera grundkällor och egna beräkningar.

2.2.3 EU-bidrag

Sveriges kommuner kan även söka EU-bidrag från någon av EU:s fonder. EU:s fonder och program är enligt information från SKR ett av EU:s främsta verktyg för att förverkliga unionens mål och politik. Det gäller framförallt för att nå målen i EU:s strategi för en hållbar tillväxt för alla - Europa 2020-strategin.

Kommuner och regioner kan söka medel för att finansiera utvecklingsprojekt som bidrar till dessa och den egna verksamheten.

Fonderna och programmen kan delas in i två grupper: struktur- och investeringsfonder och sektorsprogram. *Struktur- och investeringsfonderna*, de så kallade ESI-fonderna, ska användas för att skapa hållbar tillväxt och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna i Europa. Medel inom ESI-fonderna är fördelat geografiskt - nationellt, interregionalt, regionalt och lokalt.

Sektorsprogrammen stödjer utvecklingen inom ett visst område eller till en viss sektor, till exempel kultur, miljö eller utbildning. Inom respektive program finns en pott pengar för hela EU som fördelas genom så kallade utlysningar.²⁴

²⁴ Sveriges kommuner och Regioner;

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/euinternationellt/eukommunerochregioner/eusfonderochprogram.1640.html>

3 GRANSKNINGSRESULTAT

Som en del av granskningen har Stadsrevisionen sammanställt vilka de riktade statsbidragen Borås Stad erhöll år 2021. Genomgången beskriver de mest väsentliga riktade statsbidragen för varje nämnd samt statsbidragens omfattning. Därutöver redogörs i detta kapitel för granskningsresultat från de intervjuer som hållits med berörda tjänstepersoner i förvaltningar.

3.1 Statsbidrag i Borås Stad

Under räkenskapsåret 2021 har Borås Stad erhållit drygt 520 miljoner kronor i riktade statsbidrag. Tabellen nedan visar hur dessa bidrag har fördelats mellan nämnderna under året.

TABELL 1. Riktade statsbidrag exklusive coronabidrag 2021 Borås Stad ²⁵

Statsbidrag exklusive	Coronabidrag 2021	Borås Stad
Konto	Ansvar	Belopp, kr
Driftbidrag från staten	Kommunstyrelsen	6 932 006
Driftbidrag från staten, kompensation sjuklön	Kommunstyrelsen	8 221 600
Driftbidrag från staten	Tekniska nämnden	4 061 937
Driftbidrag från staten	Miljö- och konsumentnämnden	2 324 362
Driftbidrag från staten	Fritids- o folkhälsonämnden	3 004 904
Driftbidrag från staten	Kulturnämnden	196 220
Driftbidrag från staten	Förskolenämnden	64 935 978
Driftbidrag från staten	Grundskolenämnden	140 500 683
Driftbidrag från staten	Gymnasie- och Vux.utb.nämnd	141 746 248
Driftbidrag från staten	Individ- och familjeomsorgsnämnden	18 700 264
Driftbidrag från staten	Arbetslivsnämnden	35 098 532
Driftbidrag från staten	Vård- och äldrenämnden	57 917 612
Driftbidrag från staten	Sociala omsorgsnämnden	7 995 279
Statsbidrag maxtaxa, förskola/ skolbarnomsorg	Förskolenämnden	18 860 008
Statsbidrag maxtaxa, förskola/ skolbarnomsorg	Grundskolenämnden	3 766 292
Statsbidrag kvalitetssäkr åtg försk/skolbarnoms	Förskolenämnden	4 454 374
Statsbidrag kvalitetssäkr åtg försk/skolbarnoms	Grundskolenämnden	889 526
Övriga bidrag, Statens Kulturråd	Kulturnämnden	2 489 685
Övriga bidrag, Statens Kulturråd	Grundskolenämnden	512 696
Totalt		522 608 207

I tabellen ovan upptas endast de totalsummor som kan härledas till statsbidrag i Borås Stads ekonomisystem (Unit4 Agresso).

²⁵ Uttag från ekonomisystemet UNIT4 Agresso, 2022-10-06, konto 3510 till 3518, år 2021. Period 2021-00 till 2021-13, exklusive coronabidrag

Det stora flertalet av Borås Stads nämnder erhåller någon form av riktade statsbidrag. Nedan redogörs kortfattat för vilka typer av riktade statsbidrag som respektive nämnd erhåller. Flera av dessa statsbidrag gäller för år 2021 eller sträcker sig över flera år. I sammanställningen nedan ges en översiktlig sammanställning av större statsbidrag som respektive nämnd eller styrelse erhåller.

Kommunstyrelsen

Stadsledningskansliet hanterar statsbidrag från Tillväxtverket som erhålls gällande projektet ”*Socialt hållbart Borås*” och som omfattar flera nämnder i staden. Projektet är Borås Stads långsiktiga satsning för att bland annat minska skillnader i livsvillkor och motverka segregation.

Borås Stad deltar också i ”*Viable Cities*”. Projektet är ett strategiskt innovationsprogram inriktat på klimatneutrala och hållbara städer. I satsningen Klimatneutrala städer 2030 – och med verktyget Klimatkontrakt 2030 – samarbetar programmet med 23 städer och fem myndigheter för att snabba på klimatomställningen.

Viable Cities är ett av 17 strategiska innovationsprogram som får stöd i en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Syftet med satsningen är att bidra till Sveriges internationella konkurrenskraft och till hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. Programmet pågår till och med 2030. Energimyndigheten är huvudansvarig myndighet för programmet.²⁶

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden erhåller statsbidrag från Trafikverket för bland annat arbete med ombyggnadsarbeten i kollektivtrafiken. Dessa är främst etapp två från Tullamotet till Centralbron, utbyggnad/utflyttning av busshållplatser till Skaraborgsvägen i Knalleland samt Södra Torgets ombyggnation.

Statsbidrag erhålls även för kalkning av sjöar. Borås Stad är huvudman för kalkningen i Borås och även i en del vatten i närliggande kommuner. Länsstyrelsen i Västra Götaland fastställer kalkplaner och beslutar om statsbidrag. Statsbidrag finns i två nivåer där 85 % betalas ut för kalkning av ”vanliga” vatten och 100 % till vatten med riksintresse. Mellanskillnaden är den kommunala andelen. Borås Stad ansvarar för upphandling av kalkningsentreprenad, kontroll och att verksamheten fungerar. Pengarna kommer från Havs- och vattenmyndigheten.

Nämnden har även erhållit LONA bidrag från Naturvårdsverket. Den lokala naturvårdssatsningen, LONA, är ett bidrag som ska stimulera kommuners och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsgemenskap/lokala naturvårdsprojekt. Via LONA finns möjlighet att få upp till 50 procent i bidrag för att genomföra projekt till nytta för naturvård, friluftsliv och folkhälsa. Några exempel på LONA bidrag som varit aktuella under 2021 är bland annat utveckla tillgänglighetsanpassat kanotliv i Bosjön/Västersjöns sjösystem. Projektet Viskans Park har under 2021 utvecklats och fokus har legat på utredning, planering och projektering. Tekniska nämnden erhåller även miljöstöd för betesmarker och slätterängar. Ansökan görs hos Jordbruksverket och utbetalningarna kommer från Länsstyrelsen.

²⁶ Energimyndigheten,

<http://www.energimyndigheten.se/forskning-och-innovation/forskning/strategiska-innovationsomraden/viable-cities/>

Miljö- och konsumentnämnden

Miljö- och konsumentnämnden erhåller LONA bidrag från Naturvårdsverket. Borås Stad har köpt gården Gåshult i Bredared med syfte att bilda naturreservat. Inför reservatsbildning har miljöförvaltningen sökt och fått så kallat LONA-bidrag som täcker 50 % av kostnaderna för iordningställande. Arbetet projektleds av Miljöstrategiska avdelningen, men drivs gemensamt av en arbetsgrupp inom stadens naturvårdsgrupp. Projektet har påbörjats våren 2020 och kommer att pågå under tre år.²⁷

Nämnden erhåller även bidrag från Energimyndigheten. Bidraget används till att bekosta en heltidstjänst och en halvtidstjänst (vilket delas med Härryda kommun) för att arbeta med energi- och klimatrådgivning i Borås Stad. Energi- och klimatrådgivningen syftar till att främja en effektiv och miljöanpassad användning av energi, att minska energianvändningens klimatpåverkan och bidra till att Sverige når de energi- och klimatpolitiska målen. Rådgivningen ska även skapa förutsättningar att minska energianvändningen i lokaler, bostäder och transporter.

Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämnden har erhållit bland annat statsbidrag för sommarlovsaktiviteter. Nämnden har rekvirerat bidraget för hela Borås Stads räkning. Det är Socialstyrelsen som på regeringens uppdrag fördelat statsbidrag till avgiftsfria sommarlovsaktiviteter för barn i åldrarna 6-15 år. Fritids- och folkhälsoförvaltningen beviljades även projektmedel från Länsstyrelsen 2020, för att kvalitetssäkra integrationsfrämjande insatser vid Borås Stads Mötesplatser. Projektet innebär att verksamheten i samverkan med studieförbunden ska stärka integrationsinsatser med folkbildning som grund. Insatserna har påbörjats under hösten 2021.²⁸

Kulturnämnden

Kulturnämnden söker och erhåller två olika statsbidrag från Statens kulturråd. Båda bidragen är tillfälliga och förväntas avslutas efter 2023. Biblioteksbidraget syftar till att stärka biblioteken, att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet i hela landet. Bidraget till Kulturskolan söks för satsningar som ska förnya och utveckla nya och befintliga verksamheter till exempel lovverksamhet, musikklubb, öppen ateljé, kulturskola till målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning. Nämnden har även erhållit bidrag från Svenska filminstitutet för biografen Röda kvarn samt bidrag till Finland 100 år.

Arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämnden erhåller statsbidrag från Migrationsverket. Kommunerna får statlig ersättning för varje flykting med uppehållstillstånd som bosätter sig i kommunen. Den avser kostnader för etableringsinsatser såsom exempelvis mottagande och praktisk hjälp vid bosättning, tolk och samhällsorientering. Det kan också vara särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i skola, förskola och fritidshem. Ersättning ges för den nyanlände under högst 24 månader. Kommunen får också en årlig grundersättning för flyktingmottagning och en årlig grundersättning för mottagande av ensamkommande barn. För ensamkommande barn ersätts kostnader för boende och omvårdnad med mera.

Nämnden erhåller även ett bidrag för finskt förvaltningsområde. Bidraget administreras av Länsstyrelsen i Stockholm. Nämnden får även bidrag för personligt ombud. Även där är det Länsstyrelsen som administrerar bidraget. Relationsvårdsenheten har fått ett statsbidrag från Socialstyrelsen för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer.

²⁷ Miljö- och konsumentnämnden, Budget 2021:2, s.21

²⁸ Fritids- och folkhälsonämnden, Årsredovisning 2021, s.23

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Nämnden har erhållit medel från Socialstyrelsen för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden. Syftet med statsbidraget är att minska risken för barn och unga att dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Medlen är avsedda för att utveckla samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis och skola. Medlen kan även användas för att förstärka och komplettera kommunens brottsförebyggande arbete, öka tillgängligheten i socialtjänstens verksamheter gentemot barn och unga, till exempel i form av fler fältarbetare.²⁹

Nämnden erhåller statsbidrag från Migrationsverket för flyktingar. Nämnden erhåller även ett mindre statsbidrag från Socialstyrelsen för familjehem. Syftet med bidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda.

Förskolenämnden

Det största statsbidraget nämnden erhållit 2021 var ett riktat statsbidrag med syfte att minska barngruppernas storlek. Regeringen har tidigare aviserat att bidraget såsom det var utformat kommer att försvinna inför 2022 och ersättas med ett generellt statsbidrag till kommunerna utifrån befolkningssammansättning. Det generella statsbidraget för kvalitetshöjande/ kvalitetssäkrade åtgärder har samtidigt ökat. Totalt sett fördelas lika mycket statsbidrag ut till landets kommuner men fördelningen påverkas av hur många som ansöker.

Nämnden har också erhållit statsbidrag från Skolverket för bättre språkutveckling i förskolan. Det övergripande syftet med statsbidraget är att stärka språkutvecklingen i svenska, särskilt för barn som har ett annat dagligt umgängesspråk än svenska språket i hemmet.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden har ett särskilt avsnitt i nämndbudget för år 2021 gällande statsbidrag. Riktade statsbidrag utgör en allt större del av finansieringen, särskilt av personalkostnader framhåller nämnden i budgeten. De är ett 10-tal bidrag med mycket varierade regler för disposition, uppföljningskrav, återredovisning med mera.³⁰ Nämnden har under 2021 bland annat erhållit det riktade statsbidraget *”Likvärdig skola”* från Skolverket. Statsbidraget ska användas till utökade insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet. Med utökade insatser avses insatser som är helt nya eller en utökning av redan befintliga insatser. Nämnden erhåller även betydande statsbidrag för lärarlönelyftet och karriärtjänster.

Under 2021 har även ett nytt statsbidrag tillkommit *”Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden”*. Statsbidraget från Skolverket ska gå till vissa skolhuvudmän för åtgärder för förbättrad arbetsmiljö och förbättrade arbetsvillkor för lärare i skolenheter med förskoleklass eller grundskola med socioekonomiska utmaningar.

Nämnden erhåller statsbidraget *”Skolmiljarden”* från Skolverket. Bidraget syftar till att bidra till goda förutsättningar för att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin.³¹ Statsbidrag för lärarassistenter erhåller nämnden också från Skolverket. Statsbidraget ska gå till att anställa fler lärarassistenter i skolan för att ge lärare ökad möjlighet att fokusera på undervisning.

²⁹ <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/kommuner/sociala-insatser-i-utsatta-omraden/>

³⁰ Grundskolenämnden, Budget 2021:2, s.16

³¹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/skolmiljarden>

Det finns även ett statsbidrag ”*kvalitetssäkrande åtgärder i fritidshem*”. En kommun som har rätt till statsbidrag enligt förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet kan enligt föreskrifter få statsbidrag till kostnader för kvalitetssäkrande åtgärder i förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola och fritidshem. Då statsbidraget har koppling till fritidshemstaxorna, administreras statsbidraget av Stadsledningskansliet sedan flera år tillbaka.

Asyl- och tillståndssökandes skolgång F-9 finansieras av Migrationsverket genom deras riktade statsbidrag.³² Nämnden tar även del av vissa av de medel som Arbetslivsnämnden erhåller från Migrationsverket för etableringsersättning. Etableringsersättningen betalas ut av Migrationsverket till Arbetslivsförvaltningen, som ger en del av schablonersättningen till utbildning, inom Grundskoleförvaltningen fördelas detta ut till Centrum för flerspråkigt lärande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden erhåller följande riktade statsbidrag från Skolverket: lärarlönelyft, karriärtjänster och behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare, lovskola, ett fjärde tekniskt basår och introduktionsprogrammet.

Nämnden har även fått tilldelning från statsbidraget ”*Skolmiljarden*”. Dessa tillfälliga intäkter har fördelats till alla verksamheter, inklusive de fristående huvudmännen, för att hantera utbildningsskulden som uppstår på grund av pandemin.³³

Dåvarande regering har även beslutat om ett extra statsbidrag avseende retroaktiv ersättning för Yrkesvux medfinansiering 2020 som utbetalats som en retroaktiv ersättning under 2021. Enligt information från Skolverket kan denna retroaktiva ersättning användas för att finansiera Yrkesvux även under kommande år.³⁴ Nämnden erhåller tillsammans med övriga Boråsregionen statsbidrag för regionalt yrkesvux, för lärcentrum samt kartläggning och validering.

Nämnden tar även del av de medel som Arbetslivsnämnden erhåller från Migrationsverket för etableringsersättning. Etableringsersättningen betalas ut av Migrationsverket till Arbetslivsförvaltningen, som ger en del av schablonersättningen till utbildning (gymnasiets språkintroduktion och vuxenutbildningens sfi). Asylersättningen söks av förvaltningen hos Migrationsverket.³⁵

Vård- och äldreomsorgen

Från och med 2021 tillförs Sveriges kommuner ett tillskott på fyra miljarder för att stärka äldreomsorgen. Statsbidraget fördelas med en fördelningsnyckel som för Borås Stad innebär ett tillskott både till Vård- och äldreomsorgen men även för Sociala omsorgsnämnden.

Under 2021 tillförs ytterligare medel till ”*Äldreomsorgslyftet*”,³⁶ ett riktat statsbidrag som för Borås Stad innebär ytterligare tillskott. Statsbidraget ger möjlighet för anställda att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på arbetstid. Statsbidraget finansierar lönen under studietiden. Någon fördelning av det statsbidraget har inte gjorts till Sociala omsorgsnämnden.³⁷

³² Ibid. s.4

³³ Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Årsredovisning 2021, s.4

³⁴ Ibid. s.22

³⁵ Ibid. s.19

³⁶ <https://skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/personalochkompetensforsorjning/aldreomsorg/kompetenslyftaldreomsorgen.46592.html>

³⁷ Sociala omsorgsnämnden, Budget 2021:2, s.7

Nämnden har även erhållit riktade statsbidrag från Socialstyrelsen för att motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom. Syftet med statsbidraget är att bidra till att motverka ensamhet bland äldre samt att öka kvaliteten i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har en pågående överenskommelse med regeringen för perioden 2020-2022 gällande ”Teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus” som syftar till att ge kommunerna bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet genom digitalisering inom äldreomsorgen. Borås Stad är även utsedd som en av tio modellkommuner i överenskommelsen, vars syfte är att Staden tillsammans med SKR ska dela med sig av erfarenheter till övriga kommuner och fortsätta den digitala utvecklingen med att ge seniorer ett digitalt innanförskap. Projektet finansieras av statsbidrag.³⁸

Sociala omsorgsnämnden

Nämnden erhåller statsbidrag från Migrationsverket avseende ersättning för stödinsatser samt hälso- och sjukvård för nyanlända. Nämnden tar även del av statsbidraget ”god vård och omsorg av äldre personer”. Statsbidraget betalas ut till Vård- och äldrenämnden och en del av det fördelas till Sociala omsorgsnämnden. Nämnden ansöker därutöver om habiliteringsersättning varje år.

Utvecklingen av en nära vård pågår på lokal, regional och nationell nivå. SKR, och regeringen har tecknat en överenskommelse om ”God och nära vård 2020” som en del av omställningen av hälso- och sjukvården med fokus på primärvården. Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund ska stötta kommunerna i delregionen när det gäller omställningen mot en god och nära vård. Syftet är att skapa ökad kompetens och samsyn kring vad en förflyttning mot nära vård innebär i en kommunal kontext.³⁹ Sociala omsorgsförvaltningen tar del av dessa statsbidrag via Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

3.1.1 Återbetalningar

Under räkenskapsåret 2021 har Borås Stad återbetalat drygt 22 miljoner kronor i riktade statsbidrag.⁴⁰ 22 miljoner av de totalt erhållna statsbidragen om 522 miljoner kronor motsvarar cirka fyra procent. Tabellen nedan visar hur dessa återbetalningar har fördelats mellan nämnderna under året.⁴¹

TABELL 2. Återbetalningar av riktade statsbidrag 2021 Borås Stad.

Återbetalning statsbidrag 2021 Borås Stad	Nämnd	Belopp
Återbetalning av statsbidrag	Kulturnämnden	800 000
Återbetalning av statsbidrag	Förskolenämnden	32 284
Återbetalning av statsbidrag	Grundskolenämnden	11 338 957
Återbetalning av statsbidrag	Gymnasie- och Vuxen- utbildnings nämnden	10 000 000
Summa		22 171 241

Återbetalningar har bland annat gjorts till Skolverket (Grundskoleförvaltningen och yrkesvux vid Gymnasie- och Vuxenutbildningsförvaltningen), Statens konstråd (Kulturförvaltningen), och Länsstyrelsen i Jönköpings län (Förskoleförvaltningen).

³⁸ Vård- och äldrenämnden, Årsredovisning 2021, s.16

³⁹ Boråsregionen, Annons Projektledare Nära vård och FVM 2020-09.pdf (borasregionen.se)

⁴⁰ Endast faktiska återbetalningar av statsbidrag har tagits med i tabellen

⁴¹ Uttag från UNIT 4 Agresso, 2022-10-06, konto 3519, år 2021. Period 2021-00 till 2021-13, exklusive coronabidrag.

Efter faktaavstämning med berörda förvaltningar framgår att återbetalningar om 10 mnkr avseende Grundskoleförvaltningen samt om 10 mnkr gällande Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen endast är reservationer i bokslutet. Stadsrevisionen noterar att ett par av förvaltningarna uppger att *”Normalt sett gör vi återbetalningar direkt från balansen. Det vill säga de är aldrig upptagna som en intäkt. Utan vi intäktför endast det vi nyttjar på 3510 och kvarstående medel som har kommit in från till exempel Skolverket betalas tillbaka utan att passera resultaträkning.”*

3.2 EU-bidrag i Borås Stad

Under räkenskapsåret 2021 har Borås Stad erhållit cirka 4,3 miljoner kronor i olika former av EU-bidrag. Tabellen nedan visar hur dessa bidrag har fördelats mellan nämnderna under året.

Fördelning av EU-bidrag per nämnd Borås Stad 2021

Konto	Nämnd	Belopp
EU-bidrag	Arbetslivsnämnden	478 286
EU-bidrag	Fritids- o	978 162
EU-bidrag	Förskolenämnden	6 364
EU-bidrag	Grundskolenämnden	1 473 217
EU-bidrag	Gymnasie- och Vux	785 827
EU-bidrag	Kommunstyrelsen	913 326
EU-bidrag	Miljö- och konsumentnämnden	-362
Summa		4 272 313

TABELL 3. EU-bidrag 2021 Borås Stad⁴²

Som tabellen ovan visar förekommer EU-bidrag i ett begränsat antal nämnder. Exempelvis erhåller Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Erasmus bidrag. Fritids- och folkhälsoförvaltningens Eurodesk har under 2021 erhållit en *”Quality Label”* från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor som ett bevis på att förvaltningen är kvalificerad, samt har kapacitet att arbeta med den Europeiska solidaritetskåren fram till 2027.⁴³

3.3 Intern kontroll

Stadsrevisionen har gått igenom berörda nämndernas riskanalyser och plan för intern kontroll för år 2021. Statsbidrag nämns i tre av nämndernas riskanalyser. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tagit med två risker (risk att rättmätiga statsbidrag inte rekvideras och risk för statsbidragsberoende ordinarie verksamhet). Individ- och familjeomsorgsnämnden har tagit med två risker (risk att inte samtliga statsbidrag eller ersättningar söks och risk att inte få in de statsbidrag som Borås Stad är berättigade till). Kommunstyrelsen har tagit med en risk (risk att missa att söka statsbidrag).

Inför arbetet med riskanalys 2024 föreslår Kommunstyrelsen att i nämndernas riskanalys 2024 ska bland annat följande risk ingå:

- risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker.

⁴² Uttag från UNIT4 Agresso, 2022-10-06, kontoklass 358, år 2021.

⁴³ Fritids- och folkhälsonämnden, Årsredovisning 2021, s.23

3.4 Redovisning och rutiner gällande statsbidrag

I Ekonomihandboken på Borås Stads Intranätsida under fliken regler och principer för ekonomistyrning finns ett styrdokument som heter statsbidrag. Av dokumentet framgår skillnaden mellan riktade och generella statsbidrag samt hur nämnderna ska söka och återredovisa statsbidrag. Dokumentet reglerar även de fall då ett riktat statsbidrag berör flera nämnder.

I kodplanens intäktskonto redovisas driftbidrag och statsbidrag som kommunen erhåller. Ett bidrag kan definieras och avgränsas gentemot kontogrupperna försäljning av verksamhet, taxor och avgifter genom att det är bidragsgivaren som bestämmer om omfattningen av bidraget. Det föreligger inget egentligt affärsförhållande mellan bidragsgivaren och kommunen. Bidraget ges i understödande syfte och ej som ersättning för en tjänst.⁴⁴

3.5 Intervjuer med berörda nämnder

Under september och oktober månad har intervjuer genomförts med 28 tjänstepersoner från 12 förvaltningar i Borås Stad. Tjänstepersonerna har innefattat tjänstebefattningarna chef för ekonomifunktion, ekonomi- och verksamhetscontrollers samt tjänstepersoner som ansvarar för ansökningar av statsbidrag i hela eller delar av sin tjänst. Samtliga förvaltningar som erhållit riktade statsbidrag under 2021 har varit aktuella för granskning av hantering av statsbidrag.

3.5.1 Information om tillgängliga statsbidrag

Samtliga förvaltningar har rutiner för att säkerställa information om tillgängliga riktade statsbidrag. På förvaltningarna har man en eller flera personer som har statsbidrag som bevakningsområde i sin tjänstebeskrivning. Ett par av förvaltningarna har anställt koordinator eller verksamhetscontroller som enbart arbetar med riktade statsbidrag och andra bidrag.

På Stadsledningskansliet har en tjänsteperson bevakning av statsbidrag som del av sin tjänst. På förekommen anledning, när statsbidrag aviseras eller att det aviseras om borttag av statsbidrag, skickas det ut information till förvaltningarna gällande detta. Ett fåtal intervjuade menar att det centrala stödet mest är riktat till skol- och omsorgsförvaltningar.

Flera av de intervjuade uppger att ingen i Borås Stad har ett övergripande ansvar på central nivå för information och kartläggning av statsbidrag.

Samtliga av de intervjuade uppger att det inte finns större riktade statsbidrag som de borde ansökt om. Samtliga uppger vidare att de söker de statsbidrag som man mäktar med att ta emot i ordinarie verksamhet. Några intervjuade uppger att det säkert finns ännu mer riktade statsbidrag att söka av statliga myndigheter. Vidtalade framhåller samtidigt att förvaltningen måste ha en organisation för att kunna ta emot och administrera dessa statsbidrag i den ordinarie verksamheten. Samtliga intervjuade uppger att de har väldigt bra kontroll över de riktade statsbidrag som vanligtvis finns att söka inom nämndens ansvarsområde. Ett par av de intervjuade efterfrågar ett centralt stöd för att kunna uppmärksamma statsbidrag från myndigheter som förvaltningen normalt sett inte brukar söka bidrag ifrån, men som ändå skulle passa in i den ordinarie verksamheten.

En problematik som lyfts i flera intervjuer är att statsbidragen ska sökas av en huvudman. Borås Stad räknas i det sammanhanget som huvudman. När flera förvaltningar kan söka ett statsbidrag uppstår en problematik i och med att bara en förvaltning kan stå som huvudman

⁴⁴ Borås Stads Intranät, Ekonomihandboken, (2021)

<https://intranet.boras.se/download/18.35b77d6e17646f36319b8c/1607518355784/Int%C3%A4ktskonto%20med%20kommentarer%202021.pdf>

gentemot den statliga myndigheten. I vissa fall har det lösts genom samarbete mellan förvaltningarna och i vissa fall har bara en sökt och erhållit statsbidrag. Det finns en central rutin i styrdokumentet om statsbidrag i ekonomihandboken. Avsnittet innehåller information om hur ett statsbidrag som rör flera nämnder ska hanteras. Intervjuade menar att det i praktiken är oklart hur detta ska hanteras, då den praktiska tillämpningen, när flera nämnder, är inblandade saknas.

Stadsrevisionen noterar att det saknas en övergripande sammanställning, kartläggning och kontinuerlig bevakning på central nivå, över de riktade statsbidrag som är möjliga att söka för Staden. Samtidigt påpekar flertalet av de intervjuade att förvaltningarna själva har en tillräcklig bevakning av större riktade statsbidrag.

3.5.2 Processen kring ansökningar av riktade statsbidrag

Dokumentation

I styrdokumentet om statsbidrag, som återfinns i Borås Stads ekonomihandbok finns ett beskrivande dokument om statsbidrag. Få av de intervjuade på förvaltningarna uppger att de kände till detta dokument. Samtliga intervjuade efterfrågar processkartläggning och rutiner för redovisning av statsbidrag på Borås Stads nivå. Stadsrevisionen noterar att inga övriga styrdokument med skrivningar om statsbidrag finns upprättade.

Budget

Borås Stads budget 2021 innehåller skrivningar om de generella statsbidragen samt statsbidrag med anledning av pandemin. Stadsrevisionen noterar att skrivningar om de riktade statsbidragen saknas på en övergripande nivå i Borås Stads budget. Flertalet av nämnderna har dock med någon form av skrivelser om statsbidrag i nämndernas beslutade budget för 2021. En handfull förvaltningar har under intervjuer uppgivit att statsbidrag finns med i nämndernas delegationsordningar, samt attestförteckningar. Exempelvis skriver Tekniska nämnden i budget för 2021 att *”inom nämndens ansvarsområde se till att framställa och rekvisitioner görs för att erhålla stats- och andra bidrag samt på Borås Stads vägnar ta emot beviljade bidrag”*.⁴⁵

Flera nämnder uppger att det är otydligt huruvida statsbidragen ska finnas med i budget eller inte. Ett par av nämnderna nämner även att statsbidragen har övergått från att ha varit riktade till generella statsbidrag och man upplever att det inte finns en transparens i om dessa statsbidrag kommer tillfalla verksamheten eller inte under året.

Gällande riktade statsbidrag så börjar ofta flera förvaltningar med att söka dessa medel. Därefter informerar man berörda nämnder om dessa blivit beviljade. Detta då ett projekt ofta kräver att Borås Stad gör en motprestation (antingen i fråga om tid eller del av projektkostnad).

Flera av de intervjuade uppger att budgetprocessen inte klargör hur statsbidrag ska tas upp i planeringsunderlag och i nämndernas budget. Stadsrevisionen noterar att hanteringen skiljer sig åt i nämnderna och förvaltningarna.

Rutiner

Ett par förvaltningar uppger att de har skriftliga rutiner för handläggning av statsbidrag. Två förvaltningar har dokumenterade processer gällande statsbidrag i programmet Canea. Samtliga förvaltningar har upprättade tillvägagångssätt vid ansökningar av statsbidrag, dock har inte alla skriftliga nedtecknade rutiner. Ett par av förvaltningarna har statsbidrag och övriga bidrag förtecknade i tabeller med ansvariga kontaktpersoner. Samtliga förvaltningar anser att de har god kontroll över statsbidrag och dess omfattning. Förvaltningarna ansöker allt de klarar

⁴⁵ Tekniska nämnden, budget 2021:2, s.7

av att söka, vad verksamheten mäktar med. Verksamheten i förvaltningen ska även klara av att utföra kriterierna som är ett villkor för statsbidraget, så att man inte blir återbetalningsskyldig eller riskerar att inte uppfylla kriterierna i slutändan för statsbidraget. Ett utvecklingsområde som lyfts i en intervju gäller bristen på ansökningar som genomförs i samarbete med lokala företag och Högskolan i Borås. Intervjuade menar att bevakning av dylika projekt och samarbete med andra parter än Borås Stad kunde vara bättre. Ett annat utvecklingsområde, som lyfts fram av flera intervjuade, är att vissa statsbidrag enbart kan sökas i samarbete med en eller flera kommuner. Denna samarbetsform har sällan Borås Stad enligt vidtalade.

EU-bidrag

De intervjuade uppger alla att EU-bidrag är krångliga, kräver administration och inte ger så mycket. Ett par förvaltningar har ändå ett stort fokus på EU-bidrag där man menar att man söker stora bidrag och har en färdig organisation för detta. Ett par förvaltningar har pågående EU- projekt och en av dessa förvaltningar uppger att projektet drivs av engagerade medarbetare.

Någon av de intervjuade nämner särskilt engagerade projektledare, samtidigt som de betonar att om projektledaren lämnar så kan hela projektet omkullkastas. De intervjuade menar att därför söks EU-bidrag i mindre utsträckning för nya projekt som inte redan finns i verksamheten.

Samverkan/dialog med motparten

Samtliga intervjuade uppger att dialogen i de fall då de vänder sig till berörda myndigheter, överlag uppges vara god.

3.5.3 Återrapportering till staten av statsbidrag

Flertalet av de intervjuade uppger att de har lång erfarenhet av återrapportering/redovisning av riktade statsbidrag. Statsbidragen beskrivs av några av de intervjuade som detaljerade och som svårtolkade. Det har också framkommit under intervjuerna att kraven och formen på återrapportering skiljer sig ganska mycket beroende på vilken statlig myndighet som administrerar statsbidraget.

Någon av de intervjuade påpekar också att det händer att myndigheterna ändrar förutsättningarna för statsbidraget under perioden. Under 2021 kom staten fram till att kommunerna inte behöver återbetala ett specifikt bidrag som rör två förvaltningar i Borås Stad. Detta innebar att med gällande normering skulle bidraget 2021 klassificeras som ett generellt statsbidrag, menar Rådet för kommunal redovisning (RKR). Detta då det inte föreligger några villkor i form av krav på prestation från bidragsmottagaren att genomföra vissa avgränsade åtgärder för att få tillgodogöra sig bidraget.⁴⁶ Det här är det enda generella statsbidraget som de intervjuade känner till som man ska rapportera om och redovisa.

Det finns även riktade statsbidrag där ingen formell återrapportering krävs. Ett par av de intervjuade vidhåller att man upprättat skriftliga rutiner även för återrapportering av statsbidrag, (exempelvis statsbidraget för Socialt hållbart Borås). Stadsrevisionen noterar dock att centralt framtagna rutiner för återrapportering till myndigheter saknas.

⁴⁶ <https://www.rkr.se/newsletters/nyheter-fran-rkr/> statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer.

3.5.4 Rutiner för redovisning av statsbidrag

Samtliga förvaltningar uppger i intervjuer att man på förvaltningsnivå har rutiner för redovisning av statsbidrag. Stadsrevisionen noterar att redovisningen av statsbidrag skiljer sig åt mellan förvaltningarna. I vissa förvaltningar redovisar man bidragen direkt på driften, medan andra använder balanskonto och ”matchar” årets kostnader mot intäkter från balanskonton.

Vid en genomgång av statsbidrag i ekonomisystemet (Unit4 Agresso) framkommer att förvaltningarna använder olika koddelar i kodplanen för redovisningsmässig uppföljning av statsbidrag. Ett par förvaltningar har egna projektnummerserier för de riktade statsbidragen.

Ett par av förvaltningarna framhåller svårigheten med att redovisa rätt om man själv inte är ägare till projektet. När flera förvaltningar deltar i ett gemensamt projekt finansierat av statsbidrag uppstår ibland olika meningsskiljaktigheter. Exempel på detta kan vara frågor gällande om syftet med bidraget har uppnåtts, om målgruppen har nåtts och hur uppföljning ska administreras.

Periodisering

Rutinerna för periodisering av statsbidrag som sträcker sig över mer än ett år ser även dessa olika ut mellan förvaltningarna. Stadsrevisionen noterar att ingen central reglering för periodisering av riktade statsbidrag har upprättats på en övergripande Borås Stad nivå.

De intervjuade uppger att inga centrala riktlinjer eller stöd finns när det gäller redovisning av statsbidrag. Flera förvaltningar uppger att man inte hittat några nedtecknade redovisningsprinciper för periodisering. Det finns dock anvisningar till bokslut avseende periodiseringar. Flera förvaltningar uppger att man följer ”matchningsprincipen” (matchningsprincipen är en redovisningsprincip som innebär att intäkter och kostnader ska matcha varandra under samma räkenskapsår)⁴⁷ gällande statsbidrag. Vid risk för återbetalning av statsbidrag uppger intervjuade att man använder sig av försiktighetsprincipen för de statsbidrag där risk för återbetalning föreligger.

Matchningsprincipen

Den vanliga matchningsprincipen, som Skatteverkets hemsida förklarar, bygger på praxis från tillämpningar av Årsredovisningslag (1995:1554) (ÅRL) och slår fast att de kostnader som ett företag haft för att erhålla sina intäkter ska redovisas i samma period som dessa intäkter.⁴⁸ Med andra ord bestämmer periodens intäkter vilka kostnader man ska redovisa i periodens resultat. Utgifter som inte är hänförliga till periodens intäkter ska således läggas på ett balanskonto.

Intervjuad vid Stadsledningskansliet uppger att matchningsprincipen inte är tillämplig på kommunal redovisning, då den kommunala särarten sätter intäkter i en annan bild än i ett företag. En kommuns syfte är inte att genom verksamhet tillgodogöra sig vinst, utan att genom resurser tillhandahålla verksamhet. Att bestämma kostnader utifrån intäkterna blir därför märkligt i en kommun menar intervjuad. Intervjuad framhåller också:

”att tidigare benämnde man i kommunal redovisning i stället (något slarvigt) om den omvända matchningsprincipen, att kostnaderna bestämmer vilka intäkter man redovisar. Denna princip pratar man dock inte om längre, då normeringen för intäktsredovisning inte är förenligt med en sådan princip. Med (den omvända) matchningsprincipen ”matcha” intäkterna med prestationer, vilket skulle vara mer rätt, men ändå inte en helt träffsäker benämning. Att konsekvent matcha intäkter med prestationer blir också fel, eftersom det är bidragets villkor och restriktioner som bestämmer intäktsföringen.” Endast i vissa fall är detta synonymt med prestationer enligt intervjuad.

⁴⁷ <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2022.13/3241.html?q=matchningsprincip>

Skatteverkets information utgår från Årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL) och praxis av denna.

⁴⁸ Årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL) 2 kap. 4 § Andra grundläggande redovisningsprinciper

3.5.5 Återbetalningar av statsbidrag

Stadsrevisionen noterar att återbetalning av vissa statsbidrag sker varje år, se tabell 2 ovan. Det rör sig om ca 22 mnkr som återbetalats under 2021. Orsaker till att återbetalningar sker uppges enligt de intervjuade bland annat vara: att personalen har blivit sjuka, delar av projektet har inte genomförts eller man har inte riktigt nått upp till målet med statsbidraget. Det kan också handla om utbildningar som planerats men som inte kunnat genomföras.

Stadsrevisionen noterar att det är en förhållandevis liten del som återbetalas jämfört med hela den summa Borås Stad erhåller i statsbidrag under 2021.

3.5.6 Övriga synpunkter

Under intervjuerna har flera av förvaltningar framhållit frågeställningar gällande bl.a. generella statsbidrag, projektredovisning, långsiktighet och framåtsyftande arbete i Borås Stad.

Några förvaltningar lyfter i intervjuerna att de har bevakning gällande de generella statsbidragen som är destinerade till deras verksamhet. En förvaltning menar att ett generellt statsbidrag som var riktat till deras verksamhet inte tillföll förvaltningen, inte ens som höjd budgetram.

Ett par av de intervjuade menar att löne- och ekonomisystemen i Borås Stad, inte är anpassade för projektverksamhet, exempelvis gällande tidsredovisning i timmar. De intervjuade menar att systemen försvarar för projektledare att få en överblick när det gäller att exempelvis mäta vid vilket projekt medarbetarna arbetar och hur man ligger till med projektbudgeten. Stadsrevisionen noterar att möjligheten till timredovisning i projekt behöver utvecklas i Borås Stads verksamhetssystem.

Borås Stads säkerställande av långsiktig verksamhet

Intervjuade tjänstepersoner beskriver att säkerställandet av långsiktig verksamhet fortgår kontinuerligt inom ramen för budgetprocessen. Flera av de intervjuade nämner att det söks statsbidrag enbart när det finns en befintlig verksamhet som kan ta hand om den. De intervjuade poängterar att inga nya statsbidrag söks för att dra igång nya projekt som ligger helt utanför nämndens verksamhetsområde och nämndens uppgift. Såväl under uppdragsdialoger som under uppföljning av budget uppges statsbidragen diskuteras och politiken uppges vara involverad i detta arbete. Vidare uppges att ett långsiktigt perspektiv alltid tas i beaktande i de sammanhangen. Samtidigt uppger en av de intervjuade att riktade statsbidrag utgör en större del av finansieringen för nämnden men utgör samtidigt en osäkerhet gällande långsiktig finansiering. Riktade statsbidrag har blivit en avgörande resurs för nämndens verksamheter.

Om ett statsbidrag som en verksamhet räknat med att erhålla, skulle utebli, är detta också något som hanteras inom ramen för uppdragsdialog med ansvariga kommunalråd. Tjänstepersoner uppger att förändringar i statsbidrag tas hänsyn till i budgetramen för nämnden.

Stadsrevisionen noterar att ingen sammanhållen översikt för Borås Stads statsbidrag upprättas. I intervjuer med företrädare från förvaltningarna skildras en bild av att det finns potential att arbeta än mer långsiktigt i kommunen för att säkerställa långsiktig finansiering av verksamheten. Flera uppger att svårigheten att planera beror på att statsbidragen i sig är kortsiktiga. En intervjuad förvaltning framhåller att det är viktigt att kommunen samverkar med civilsamhällets organisationer (exempelvis studieförbund, kulturföreningar, stiftelser) som även de kan erhålla riktade bidrag från staten. På så sätt finns en möjlighet att samhället som helhet får del av de medel som finns tillgängliga, även om bidrag till kommunen upphör. Mer engagemang från politiken lyfts också som viktigt område för att säkerställa långsiktigheten i de verksamheter som initieras.

Ett av de långsiktiga projekt som Borås Stad initierat och implementerat är Socialt hållbart Borås. Projektet, som erhöll statsbidrag gällande flera nämnder, lyfts av flera intervjuade fram som ett exempel på hur man kan långsiktigt arbeta med kärnverksamhet i Staden efter ett statsbidrag upphört.

Skrivarverkstad

Stadsrevisionen har noterat att Borås Stad i november 2022 har startat ett arbete med att utveckla en ”*skrivarverkstad/skrivarstudio*”. Syftet med arbetet är bland annat att upprätta en projektkatalog för externfinansierade projekt samt att samverka och hitta synergier vid ansökningar.

4 STADSREVISIONENS BEDÖMNINGAR

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads hantering av riktade statsbidrag. Syftet är att granska om Borås Stads hantering och redovisning av de riktade statsbidragen som kommunen erhåller är ändamålsenlig, om redovisningen inom området är rättvisande och om arbetet bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Under räkenskapsåret 2021 har Borås Stad erhållit drygt 520 miljoner kronor i riktade statsbidrag. Statsbidragen utgör en betydande del i kommunens intäktsbudget men är samtidigt enligt omvärldsanalysen i granskningen både betydande till antalet och föränderliga.

Granskningen visar att Borås Stad inte har specifika styrdokument eller gemensamma upprättade rutiner som avser hantering eller redovisning av riktade statsbidrag. Det upprättas inte heller någon särskilt sammanställning eller uppföljning systematiskt angående vilka riktade statsbidrag som Borås Stads nämnder erhåller, eller vilka belopp som det rör sig om. Det finns däremot ett avsnitt i kommunens ekonomihandbok som berör vissa delar av hur hanteringen ska gå till. Det finns i flera fall även nämnds- och förvaltningsegna processer, rutiner eller inarbetade arbetsätt när det gäller bevakning, ansökan, hantering och redovisning av riktade statsbidrag. Stadsrevisionen noterar avseende delegationsordningar att endast två av 13 granskade nämnder har med en skrivelse om statsbidrag. Nämnderna behöver enligt Stadsrevisionens bedömning klargöra i delegationsordningen vem som beslutar om att ansöka om riktade statsbidrag.

Granskningen visar att hantering och redovisning av riktade statsbidrag är fragmentiserad och olika i Borås Stads nämnder. Detta både vad gäller hur bevakning sker av möjliga statsbidrag, vem som fattar beslut om att ansöka eller inte ansöka om statsbidrag, ansökan, återrapportering och uppföljning av statsbidrag och hur statsbidrag ska hanteras redovisningsmässigt. I ekonomihandbokens regelverk saknas enligt Stadsrevisionens bedömning nödvändiga kommungemensamma rutiner och regelverk för att säkerställa en enhetlig hantering och en rättvisande redovisning när det gäller riktade statsbidrag.

Stadsrevisionens bedömning är att nämndernas beslutsprocesser för ansökan av riktade statsbidrag behöver ses över och klargöras. Kommunstyrelsen behöver i samråd med nämnderna arbeta fram kommunövergripande regler och riktlinjer för hantering och redovisning av riktade statsbidrag för att säkerställa en enhetlig och ändamålsenlig hantering. Att nämnderna hanterar statsbidrag redovisningsmässigt på helt olika sätt medför enligt Stadsrevisionens bedömning att redovisningen i dessa delar inte blir rättvisande. Kommunstyrelsen har enligt vad som framkommer i granskningen inte tagit en samordnande roll när det gäller kommunens interna kontroll av riktade statsbidrag. Förhållandena medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll när det gäller redovisning av riktade statsbidrag.

Det finns i granskade nämnder och i Kommunstyrelsen en medvetenhet kring kommande förändringar av riktade statsbidrag och dessa förändringar tas hänsyn till i budgetramen för respektive nämnd. Det upprättas dock ingen central sammanställning eller uppföljning över vilka riktade statsbidrag som Borås Stad erhåller. Avsaknaden av sammanställning och uppföljning i dessa avseende medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsens uppsikt när det gäller nämndernas förutsättningar att genomföra kärnverksamhet som finansieras via riktade statsbidrag, inte är helt tillräcklig.

Arbetet med Socialt hållbart Borås lyfts av flera intervjuade i granskningen fram som ett positivt exempel på hur man långsiktigt kan arbeta med kärnverksamhet i Borås Stad efter att ett statsbidrag upphört. Kommunstyrelsen har dock inte någon dokumenterad strategi för att säkerställa långsiktighet i nämndernas verksamheter som finansieras med riktade statsbidrag.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att hantering och redovisning av riktade statsbidrag är fragmentiserad och olika i Borås Stads nämnder. Detta både vad gäller hur bevakning sker av möjliga statsbidrag, vem som fattar beslut om att ansöka eller inte ansöka om statsbidrag, ansökan, återrapportering och uppföljning av statsbidrag och hur statsbidrag ska hanteras redovisningsmässigt. Det saknas kommungemensamma rutiner och regelverk för att säkerställa en ändamålsenlig och enhetlig hantering. Detta ligger även till grund för en rättvisande redovisning när det gäller de riktade statsbidrag som Borås Stad erhåller.

Stadsrevisionens bedömning är att nämndernas beslutsprocesser för ansökan av riktade statsbidrag behöver ses över och klargöras. Nämnderna behöver bl.a. klargöra delegationsordningen när det gäller riktade statsbidrag. Nämnderna hanterar statsbidrag redovisningsmässigt på helt olika sätt. Detta medför enligt Stadsrevisionens bedömning att redovisningen i dessa delar inte blir rättvisande. Kommunstyrelsen behöver i samråd med nämnderna arbeta fram kommunövergripande regler och riktlinjer för hantering och redovisning av riktade statsbidrag.

Kommunstyrelsen har enligt vad som framkommer i granskningen inte tagit en samordnande roll när det gäller kommunens interna kontroll av riktade statsbidrag. Förhållandena medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll när det gäller redovisning av riktade statsbidrag. Avsaknad av central sammanställning och uppföljning medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsens uppsikt inom området inte är helt tillräcklig.

Borås den 30 januari 2023

Andreas Ekelund

Revisionschef

Anna Sandström

Certifierad kommunal yrkesrevisor

5 KÄLLFÖRTECKNING

Lagar, förordningar, rekommendationer

Årsredovisningslag (1995:1554), (ÅRL)

Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation, RKR R2 Intäkter

Kommunala styrdokument och Promemoria (PM)

Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, Fastställt av Kommunfullmäktige: 2019-06-19, Reviderad av Kommunfullmäktige: 22 juni 2022

Reglemente för Kommunstyrelsen, Fastställt av Kommunfullmäktige: 2020-02-20, Reviderad av Kommunfullmäktige: 24 mars 2022

Internt PM - Statsbidrag, Borås Stads intranät, Ekonomihandbok, 2022-03-02

Fritids- och folkhälsonämnden, Årsredovisning 2021

Grundskolenämnden, Budget 2021:2

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Årsredovisning 2021

Miljö- och konsumentnämnden, Budget 2021:2

Sociala omsorgsnämnden, Budget 2021:2

Tekniska nämnden, budget 2021:2

Vård- och äldrenämnden, Årsredovisning 2021

Intervjuer

Intervju 1 med representanter för Kulturförvaltningen. 2022-09-13

Intervju 2 med representanter för Fritids- och folkhälsonämnden. 2022-09-19

Intervju 3 med representanter för Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. 2022-09-22

Intervju 4 med representanter för Grundskoleförvaltningen. 2022-09-23

Intervju 5 med representanter för Stadsledningskansliet. 2022-09-23

Intervju 6 med representanter för Stadsledningskansliet. 2022-09-27

Intervju 7 med representanter för Tekniska förvaltningen. 2022-09-29

Intervju 8 med representant för Servicekontoret. 2022-10-05

Intervju 9 med representanter för Individ- och familjeomsorgsförvaltningen samt Arbetslivsförvaltningen. 2022-10-06

Intervju 10 med representant för Förskoleförvaltningen. 2022-10-12

Intervju 11 med representanter för Miljöförvaltningen. 2022-10-12

Intervju 12 med representanter för Sociala omsorgsförvaltningen. 2022-10-14

Intervju 13 med representant för Vård- och äldreförvaltningen. 2022-10-17

Intervju 14 med representanter för Stadsledningskansliet. 2022-10-26

Övrigt

Uttag från ekonomisystemet UNIT4 Agresso, 2022-10-06, konto 3510 till 3518, år 2021. Period 2021-00 till 2021-13, exklusive coronabidrag

Uttag från UNIT 4 Agresso, 2022-10-06, konto 3519, år 2021. Period 2021-00 till 2021-13, exklusive coronabidrag.

Uttag från UNIT4 Agresso, 2022-10-06, kontoklass 358, år 2021.

Internetkällor

Rådet för kommunal redovisning, RKR

RKR.se/Rekommendationer

<https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2021/10/RKR-R2-Int%C3%A4kter.pdf>

RKR, KOMMEK, seminarium 54, 2022-08-18, aktuella redovisningsfrågor, Tagesson, Aldén och Andersson

<https://www.rkr.se/newsletters/nyheter-fran-rkr/>

Statskontoret

Statskontoret (2022), Utveckling av den statliga styrningen av kommuner och regioner, Dnr 2021/169-5

<https://www.statskontoret.se/publicerat/publikationer/publikationer-2022/utveckling-av-den-statliga-styrningen-av-kommuner-och-regioner-2021/>

Intranät Borås Stad

<https://intranet.boras.se/download/18.2f8569218042fe5b3fa69e6/1651049498099/Statsbidrag.docx>

<https://intranet.boras.se/download/18.35b77d6e17646f36319b8c/1607518355784/Int%C3%A4ktskonto%20med%20kommentarer%202021.pdf>

Hemsidan Borås Stad

Budget Borås Stad 2021 (boras.se)

<https://www.boras.se/kommunochpolitik/ekonomiochbudget/budget.4.6a80e56d15869d0d313f1028.html>

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR

SKR, Specificering av vissa statsbidrag

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidrag/specificeringavvis-sastatsbidrag.31839.html>

SKR, EU:s fonder och program

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/euinternationellt/eukommunerochregioner/eusfonderochprogram.1640.html>

SKR, kompetenslyft äldreomsorgen

<https://skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/personalochkompetensforsorjning/aldreomsorg/kompetenslyftaldreomsorgen.46592.html>

Energimyndigheten

<http://www.energimyndigheten.se/forskning-och-innovation/forskning/strategiska-innovationsomraden/viable-cities/>

Socialstyrelsen

<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/kommuner/sociala-insatser-i-utsatta-omraden/>

Skatteverket

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2022.13/3241.html?q=matchningsprincip>

Skolverket

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/skolmiljarden>

Boråsregionen

Boråsregionen, Annons Projektledare Nära vård och FVM 2020-09.pdf (borasregionen.se)

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Borås Stads hantering av statsbidrag

Stadsrevisionen. Borås

Rapportsammandrag

2023-01-30

20
23

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads hantering av riktade statsbidrag. Syftet är att granska om Borås Stads hantering och redovisning av de riktade statsbidragen som kommunen erhåller är ändamålsenlig, om redovisningen inom området är rättvisande och om arbetet bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Under räkenskapsåret 2021 har Borås Stad erhållit drygt 520 miljoner kronor i riktade statsbidrag. Statsbidragen utgör en betydande del i kommunens intäktsbudget men är samtidigt enligt omvärldsanalysen i granskningen både betydande till antalet och föränderliga.

Granskningen visar att Borås Stad inte har specifika styrdokument eller gemensamma upprättade rutiner som avser hantering eller redovisning av riktade statsbidrag. Det upprättas inte heller någon särskilt sammanställning eller uppföljning systematiskt angående vilka riktade statsbidrag som Borås Stads nämnder erhåller, eller vilka belopp som det rör sig om. Det finns däremot ett avsnitt i kommunens ekonomihandbok som berör vissa delar av hur hanteringen ska gå till. Det finns i flera fall även nämnds- och förvaltningsegna processer, rutiner eller inarbetade arbetssätt när det gäller bevakning, ansökan, hantering och redovisning av riktade statsbidrag. Stadsrevisionen noterar avseende delegationsordningar att endast två av 13 granskade nämnder har med en skrivelse om statsbidrag. Nämnderna behöver enligt Stadsrevisionens bedömning klargöra i delegationsordningen vem som beslutar om att ansöka om riktade statsbidrag.

Granskningen visar att hantering och redovisning av riktade statsbidrag är fragmentiserad och olika i Borås Stads nämnder. Detta både vad gäller hur bevakning sker av möjliga statsbidrag, vem som fattar beslut om att ansöka eller inte ansöka om statsbidrag, ansökan, återrapportering och uppföljning av statsbidrag och hur statsbidrag ska hanteras redovisningsmässigt. I ekonomihandbokens regelverk saknas enligt Stadsrevisionens bedömning nödvändiga kungemensamma rutiner och regelverk för att säkerställa en enhetlig hantering och en rättvisande redovisning när det gäller riktade statsbidrag.

Stadsrevisionens bedömning är att nämndernas beslutsprocesser för ansökan av riktade statsbidrag behöver ses över och klargöras. Kommunstyrelsen behöver i samråd med nämnderna arbeta fram kommunövergripande regler och riktlinjer för hantering och redovisning av riktade statsbidrag för att säkerställa en enhetlig och ändamålsenlig hantering. Att nämnderna hanterar statsbidrag redovisningsmässigt på helt olika sätt medför enligt Stadsrevisionens bedömning att redovisningen i dessa delar inte blir rättvisande. Kommunstyrelsen har enligt vad som framkommer i granskningen inte tagit en samordnande roll när det gäller kommunens interna kontroll av riktade statsbidrag. Förhållandena medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsen inte säkerställt en till-

räcklig intern kontroll när det gäller redovisning av riktade statsbidrag.

Det finns i granskade nämnder och i Kommunstyrelsen en medvetenhet kring kommande förändringar av riktade statsbidrag och dessa förändringar tas hänsyn till i budgetramen för respektive nämnd. Det upprättas dock ingen central sammanställning eller uppföljning över vilka riktade statsbidrag som Borås Stad erhåller. Avsaknaden av sammanställning och uppföljning i dessa avseende medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsens uppsikt när det gäller nämndernas förutsättningar att genomföra kärnverksamhet som finansieras via riktade statsbidrag, inte är helt tillräcklig.

Arbetet med Socialt hållbart Borås lyfts av flera intervjuade i granskningen fram som ett positivt exempel på hur man långsiktigt kan arbeta med kärnverksamhet i Borås Stad efter att ett statsbidrag upphört. Kommunstyrelsen har dock inte någon dokumenterad strategi för att säkerställa långsiktighet i nämndernas verksamheter som finansieras med riktade statsbidrag.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att hantering och redovisning av riktade statsbidrag är fragmentiserad och olika i Borås Stads nämnder. Detta både vad gäller hur bevakning sker av möjliga statsbidrag, vem som fattar beslut om att ansöka eller inte ansöka om statsbidrag, ansökan, återrapportering och uppföljning av statsbidrag och hur statsbidrag ska hanteras redovisningsmässigt. Det saknas kungemensamma rutiner och regelverk för att säkerställa en ändamålsenlig och enhetlig hantering. Detta ligger även till grund för en rättvisande redovisning när det gäller de riktade statsbidrag som Borås Stad erhåller.

Stadsrevisionens bedömning är att nämndernas beslutsprocesser för ansökan av riktade statsbidrag behöver ses över och klargöras. Nämnderna behöver bl.a. klargöra delegationsordningen när det gäller riktade statsbidrag. Nämnderna hanterar statsbidrag redovisningsmässigt på helt olika sätt. Detta medför enligt Stadsrevisionens bedömning att redovisningen i dessa delar inte blir rättvisande. Kommunstyrelsen behöver i samråd med nämnderna arbeta fram kommunövergripande regler och riktlinjer för hantering och redovisning av riktade statsbidrag.

Kommunstyrelsen har enligt vad som framkommer i granskningen inte tagit en samordnande roll när det gäller kommunens interna kontroll av riktade statsbidrag. Förhållandena medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll när det gäller redovisning av riktade statsbidrag. Avsaknad av central sammanställning och uppföljning medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Kommunstyrelsens uppsikt inom området inte är helt tillräcklig.

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Magnus Bagge
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00025 3.5.4.0

Yttrande över motion: Servera frukost i skolan

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden avstyrker motionen: Servera frukost i skolan.

Sammanfattning

Grundskolenämnden anser att motionen är lovvärd i grunden. Grundskolenämnden konstaterar samtidigt att detta är en ambitionsökande och kostnadsdrivande motion i ett läge då de kommunala ekonomiska förutsättningarna förväntas försämrast de närmaste åren. Utifrån detta avstyrker Grundskolenämnden motionen. Enskilda rektorer kan dock även fortsättningsvis införa frukostservering i projektform vid sin skola om de ser ett behov och har medlen. Grundskolenämnden uppmanar organisationen att vara lyhörd för signaler om stora behov av frukost till eleverna ute på skolorna.

Ärendet i sin helhet

Grundskolenämnden har ombetts att svara på rubricerad motion. Motionären föreslår Kommunfullmäktige att ge i uppdrag åt Grundskolenämnden att avgiftsfritt erbjuda frukost till alla elever i grundskolan.

Grundskolenämnden anser att motionen är lovvärd i grunden. Grundskolenämnden konstaterar samtidigt att detta är en ambitionsökande och kostnadsdrivande motion i ett läge då de kommunala ekonomiska förutsättningarna förväntas försämrast de närmaste åren. En frukostportion kostar ca 14 kronor i råvarukostnad. De elever som inte är inskrivna inom fritids är till antalet ca 7000 barn och ungdomar. Om samtliga av dessa elever får en avgiftsfri frukost så blir det en kostnad på 14 kronor x 7000 elever = 98 000kr/dag. Om detta innefattar samtliga 178 skoldagar så blir detta en årlig livsmedelskostnad på ca 98 000kr/dag x 178 dagar = 17,4 miljoner kronor. Därutöver tillkommer personalkostnad för kostpersonal och pedagogisk personal.

Utifrån detta avstyrker Grundskolenämnden motionen.

Enskilda rektorer kan dock även fortsättningsvis införa frukostservering i projektform vid sin skola om de ser ett behov och har medlen.

Grundskolenämnden uppmanar organisationen att vara lyhörd för signaler om stora behov av frukost till eleverna ute på skolorna.

Beslutsunderlag

1. Motionen: Servera frukost i skolan.

Samverkan

FSG.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Motion till Kommunfullmäktige:

Servera frukost i skolan

För att orka en lång skoldag är det viktigt att barn och ungdomar ges rätt förutsättningar. Att äta frukost på morgonen är något som ger en bra start på dagen. Ändå är det många elever i skolan som inte gör det. Arlas Frukostbarometer, som presenterades i augusti 2021, kunde visa att var tredje elev i grundskolan inte äter frukost varje dag. Undersökningen tydliggjorde också att andelen elever som inte äter frukost är högre i grupper med lägre inkomster. Det är tydligt att det finns en klassdimension på vilka som kommer hungriga till skolan.

Det finns goda belägg för att frukost i skolan ger lugnare studiemiljöer och bättre skolresultat. Efter ett lyckat pilotprojekt på två skolor i Botkyrka kommun beslutade man i kommunen att möjligheten till frukost skulle införas för alla elever i kommunen under 2022. Även internationella studier från bland annat Storbritannien och USA indikerar ett positivt samband mellan studieresultat och frukostservering.

Under det senaste året har stigande matpriser tillsammans med en hög generell inflation slagit hårt mot många boråsares plånbok. I slutet av 2022 kunde Konsumentverket visa att livsmedelspriserna hade ökat med 20 procent under året. Vi vet att det finns stora klyftor i Borås och att många barn- och unga växer upp i hushåll med små ekonomiska marginaler. Vänsterpartiet är oroliga för att det senaste årets stigande livsmedelspriser ökar risken för att barn inte kan äta sig mätta hemma.

Den som inte har ätit frukost får svårare att koncentrera sig längre fram på förmiddagen och därför också svårare att ta till sig undervisningen i skolan. Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag. Innebörden av detta är att sociala skillnader i förutsättningarna att tillgodogöra sig en bra utbildning ska motverkas. Ett sätt att göra detta är att se till att alla barn i skolan har möjlighet att starta dagen med frukost.

Med anledning av detta föreslås Kommunfullmäktige besluta:

- Att Grundskolenämnden ges i uppdrag att avgiftsfritt erbjuda frukost till alla elever i grundskolan

Borås, 2023-02-21

Stefan Lindborg (V)

Från: Stefan Lindborg
Skickat: den 21 februari 2023 21:33
Till: Kommunstyrelsen Beredning; Kommunstyrelsen Diarium
Ämne: Motion: Servera frukost i skolan
Bifogade filer: 230221 Motion frukost i skolan.docx

Hej,

Jag bifogar en motion från Vänsterpartiet inför torsdagens kommunfullmäktige.

Vänliga hälsningar

Stefan Lindborg

Gruppledare för Vänsterpartiet i Borås Stad

Tel. 0704-591 695

E-post. stefan.lindborg@politiker.boras.se

Från: Annette.Antonsson@boras.se
Skickat: den 27 februari 2023 11:41
Till: Grundskolenämnden Diarium
Ämne: Remiss på motion: Servera frukost i skolan
Bifogade filer: Missiv.pdf; 230221 Motion frukost i skolan.pdf; E-post, 1. Motion av Stefan Lindborg (V) Servera frukost i skolan.pdf

Kategorier: Väntan på återkoppling

Hej!

Remissvar önskas 2023-04-03 på bifogad motion.

Mvh

Annette Antonsson

Aktuella handlingar för ärende 202300177, Motion: Servera frukost i skolan bifogas detta e-postmeddelande

Bifogat material kommer från följande handlingar:

Missiv | Missiv.docx | ID:91972

1. Motion av Stefan Lindborg (V) : Servera frukost i skolan | 230221 Motion frukost i skolan.docx | E-post, 1. Motion av Stefan Lindborg (V) Servera frukost i skolan.rtf | ID:91858

Remiss: Motion: Servera frukost i skolan

Remissinstanser

1. Grundscolenämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-04-03**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **ks.diarium@boras.se**. Ange diarienummer KS 2023-00177 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens beslut.

Annette Antonsson
Handläggare
033 353706

Peter Skoglund
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00005 3.5.4.0

Yttrande över remiss: Granskning av Borås Stads hantering av moms

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden har mottagit rapporten och beslutar vara behjälplig Kommunstyrelsen i framtagande av riktlinjer och redovisningsrutiner.

Yttrandet läggs till handlingarna och svaret översänds till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Grundskolenämnden har mottagit rapporten och kommer vara behjälplig Kommunstyrelsen i framtagande av riktlinjer och redovisningsrutiner.

Ärendet i sin helhet

Deloitte har på uppdrag av Stadsrevisionen genomfört en fördjupad granskning av Borås Stads momsrutiner. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende momshantering är tillräcklig och om hanteringen sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Granskningen visar att Borås Stad inte fullt ut redovisar ingående moms i enlighet med gällande lagstiftning. Hanteringen behöver ses över för att säkerställa en korrekt redovisning. Det saknas i stor utsträckning tydliga rutinbeskrivningar avseende hur momsredovisningen ska hanteras i nämnderna.

Stadsrevisionen rekommenderar att Kommunstyrelsen och nämnderna inför löpande kontroller och avstämningar av momsredovisningen i syfte att säkerställa en lagenlig momshantering. Borås Stads befintliga momsrutiner behöver ses över och utformas i enlighet med gällande lagstiftning och syfta mot en mer enhetlig hantering.

Grundskolenämndens yttrande

Grundskolenämnden har mottagit rapporten och kommer vara behjälplig kommunstyrelsen i framtagande av riktlinjer och redovisningsrutiner.

Beslutsunderlag

1. Rapport - Borås Stad rapport Momsgranskning.

Samverkan

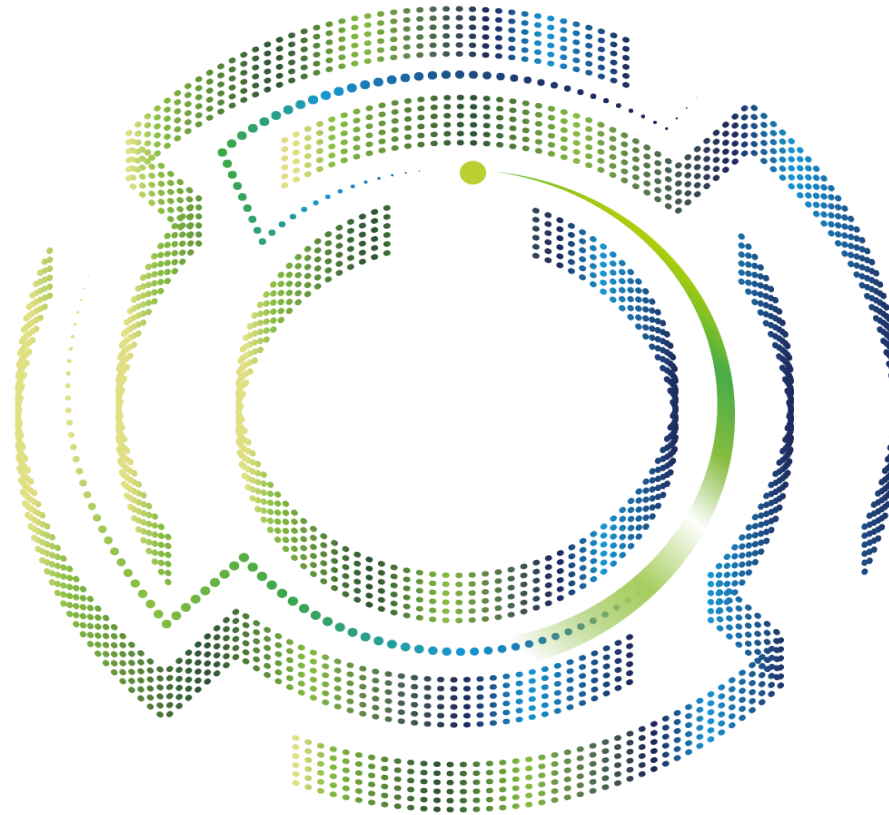
FSG.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Borås Stad
Momsgranskning

December 2022

Innehållsförteckning

1. Inledning
 - 1.1. Bakgrund och syfte
 - 1.2. Revisionskriterier och metod
2. Slutsatser och rekommendationer
3. Sammanfattande bedömning av respektive revisionsfråga
4. Resultat av granskningen
 - 4.1. Allmänt om hanteringen av ingående samt utgående moms
 - 4.1.1. Hantering av ingående moms
 - 4.1.2. Hantering av utgående moms
 - 4.2. Allmänt om interna kontroller
 - 4.2.1. Interna kontroller
 - 4.3. Allmänt om avdragsbegränsningar samt gällande rätt
 - 4.3.1. Hantering av avdragsbegränsningar
 - 4.4. Allmänt om rutiner
 - 4.4.1. Borås Stads rutiner
 - 4.4.2. Bedömning av och rekommendationer kring rutiner

1. Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Uppdrag

Deloitte AB (nedan Deloitte) har fått i uppdrag av revisionskontoret i Borås Stad att genomföra en granskning av Borås Stads momsrutiner.

Bakgrund

Kommuner omfattas både av det allmänna momssystemet (det så kallade affärsmomssystemet) och av ersättningssystemet (det så kallade kommunkontosystemet). Ersättningssystemet kompenserar kommuner för den ingående moms som kommuner inte får dra av i det allmänna momssystemet. Genom ersättningssystemet har kommuner också rätt till särskild ersättning för dold mervärdesskatt som uppkommer vid upphandling av eller bidragsgivning till mervärdesskattefri verksamhet inom t.ex. utbildning, vård och omsorg samt vid hyra av lokaler för vissa särskilda boendeformer. Eftersom kommuner hanterar stora momsbelopp i såväl affärsmomssystemet som kommunmomssystemet är det av stor vikt att Kommunstyrelsen tillser goda rutiner för momshanteringen, såväl centralt som i nämnderna.

Avgränsningar

Granskningen omfattar inte de kommunala bolagen, och är således begränsad till endast en legal enhet, d.v.s. Borås Stad. Bedömningen av den interna kontrollen av momshantering begränsas till de specifika revisionsfrågorna. Granskningen är fokuserad på inkomståret 2021.

Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende momshantering är tillräcklig och om hanteringen sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Säkerställer Borås Stad att redovisningen av ingående moms och utgående moms blir korrekt?
- Är nämndernas beräkningsunderlag för ombokning till affärsmoms ändamålsenligt?
- Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen?
- Finns en god kontroll av att momsredovisningar upprättas av personer med god kompetens inom området och hur säkerställer man att kompetensen bibehålls?
- Hanterar Borås Stad avdragsrätt för ingående moms där det finns avdragsförbud exempelvis vid stadigvarande bostad, inköp av bilar samt representation på ett ändamålsenligt sätt?
- Finns tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom olika verksamheter/områden?
- Om rutinbeskrivningar finns, är de uppdaterade och adekvata för att säkerställa att redovisningen följer aktuella regelverk?
- Finns det rutiner för att säkerställa att momsens hanteras i rätt system, dvs. i momsdeklarationen eller i det särskilda ersättningssystemet (LEMK)?

1. Inledning

1.2 Revisionskriterier och metod

Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725)
- Mervärdesskattelag (1994:200), ML
- Lag (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund, LEMK
- Övrig tillämplig lagstiftning inom området.
- Lokala styrdokument inom området utgör också revisionskriterier.

Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen i Borås Stad har det övergripande ansvaret för kommunens ekonomi. När det gäller granskningens kartläggning av rutiner och intern kontroll avseende momshantering i nämnder riktar den sig mot:

- Individ- och familjeomsorgsnämnden,
- Sociala omsorgsnämnden,
- Förskolenämnden,
- Grundskolenämnden,
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden,
- Servicenämnden,
- Lokalförsörjningsnämnden.

Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, stickprovskontroller och intervjuer. Granskningen har framförallt skett genom:

- Intervjuer med berörda personer som arbetar på Borås Stads olika förvaltningar och som hanterar momsfrågor.
- Inventering och genomgång av Borås Stads rutiner och riktlinjer för hantering av in- och utgående moms.
- Inventering och genomgång av Borås Stads rutiner och riktlinjer för hantering av ökade kostnader för hyresfakturor avseende särskilda boenden samt upphandling och bidrag som Borås Stad ansöker om ersättning för genom LEMK.
- Stickprovgranskning av in- och utgående fakturor för att verifiera att rutiner och riktlinjer avseende momshantering samt gällande regelverk efterlevs.
- Stickprovgranskning av fakturor avseende ökade kostnader för hyra avseende särskilda boenden samt för upphandling och bidrag som Borås Stad ansöker om ersättning för genom LEMK för att verifiera att rutiner och riktlinjer avseende momshantering samt gällande regelverk efterlevs.

Underlagen från Deloitte:s dokumentstudier och Deloitte:s intervjuer har jämförts och analyserats utifrån uppdragets frågeställningar och ligger till grund för Deloitte:s bedömningar, slutsatser och rekommendationer.

Rapporten har kvalitetssäkrats och faktakontrollerats, både internt inom Deloitte och externt med berörda personer inom Borås Stad.

2. Slutsatser och rekommendationer

Svaret på den övergripande revisionsfrågan

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om Kommunstyrelsen och nämnderna i Borås Stad har en tillräcklig intern kontroll avseende moms hantering och om hanteringen sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Det är Deloitte's slutsats att Kommunstyrelsen och nämnderna inte har en fullt ut tillräcklig kontroll avseende den löpande momshanteringen. Deloitte rekommenderar att Borås Stad inför löpande kontroller och avstämningar av momsredovisningen i syfte att säkerställa en lagenlig momshantering framåt.

Övriga slutsatser och rekommendationer

Granskningen har utgått från de revisionsfrågor som finns presenterade under avsnitt 1.1. För utförliga svar på respektive revisionsfråga, vänligen se kapitel 3 och 4 för vidare utveckling av de bedömningar som gjorts samt bakomliggande resonemang.

Baserat på den information Deloitte erhållit under granskningen gör Deloitte följande bedömningar av Borås Stads momshantering.

Deloitte bedömer att Borås Stad inte redovisar ingående moms i enlighet med gällande lagstiftning, vilket bör ses över för att säkra en korrekt hantering framöver. Vidare noterar Deloitte att då den felaktiga hanteringen även innebär en historisk risk kan det inte uteslutas att Skatteverket vid en granskning begär att Borås Stad skall korrigera tidigare redovisningsperioder.

Deloitte bedömer att Borås stads hantering vad gäller utgående moms överlag är god, men Deloitte anser att hanteringen bör ses över för att säkerställa en korrekt och enhetlig hantering i varje nämnd.

Deloitte bedömer att Borås Stads befintliga momsrutiner bör ses över och utformas i enlighet med Mervärdesskattelagen (1994:200), ML.

Deloitte bedömer att Kommunstyrelsen inte har en tillräcklig kunskap om den löpande momshanteringen för att kunna utöva kontroll över kommunens momsredovisning.

3. Sammanfattande bedömning av respektive revisionsfråga

Revisionsfrågor	Berörd	Bedömning / kommentar
Säkerställer Borås Stad att redovisningen av ingående moms och utgående moms blir korrekt?	Kommunstyrelsen / Redovisningsservice	<p>Deloitte bedömer att Borås Stad inte fullt ut säkerställer att redovisningen av ingående och utgående moms blir korrekt.</p> <p>Deloitte har identifierat brister i hur Borås Stad allokerar den ingående momsen till kommunens momspliktiga respektive icke momspliktiga verksamhet, vilket påverkar kommunens möjligheter att redovisa moms korrekt gentemot Skatteverket.</p> <p>Deloitte anser att Borås Stads hantering vad gäller utgående moms överlag är god, men att hanteringen bör ses över för att säkerställa en korrekt och enhetlig hantering i varje nämnd.</p>
Är nämndernas beräkningsunderlag för ombokning till affärsmoms ändamålsenligt?	Kommunstyrelsen / Nämnderna	<p>Deloitte bedömer att nämndernas beräkningsunderlag för ombokning till affärsmoms inte är ändamålsenligt.</p> <p>Deloitte har identifierat en felaktig tillämpning av fördelningsnycklar som baserats på varje nämnds externa omsättning, vilka tillämpats vid beräkningen av underlaget för ombokning till affärsmoms.</p>
Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen?	Kommunstyrelsen	<p>Deloitte bedömer att Kommunstyrelsen inte har en fullt ut tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen.</p> <p>Deloitte har identifierat att det finns ett stort förtroende för att respektive nämnd har tillräcklig kunskap för att ombesörja en korrekt hantering av momsfrågor. Deloitte uppfattar inte att respektive nämnd och förvaltning besitter tillräcklig kunskap för att säkerställa en korrekt momshantering.</p>
	Nämnderna	<p>Deloitte uppfattar att det i vissa nämnder råder en osäkerhet kring vilka av kommunens tillhandahållanden som är momspliktiga och vilka som utgör myndighetsutövning (icke momspliktig verksamhet). Detta leder till att Deloitte bedömer att nämnderna inte fullt ut säkerställer en tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen.</p>
Finns en god kontroll av att momsredovisningar upprättas av personer med god kompetens inom området och hur säkerställer man att kompetensen bibehålls?	Kommunstyrelsen	<p>Deloitte bedömer att det finns viss kontroll av att momsredovisningar upprättas av personer med god kompetens inom momsområdet.</p> <p>Vidare bedömer Deloitte att Borås Stad inte fullt ut säkerställer att kompetensen bibehålls inom kommunen, då det saknas klara rutinbeskrivningar avseende hur momsredovisningen ska hanteras. Detta lämnar kommunen sårbar vid bortfall av personalstyrkan på grund av plötslig frånvaro såsom sjukskrivning eller liknande.</p>

3. Sammanfattande bedömning av respektive revisionsfråga

Revisionsfrågor	Berörd	Bedömning / Kommentar
<p>Hanterar Borås Stad avdragsrätt för ingående moms där det finns avdragsförbud exempelvis vid stadigvarande bostad, inköp av bilar samt representation på ett ändamålsenligt sätt?</p>	<p>Kommunstyrelsen</p>	<p>Deloitte bedömer att Borås Stad har god kännedom om de avdragsbegränsningsregler som finns i ML avseende stadigvarande bostad, inköp av bilar samt representation och noterar att information om dessa regler finns tillgänglig för samtliga medarbetare.</p> <p>Deloitte noterar emellertid att det saknas en intern kontroll gällande hur reglerna efterlevs och hanteras i momsredovisningssammanhang.</p>
	<p>Nämnderna</p>	<p>Deloitte bedömer, baserat på den rutin som finns gällande avdragsbegränsningar för ingående moms förstår Deloitte att Borås Stad hanterar avdragsbegränsningar för ingående moms på ett ändamålsenligt sätt.</p> <p>Emellertid noterar Deloitte att ett stort antal av de ingående fakturor som avser konferenspaket och representation alla bokförts på samma konto. Detta kan vara korrekt hanterat, emellertid är Deloitte av åsikten att det finns anledning att titta närmare på hanteringen av ingående moms avseende konferenspaket och efterföljande middagar / personalfester.</p>
<p>Finns tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom olika verksamheter / områden?</p>	<p>Kommunstyrelsen</p>	<p>Deloitte bedömer att det saknas tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom olika verksamheter / områden.</p>
	<p>Nämnderna</p>	<p>Deloitte noterar att det finns ett antal rutinbeskrivningar ute hos nämnderna avseende hur ingående moms ska bokföras och hur medarbetare skapar diverse rapporter i Borås Stads interna system.</p> <p>Mot bakgrund av ovan bedömer Deloitte att det saknas tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom Borås Stad.</p>

3. Sammanfattande bedömning av respektive revisionsfråga

Revisionsfrågor	Berörd	Bedömning / Kommentar
Om rutinbeskrivningar finns, är de uppdaterade och adekvata för att säkerställa att redovisningen följer aktuella regelverk?	Kommunstyrelsen	<p>Deloitte noterar att det finns ett antal dokument som på ett övergripande sätt berör momshantering. Emellertid noterar Deloitte att dokumenten inte ger någon detaljerad vägledning och att läsaren hänvisas till Skatteverkets rättsliga vägledning för information om materiella momsfrågor.</p> <p>Deloitte bedömer att det saknas uppdaterade och adekvata rutinbeskrivningar för att säkerställa att redovisningen följer aktuella regelverk.</p>
Finns det rutiner för att säkerställa att momsen hanteras i rätt system, dvs. i skattedeklarationen eller i det särskilda ersättningsystemet (LEMK)?	Servicekontoret / Redovisningsservice	<p>Deloitte bedömer att det saknas adekvata rutiner för att säkerställa att momsen hanteras i rätt system.</p>

4. Resultat av granskningen

4.1 Allmänt om hantering av ingående samt utgående moms

Inledning

Utifrån genomförda dokumentstudier och intervjuer presenteras i följande kapitel Deloitte's iakttagelser av genomförd granskning. Deloitte kommer att presentera iakttagelserna med utgångspunkt i de olika revisionsfrågorna.

Detta avsnitt avser att behandla följande revisionsfrågor:

- Säkerställer Borås Stad att redovisningen av ingående moms och utgående moms blir korrekt?
- Är nämndernas beräkningsunderlag för ombokning till affärsmoms ändamålsenligt?

Generellt

För att undersöka huruvida Borås Stad uppfyller ovanstående revisionsfrågor har Deloitte genomfört intervjuer med berörda personer på Borås Stad samt stickprovskontroller av inlämnade momsdeklarationer, ingående fakturor samt fakturor utställda av Borås Stad. Vidare har Deloitte tagit del av de skriftliga rutiner gällande momshanteringen som finns tillgängliga på Borås Stads intranät. Deloitte har även tagit del av det underlag som Borås Stad sammanställer och använder vid upprättandet av momsdeklarationer och LEMK-ansökningar.

Borås Stad har bekräftat att samtliga momsdeklarationer och inbetalningar under 2021 har skett i tid samt att Borås Stad inte har haft någon korrespondens med Skatteverket under år 2021 rörande momsfrågor.

Deloitte noterar att Borås Stad har ett pågående ärende i kammarrätten gällande höjd utgående mervärdesskatt för perioderna juli – oktober 2019.

4. Resultat av granskningen

4.1.1 Hantering av ingående moms

Borås Stads hantering av ingående moms

Utifrån de intervjuer Deloitte har genomfört med berörda parter på Borås Stad förstår vi att varje enskild nämnd ansvarar för att bokföra och kontera förvaltningens fakturaunderlag.

Av genomförda intervjuer uppfattar Deloitte att kontroller och avstämningar sker kontinuerligt för att säkerställa att de redovisade siffrorna stämmer överens med det fakturaunderlag som Borås Stad erhållit ifråga om belopp, leverantör och bokföringsmässiga åtgärder.

Av information tillgänglig på Borås Stads [hemsida](#) framgår att Borås Stad informerar sina leverantörer om skyldigheten att utfärda elektroniska fakturor i enlighet med lag (2018:1277) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling, e-fakturalagen. Av erhållen information förstår Deloitte att för de fall inköp avser tjänster eller varor upphandlade genom offentlig upphandling hanterar Borås Stad i huvudsak elektroniska fakturor. Deloitte förstår att användandet av elektroniska fakturor är ett avtalsvillkor. För det fall att Borås Stad erhåller pappersfakturor av en avtalsleverantör accepterar kommunen fakturan, då Borås Stad är av uppfattningen att de inte har rätt att neka en inkommen handling.

Enligt erhållen information hanteras en leverantörsfaktura på följande sätt. Borås Stad tar emot fakturan, antingen i pappersformat, som elektronisk faktura eller i PDF. Pappersfakturor och PDF-fakturor skannas in i Borås Stads affärssystem av Servicekontorets inläsningscentral *Tryckeriet*. Efter inläsning skickas fakturan vidare till den på fakturan angivna referensen eller YY-koden. Elektroniska fakturor läses in av Tieto och skickas sedan till angiven referens eller YY-kod. I samband med att fakturorna förs över till affärssystemet läser systemet automatiskt av fakturan och kontrollerar vilken leverantör det är som ställt ut fakturan (genom organisationsnumret) samt vilket momsbelopp som belöper på fakturan. Systemet felsöker även fakturorna, vilket hjälper till att upptäcka eventuella fel. Utöver att affärssystemet stämmer av fakturorna görs även vissa manuella avstämningar av fakturorna.

När fakturan sedan konteras av en medarbetare på Borås Stad kontrolleras fakturan på nytt. Vid denna kontroll sker en avstämning gällande leverantören, fakturabelopp och momsbelopp.

Som ett sista steg atteras fakturan varpå fakturan kontrolleras på nytt, innan den godkänns och skickas för betalning. Som vi förstår det syftar kontrollerna till att upptäcka eventuella felaktigheter såsom fel leverantör, fel belopp och felaktigt debiterad moms. Enligt Borås Stads attestregler måste två personer attestera fakturorna, en princip som gäller allt bokföringsmaterial.

Enligt erhållen information förstår Deloitte det som att respektive förvaltning sedan sammanställer den dolda momsen för den aktuella redovisningsperioden och skickar vidare till Servicekontoret.

Deloitte uppfattar det som att fakturorna inte allokeras till Borås Stads momspliktiga eller icke-momspliktiga verksamhet i samband med att respektive förvaltning erhåller fakturorna.

Enligt det interna dokumentet "Instruktion kring moms" åligger det huvudsakliga ansvaret för Borås Stads momshantering avdelningen Redovisningsservice på Servicekontoret. Deloitte uppfattar att det är Redovisningsservice som ansvarar för att fullgöra Borås Stads skyldighet att redovisa momsen till Skatteverket. Detta görs efter att samtliga förvaltningar skickat över relevant underlag till Redovisningsservice.

Redovisningsservice sammanställer Borås Stads totala ingående moms för aktuell redovisningsperiod, vilket utgör grunden för de summor som Borås Stad gör avdrag för i sin momsdeklarationen samt söker ersättning för genom LEMK.

För att ta fram de olika belopp som redovisas till Skatteverket och som Borås Stad söker ersättning för genom LEMK tillämpar Borås Stad en schablon. Schablonen baseras, som vi förstår det, på en fördelningsnyckel som beräknas baserat på respektive förvaltnings externa omsättning. I den schablon som tillämpas utgör den momspliktiga omsättningen vanligtvis ca. 4 - 6 % av Borås Stads totala verksamhet.

Enligt erhållen information uppfattar Deloitte att nämndernas fördelningsnyckel räknas ut för perioden januari - december föregående år. Detta innebär att för 2021 års verksamhetsår räknades respektive förvaltnings fördelningsnyckel ut med 2020 år som beräkningsgrund. Det gäller samtliga förvaltningar förutom Stadskansliets omsättning som räknas ut på månadsbasis, vilket är förklaringen till varför fördelningsnyckeln avseende denna förvaltning varierar från månad till månad.

4. Resultat av granskningen

4.1.1 Hantering av ingående moms

Av dokumentet "Momsägget Instruktion" framgår följande: *"Fördelning ska ligga till grund för 2021 års momsredovisning av den del som redovisas mot Skatteverket. Utredningen skall visa hur stor del av varje förvaltnings externa intäkter för år 2020 som är momspliktig och därmed hur stor del av den ingående momsen vi kan kvitta mot den utgående momsen. Alla förvaltningars sammanlagda momspliktiga omsättning kommer att bilda en schablon som vi kommer att använda under hela året 2021."*

Som Deloitte uppfattar det, beräknas en skattepliktig och en icke-skattepliktig andel ut av Borås Stads totala ingående moms. Den skattepliktiga andelen divideras sedan med den totala ingående momsen för att få fram en procentsats som syftar till att svara mot Borås Stads momspliktiga verksamhet. Den ingående momsen fördelas sedan enligt den procentsats som räknats ut. Det är denna siffra som utgör ovan nämnda schablon.

Som Deloitte uppfattar det fördelas även den ingående momsen hänförlig till EU-interna förvärv samt import enligt ovan procentsats.

Deloitte uppfattar det som att ingen avstämning eller jämförelse sker i slutet av aktuellt redovisningsår för att säkerställa att den tillämpade fördelningsnyckeln svarar mot Borås Stads faktiska verksamhet under det innevarande året.

Utgångspunkt för bedömning

Myndighetsutövning är inte att anse som en omsättning som är föremål för beskattning enligt ML. Detta innebär att en kommuns omsättning av varor eller tjänster mot ersättning inte är att anse som ekonomisk verksamhet bedriven av en beskattningsbar person i det fall det rör sig om myndighetsutövning.

Kommuner kan dock bedriva ekonomisk verksamhet och då agera i egenskap av beskattningsbar person, varpå kommunen är skyldig att iakttä ML:s regler.

Kommuner omfattas både av det allmänna momssystemet (det så kallade affärsmomssystemet) och av ett ersättningssystem för kommuner och regioner som kompenserar kommuner för den moms som kommuner inte får dra av i affärsmomssystemet.

I såväl affärssystemet som i ersättningssystemet för kommuner gäller särskilda avdragsbegränsningar som innebär att momsen i vissa fall blir en kostnad i verksamheten. Dessa avser personbilar, representation och stadigvarande bostad.

För den del av Borås Stads verksamhet som består av momspliktig verksamhet har Borås Stad avdragsrätt för ingående moms i affärsmomssystemet, se 8 kap. 3 § ML. Vad gäller Borås Stads verksamhet som inte anses utgöra ekonomisk verksamhet, d.v.s. myndighetsutövning, har Borås Stad rätt att få ersättning för ingående moms som inte kan dras av i affärsmomssystemet, se 2 § LEMK.

Om det inte går att fastställa fördelningen mellan ingående moms som får dras av enligt ML och ingående moms för vilken ersättning kan erhållas enligt LEMK, får fördelning göras efter skälig grund, se 3 § LEMK. Skatteverket har uttalat att omsättning som utgångspunkt bör användas för att beräkna den avdragsgilla andelen. Bakgrunden till detta är att omsättningen generellt sett ger en rättvisande bild av hur resurserna används i verksamheten, samtidigt som metoden kan verifieras utifrån objektiva omständigheter. Det är möjligt att tillämpa en annan fördelningsgrund än omsättning om en sådan beräkning återspeglar hur resurserna förbrukas i verksamheten. I ett sådant fall ska det dock, med objektiva omständigheter, kunna gå att påvisa att denna metod bättre speglar resursförbrukningen. Denna beräkning kallas fördelningsnyckel och ska tillämpas avseende kostnader som är gemensamma för både den momspliktiga och icke momspliktiga verksamheten.

Fördelningsnyckeln ska kunna styrkas med objektiva omständigheter. En omsättningsbaserad fördelningsnyckel beräknas genom ett bråk där den momspliktiga omsättningen för beskattningsåret anges i täljaren och den totala omsättningen för beskattningsåret (momspliktig och undantagen) anges i nämnaren.

Eftersom den totala årsomsättningen oftast kan fastställas vid bokslutet är det tillåtet att göra en preliminär fördelning under året. Vid årets bokslut ska en definitiv fördelning göras och redovisas till Skatteverket som en rättelse.

4. Resultat av granskningen

4.1.1 Hantering av ingående moms

Syftet med e-fakturalagen är att uppnå en övergång till elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. Det följer av 7 § e-fakturalagen att den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att förelägga en leverantör att se till att de fakturor som leverantören utfärdar och som omfattas av bestämmelserna i lagen överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering. Vidare framgår det av prop. 2017/18:153 att om en upphandlande myndighet tar emot en faktura som inte uppfyller den europeiska standarden för elektroniska fakturor framstår det som mest ändamålsenligt att den myndigheten kontaktar leverantören och begär en ny faktura som uppfyller standarden (se prop. 2017/18:153 s. 31). För det fall leverantören inte tillmötesgår förfrågan om ny faktura finns möjligheten att anmäla leverantören till Myndigheten för digital förvaltning, DIGG, som getts möjlighet att utfärda vitesföreläggande.

Bedömning

Deloitte förstår att Borås Stad vid konteringen inte hänför den ingående momsen till endera av de två momssystemen utan att en schablonfördelning tillämpas oavsett vad det är för kostnader som den ingående momsen är hänförlig till. Fördelningsnyckeln baseras på nämndernas momspliktiga omsättning och räknas ut för perioden januari – december föregående år. Det gäller samtliga förvaltningar förutom Stadskansliets omsättning, vars fördelningsnyckel räknas ut på månadsbasis.

Vidare förstår Deloitte att ingen avstämning eller jämförelse sker i slutet av aktuellt redovisningsår för att kontrollera ifall den tillämpade fördelningsnyckeln svarar mot Borås Stads faktiska verksamhet under det innevarande året.

Sammanfattningsvis har Deloitte identifierat brister i hur Borås Stad allokerar den ingående momsen till kommunens momspliktiga respektive icke-momspliktiga verksamhet, vilket påverkar kommunens möjligheter att redovisa moms korrekt gentemot Skatteverket.

Mot bakgrund av ovan bedömer Deloitte att Borås Stad inte säkerställer att redovisningen av ingående moms blir korrekt.

Rekommendation

Vi rekommenderar att Borås Stad strävar efter att be om elektroniska fakturor från leverantörer vid offentlig upphandling, för att medverka till att e-fakturalagens syfte uppfylls.

Det är Deloitte's rekommendation att Borås Stad inför en rutin där den ingående momsen vid kontering, beroende på om inköpet är hänförligt till Borås Stads momspliktiga eller icke momspliktiga verksamhet, hänförs till antingen den momspliktiga verksamheten eller till den icke-momspliktiga verksamheten. Om en fördelning inte kan fastställas rekommenderar Deloitte att fördelningen görs enligt skälig grund.

Då Borås Stad utgör ett skattesubjekt bör fördelningsnyckeln beräknas utifrån hela Borås Stads momspliktiga omsättning i förhållande till den totala omsättningen. Vidare rekommenderar Deloitte att fördelningsnyckeln kontrolleras i slutet av varje redovisningsår för att säkerställa att den tillämpade fördelningsnyckeln svarar mot Borås Stads faktiska verksamhet.

Baserat på att det historiskt finns en risk för felaktig hantering kan det inte uteslutas att Skatteverket vid en granskning begär att Borås Stad skall korrigera tidigare redovisning så att momsen allokeras till respektive momssystem.

4. Resultat av granskningen

4.1.2 Hantering av utgående moms

Borås Stads hantering av utgående moms

Deloitte har tagit del av de 10 beloppsmässigt största utgående fakturorna avseende maj 2021 för Grundskoleförvaltningen respektive Sociala omsorgsförvaltningen. Vidare har vi utifrån genomförda intervjuer och granskat material undersökt Tekniska förvaltningen samt Fritids- och folkhälsoförvaltningens rutiner för utställandet av kundfakturor.

Merparten av fakturorna som Deloitte erhållit är hänförliga till den kommunala verksamheten, d.v.s. icke-ekonomisk verksamhet ej bedriven i egenskap av beskattningsbar person. Borås Stad har inte debiterat moms på dessa fakturor.

För de fakturor som ställts ut avseende Borås Stads ekonomiska verksamhet bedriven i egenskap av beskattningsbar person noterar Deloitte att granskade fakturor är korrekt utställda.

Utifrån genomförda intervjuer är det Deloitte's uppfattning att varje enskild förvaltning ansvarar för att ställa ut förvaltningens kundfakturor. Ekonomiansvarig på respektive förvaltning tar emot uppgifter om utgående transaktioner i Borås Stads affärssystem tillsammans med fakturaunderlag som ansvarig handläggare på förvaltningen har upprättat.

Deloitte har under granskningen erhållit dokumentet *Kundreskontra Manual*. Dokumentet är en vägledning för upprättande av och utställandet av kundfakturor i Borås Stads affärssystem. Av dokumentet framgår att varje förvaltning ansvarar för att faktureringsunderlagen skapas och hanteras enligt gällande lagar och regler. Fakturering sker i två steg, först skapas en försäljningsorder av respektive förvaltning och sedan sker fakturering av Redovisningsservice (systemadministratören för kundreskontran). Manualen innehåller tydliga instruktioner om hur försäljningsorder skapas samt hur kunder och artiklar registreras. Artiklarna grupperas utefter artikelgrupper baserat på konto, momsod samt momskodsnummer. Artikelgrupperna läggs upp centralt av systemadministratören på Redovisningsservice. Deloitte förstår det som att det är respektive förvaltnings ansvar att lägga upp, uppdatera och stänga separata artiklar.

Som Deloitte uppfattar det omfattar artikelnumret information om försäljningen är momspliktig och i så fall vilken skattesats som är tillämplig.

Artikelnumret med information om momshantering läggs upp i affärssystemet efter första gången som transaktionen ägt rum, förutsatt att det inte rör sig om ett tillhandahållande av engångskaraktär.

Medarbetare på ekonomienheten för Tekniska nämnden har under intervju meddelat att fakturaunderlaget som handläggaren skickar över i allmänhet godtas. Vidare uppfattar Deloitte att den allmänna uppfattningen på förvaltningen är att handläggaren i ärendet har tillräcklig kunskap om hur det som ska faktureras ska hanteras momsmässigt.

Samtidigt har Deloitte erhållit en skriftlig beskrivning via e-post av de rutiner som finns på ekonomienheten för Fritids- och folkhälsoförvaltningen/ Kulturförvaltningen avseende hantering av fakturaunderlag. Beskrivningen tyder på att kontroller av fakturaunderlaget alltid utförs som del av det löpande arbetet. För de fall underlaget inte är fullständigt inhämtas mer information från den som sänt över underlaget till ekonomienheten för att säkerställa en korrekt fakturering. Utgångspunkt för bedömning om faktura ska ställas ut med eller utan moms är, vid utställandet av en faktura, vad faktureringen avser.

Deloitte har fått ta del av ett utkast på en skriftlig rutin avseende fakturering för byggtjänster. Borås Stad har informerat om att hanteringen avseende byggtjänster inte är helt färdigställd men att Borås Stad siktar på att implementera rutinen under första kvartalet 2023. Av utkastet på rutin återfinns information gällande vilka tjänster som omfattas av omvänd skattskyldighet samt hur fakturering ska ske vid försäljning av byggtjänster. Rutinen konstaterar att reglerna om omvänd skattskyldighet gäller för utställande av faktura oavsett i vilken verksamhet, ekonomisk eller som myndighetsutövning, som tjänsterna köps in.

Det är Deloitte's uppfattning att Borås Stad inte har sålt några investeringsvaror under 2021. Baserat på det material och de intervjuer som genomförts uppfattar Deloitte det som att Borås Stad däremot har en rutin på plats som innebär att den förvaltning som ska sälja en investeringsvara måste meddela servicekontoret om det, då det kan komma att påverka hur LEMK-ansökan ska utformas.

4. Resultat av granskningen

4.1.2 Hantering av utgående moms

Enligt Borås Stad finns inga pågående jämkningar avseende fastigheter eller anläggningar.

Utifrån erhållen information är det Deloitte's uppfattning att det verkar saknas rutiner för att säkerställa att kommunen tar ut marknadsmässiga priser på sina tillhandahållanden till de kommunala bolagen.

Utgångspunkt för bedömningen

En kommuns omsättning av varor eller tjänster mot ersättning är inte att anse som ekonomisk verksamhet och kommunen anses inte agera i egenskap av beskattningsbar person vid dessa omsättningar.

Kommuner är dock skyldiga att redovisa moms i förhållande till sin momspliktiga verksamhet som sker i en ekonomisk verksamhet.

Bedömning

Deloitte noterar att rutinerna gällande utställandet av fakturor skiljer sig åt mellan nämnderna. Som vi förstår det finns det på vissa förvaltningar ett stort förtroende för att det fakturaunderlag som upprättas av handläggaren är korrekt medan att det på andra förvaltningar rutinmässigt kontrolleras för att säkerställa att de fakturor som ställs ut är korrekta ur ett momsperspektiv.

Samtidigt noterar Deloitte, vilket poängterades av medarbetare på Borås Stad, att de vanligaste transaktionerna för respektive förvaltning finns kodade i Kommunens affärssystem. I samband med att transaktionerna läggs upp i affärssystemet kontrolleras momshanteringen, information som sedan styr hur fakturan ställs ut. Deloitte uppfattar det dock som att dessa artikelnummer inte löpande ses över.

Deloitte bedömer att Borås stads hantering vad gäller utgående moms överlag är god, men Deloitte anser att hanteringen bör ses över för att säkerställa en korrekt och enhetlig hantering på varje förvaltning.

Rekommendation

Deloitte rekommenderar att en rutin, likt den som tillämpas på Fritids- och Folkhälsoförvaltningen / Kulturförvaltningen implementeras på alla förvaltningar. Deloitte rekommenderar att rutinen utformas på ett sätt som säkerställer att utställande av kundfakturor sker mot bakgrund av korrekt utformat underlag. Vidare är det Deloitte's rekommendation att Borås Stad inför rutiner för hur tillhandahållanden till de kommunala bolagen prissätts

4. Resultat av granskningen

4.2 Allmänt om interna kontroller

Inledning

Detta avsnitt avser att behandla följande revisionsfrågor:

- Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen?
- Finns en god kontroll av att momsredovisningar upprättas av personer med god kompetens inom området och hur säkerställer man att kompetensen bibehålls?

Generellt

När Deloitte arbetat med att besvara ovanstående revisionsfrågor har Deloitte utgått ifrån syftet med granskningen av Borås Stad, såsom det kommer till uttryck i revisionsuppdraget. Syftet med granskningen är att kontrollera ifall Borås Stads momshantering sker i enlighet med gällande lagstiftning. Utifrån syftet förstår vi det som att med tillräcklig kontroll avseende momshanteringen menas att Borås Stad har sådana interna kontroller på plats som möjliggör för Borås Stad att upptäcka eventuella brister och fel i momshanteringen.

För att undersöka huruvida kommunstyrelsen och nämnderna har en tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen har Deloitte genomfört intervjuer med ett antal personer som på olika sätt arbetar med Borås Stads momshantering, samt tagit del av de skriftliga rutiner som finns tillgängliga på intranätet och som avser momsrelaterade frågor.

4. Resultat av granskningen

4.2.1 Interna kontroller

Borås Stads interna kontroller

Som nämnts ovan åligger det huvudsakliga ansvaret för Borås Stads moms hantering avdelningen för Redovisningsservice. Avdelningen ansvarar för att rapportera Borås Stads moms mot Skatteverket. Vidare åligger det Redovisningsservice att svara för den övergripande moms kompetensen på Borås Stad.

Det är Deloitte's uppfattning att varje nämnd ansvarar för att momsreglerna inom förvaltningens verksamhetsområde efterlevs. Baserat på de intervjuer Deloitte genomfört med medarbetare på Borås Stad och den information Deloitte erhållit förstår Deloitte att det åligger varje handläggare att ha erforderlig kunskap om momsfrågor inom dennes verksamhetsområde och är dennes ansvar att, vid behov, ta kontakt med Redovisningsservice för vägledning i momsfrågor.

Som ovan nämnts förstår Deloitte att vissa förvaltningar har som rutin att spara ner vägledning och resonemang kring momsfrågor i ett arbetsdokument för att använda som stöd i framtiden.

Enligt den information Deloitte erhållit förstår Deloitte det som att Borås Stad är av inställningen att det finns en god kunskap kring moms i de olika nämnderna.

Deloitte förstår att Redovisningsservice regelbundet utför kontroller av nämndernas arbete samt löpande genomför undersökningar av medarbetarnas utbildningsbehov, samt anordnar möten och seminarium för vidareutbildning. Kontoret för Redovisningsservice ansvarar även för att under årliga möten gå igenom aktuella frågor och övergripande ändringar inom momsområdet som skulle kunna påverka Borås Stads moms hantering.

Bedömning

Utifrån den granskning Deloitte genomfört uppfattar Deloitte att Borås Stad arbetar löpande med att förbättra medarbetarnas kunskaper relaterade till momsfrågor. Vidare noterar Deloitte att Borås Stad samlat en bred kompetens kring momsfrågor på kontoret för Redovisningsservice.

Deloitte uppfattar det som att Borås Stad löpande utför manuella kontroller av hanteringen av ingående moms och att avstämningar sker kontinuerligt för att säkerställa att de redovisade siffrorna stämmer överens med det fakturaunderlag som Borås Stad erhållit ifråga om belopp och leverantör.

Deloitte bedömer att användandet av arbetsdokument för att spara ner resonemang kring momsfrågor är ett bra sätt att försäkra sig om momsfrågor hanteras kontinuerligt. Deloitte har däremot inte erhållit någon information om att någon ansvarar för att löpande se över dokumentet för att säkerställa att det stämmer överens med gällande rätt.

Mot bakgrund av att Deloitte identifierar hanteringen av den ingående momsen som bristfällig är Deloitte av uppfattningen att även om vissa kontrollmekanismer finns, bör Borås Stad se över sina interna kontroller. Deloitte bedömer att de kontroller som utförs inte är förankrade i ML, och kontrollerna uppfyller således inte sin funktion utifrån syftet att upptäcka eventuella fel och brister i momsrapporteringen.

Mot bakgrund av ovan bedömer Deloitte att Kommunstyrelsen inte har en fullt ut tillräcklig intern kontroll avseende moms hanteringen.

Rekommendation

Deloitte har noterat att det finns ett stort förtroende för att respektive nämnd har tillräcklig kunskap för att ombesörja en korrekt hantering av momsfrågor. Samtidigt uppfattar Deloitte att det löpande uppstår frågor som behövs besvaras där antingen handläggaren i ärendet eller nämndens ekonomifunktion hänvisas till Skatteverket eller Redovisningsservice. Baserat på detta rekommenderar Deloitte att Borås Stad upprättar en rutin som möjliggör för de ansvariga på Redovisningsservice att säkerställa att alla frågor besvaras på ett korrekt och erforderligt sätt, samt för det fall att frågan skulle vara relevant för flera nämnder, följer upp med respektive nämnd för att kontrollera och informera om korrekt hantering.

Baserat på Deloitte's bedömning att Borås Stad för närvarande har en felaktig hantering i relation till fördelningen av ingående moms rekommenderar Deloitte att Borås Stad upprättar en rutin för momsrapportering som grundar sig på ML:s föreskrifter.

4. Resultat av granskningen

4.3 Allmänt om avdragsbegränsningar samt gällande rätt

Inledning

Detta avsnitt avser att behandla följande revisionsfråga:

- Hanterar Borås Stad avdragsrätt för ingående moms där det finns avdragsförbud exempelvis vid stadigvarande bostad, inköp av bilar samt representation på ett ändamålsenligt sätt?

Generellt

Följande information finns tillgänglig för alla medarbetare på Borås Stads intranät:

”Det finns särskilda bestämmelser om avdragsförbud och begränsad avdragsrätt för ingående moms. Dessa gäller personbilar, stadigvarande bostad samt representation.”

Deloitte har under granskningen erhållit ett antal ingående fakturor utställda till Borås Stad avseende inköp av middagar, konferenspaket och gåvor till anställda samt kostnader hänförliga till hyra av bilar. Vidare har Deloitte tagit del av utdrag från Borås Stads bokföring.

Gällande rätt

Stadigvarande bostad

Ingående skatt som gäller en stadigvarande bostad får inte dras av, se 8 kap. 9 § första stycket 1 ML. Avdragsförbudet har betydelse bland annat i de fall en mervärdesskattepliktig verksamhet bedrivs helt eller delvis i en byggnad som anses vara stadigvarande bostad.

Avdragsförbudet omfattar inte bara inköp till en byggnad utan även sådant som har en anknytning till det stadigvarande boendet, exempelvis kontorsutrustning, såsom skrivbord och stolar. Skatteverket har dock uttalat att avdragsförbudet för stadigvarande bostad inte är tillämpligt när en arbetsgivare köper in kontorsutrustning som de anställda endast tillfälligtvis får använda för hemarbete under coronapandemin.

Representation

En förutsättning för att avdragsrätt för ingående moms ska föreligga avseende representationskostnader är att utgifterna skulle ha varit avdragsgilla vid inkomstbeskattningen. Vidare ska utgifterna ha ett omedelbart samband med den momspliktiga verksamheten.

Avseende kostnader för förtäring (mat och alkoholfri dryck) i samband med representation krävs att avdraget inte överstiger vad som anses skäligt och att det högst uppgår till den ingående momsen som beräknas på ett underlag om 300 kronor per person och tillfälle. Beloppsbegränsningen gäller både för extern och intern representation.

Om det i representationskostnaden ingår både mat och alkoholdryck kan avdraget beräknas med hjälp av en schablon. Enligt schablonen berättigas avdrag för moms på 46 kronor per person och tillfälle under förutsättning att kostnaden överstiger 300 kronor exklusive moms per person. Dessutom ska debiterad moms vara minst 46 kronor per person och tillfälle.

Konferens är inte att betrakta som representation i mervärdesskattesammanhang och möjlighet till avdrag för den ingående momsen föreligger om den beskattningsbara personen har full avdragsrätt för ingående moms. För de fall konferenser anordnas i samband med efterföljande personalfest eller middag behövs en bedömning göras i det enskilda fallet, om även den efterföljande personalfesten eller middagen är en del av konferensen eller ska ses som personalfest, för vilka avdragsreglerna för representation är tillämpliga.

Personbilar

Det är inte tillåtet att dra av ingående skatt vid inköp av en personbil eller en motorcykel om inköpet görs för andra ändamål än återförsäljning, utthyrning, persontransporter enligt taxitrafiklagen, transporter av avlidna eller körkortsutbildning som omfattas av skatteplikt.

Vid leasing av personbilar finns enligt en schablonregel rätt till avdrag med 50 procent av den ingående skatten på hyran. En förutsättning för att avdrag ska få göras är att fordonet används i mer än ringa omfattning i en verksamhet som medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning enligt ML. Skatteverket anser att en personbil som körts mer än 100 mil under året i en verksamhet som medför skattskyldighet anses använd i mer än ringa omfattning.

4. Resultat av granskningen

4.3.1 Hantering av avdragsbegränsningar

Borås Stads hantering

Medarbetare på Borås Stad har informerat om att inga inköp har gjorts som relaterar till medarbetares stadigvarande bostad. Som förtydligande konstaterades att Borås Stad enbart lånade ut datorer samt datorskärmar ut till sina medarbetare och inga inköp gjordes som skulle träffas av avdragsbegränsningarna för Stadigvarande bostad.

Enligt uppgift från Borås Stad görs inget avdrag för ingående moms avseende inköp av personbilar.

Vid hyra av personbilar görs avdrag med 50 procent av den ingående momsen som belöper på hyran.

Av det material Deloitte erhållit förstår Deloitte att den ingående momsen avseende middagar och konferenspaket samt gåvor bokförs på samma konto (kontonummer 1671 Ingående moms).

Bedömning

Enligt erhållen information uppfattar Deloitte att Borås Stad hanterar ingående moms som belöper på inköp av personbilar samt skåpbilar i enlighet med gällande lagstiftning.

Deloitte har under granskningen genomfört en stickprovskontroll avseende hanteringen av ingående moms på fakturor utställda till Borås Stad gällande konferenspaket och middagar. Baserat på det underlag Deloitte erhållit i samband med granskningen noterar Deloitte att all ingående moms för sådana inköp bokförs på samma konto – konto 1671 Ingående moms. Deloitte noterar att ingen moms bokförts som icke avdragsgill. En sådan hantering behöver inte vara felaktig. Deloitte noterar att det är fullt möjligt att Borås Stad säkerställt att den ingående momsen för alla konferenser som anordnas är avdragsgill. Samtidigt uppmärksammar Deloitte att det på ett flertal fakturor ställts upp ett belopp att betala för konferenspaket och ett belopp för exempelvis restaurangtjänster och middagar. För de fall det rör sig om personalfester bör avdragsbegränsningsreglerna bli aktuella.

Mot bakgrund av ovan bedömer Deloitte att Borås Stad hanterar avdragsbegränsningar för ingående moms till övervägande del på ett ändamålsenligt sätt. Emellertid noterar Deloitte att Borås Stad hanterar ingående moms på fakturor som avser konferenspaket och tjänster som faktureras i samband med konferenspaketerna som avdragsgill. Deloitte noterar att de separata tjänsterna bör vara föremål för en bedömning i det enskilda fallet för att säkerställa en korrekt momshantering.

Rekommendation

Deloitte rekommenderar att Borås Stad ser över den interna hanteringen av moms på fakturor avseende representation för att säkerställa att den nuvarande hanteringen är korrekt.

4. Resultat av granskningen

4.4 Allmänt om rutiner

Inledning

Detta avsnitt avser att behandla följande revisionsfrågor:

- Finns tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom olika verksamheter/områden?
- Om rutinbeskrivningar finns, är de uppdaterade och adekvata för att säkerställa att redovisningen följer aktuella regelverk?
- Finns det rutiner för att säkerställa att momsen hanteras i rätt system, dvs. i momsdeklarationen eller i det särskilda ersättningsystemet (LEMK)?

Generellt

Inom ramen för granskningen av Borås Stads momshantering har Deloitte tagit del av följande dokument, instruktioner och rutinbeskrivningar.

- "Kundreskontra Manual"
- "Instruktion kring moms"
- Utkast för "Fakturering av byggtjänster"
- "Momsägget instruktion"
- "Momsredovisning rutin"
- "Rutin momsstatsbidrag"

Deloitte förstår det som att informationen finns tillgänglig via Borås Stads intranät och att alla medarbetare kan tillgå dokumenten.

Vidare uppfattar Deloitte det som att en del nämnder har skriftliga rutiner på plats för att säkerställa en enhetlig hantering i interna system som tar sikte på hantering av fakturaunderlag och utställande av fakturor.

Deloitte uppfattar även att vissa nämnders ekonomienheter har som rutin att dokumentera momsfrågor och nämndens resonemang kring dessa i ett arbetsmaterial. Arbetsmaterialet görs, som Deloitte förstår det, sedan tillgängligt för alla inom enheten för att det ska finnas vägledning nästa gång man ställs inför en liknande fråga.

4. Resultat av granskningen

4.4.1 Borås stads rutiner

Borås Stads hantering

Utifrån erhållet material och genomförda intervjuer uppfattar Deloitte att varje nämnd själva ansvarar för att momsreglerna inom nämndens verksamhetsområde efterlevs.

Redovisningsservice ansvarar för den övergripande moms kompetensen samt för att deklarerar såväl momspliktig verksamhet som att ansöka om återbetalning av moms för vilken Borås Stad har rätt till återbetalning enligt LEMK.

Dokumentet "Kundreskontra Manual" erbjuder tydlig vägledning kring hur kundfakturer upprättas i Borås Stads affärssystem. Dokumentet är främst en användarmanual för utställandet av fakturer. Av dokumentet framgår att interna fakturer mellan förvaltningsgrupper ska ske momsfritt. Vidare framgår det att varje förvaltning ansvarar för att faktureringsunderlagen skapas och hanteras enligt gällande lagar och regler.

Deloitte förstår det som att skriftlig vägledning gällande momsfrågor finns att tillgå för alla medarbetare via Borås Stads intranät. Dokumentet "Instruktion kring moms" innehåller övergripande information om vad som utgör momspliktig verksamhet, de olika skattesatserna, vilka uppgifter som ska framgå av en faktura enligt 11:8 ML samt generell information om vad som gäller särskilt för momshanteringen i kommuner. Vidare innehåller instruktionen information om att det finns avdragsbegränsningar för representation, stadigvarande bostad och personbilar. För svar på mer specifika frågor hänvisar instruktionen till Skatteverkets hemsida (se under rubriken *Aktuella momsregler* i dokumentet "Instruktion kring Moms").

Deloitte noterar även att dokument innehåller skrivelsen "Detta övergripande ansvar övertas av Redovisningsservice 2018-01-01".

Vidare återfinns även viss vägledning på Borås intranät gällande representationsfrågor. Materialet inkluderar även länkar till Skatteverkets verktyg för att beräkna avdragsgill moms på representationskostnader. Av materialet framgår vidare att man vid frågor ska kontakta ansvarig medarbetare för momsfrågor på Redovisningsservice.

Av erhållet underlag uppfattar Deloitte det som att medarbetare inom Borås Stad använder sig av möjligheten att ställa frågor gällande moms till Redovisningsservice.

Av erhållet material uppfattar Deloitte att medarbetarna vanligtvis får svar inom några arbetsdagar.

Dokumentet "Momsägget Instruktion" innehåller en beskrivning av hur respektive nämndens fördelningsnyckel ska beräknas.

Deloitte har vidare tagit del av dokumentet "Fakturering av byggtjänster" av vilket det framgår att omvänd skattskyldighet tillämpas vid försäljning av byggtjänster. I denna rutin återfinns information gällande vilka tjänster som omfattas av omvänd skattskyldighet samt hur fakturering ska ske vid försäljning av byggtjänster.

Dokumenterna "Momsredovisning rutin" och "Rutin momsstatsbidrag" har karaktären av rutinbeskrivningar som informerar om vilka systemtekniska åtgärder som ska vidtas för att kunna färdigställa momsdeklarationen och ansökan om ersättning enligt LEMK, respektive ansökan om statsbidrag.

Som Deloitte uppfattar det förlitar sig Redovisningsservice på att respektive nämnd inom Borås Stad tar ansvar för att ingående fakturer hanteras på ett korrekt sätt och att utgående fakturer ställs ut i enlighet med gällande lagstiftning. Det är, som Deloitte förstår det, varje nämnds ansvar att inkomma med frågor till kontoret för Redovisningsservice i de fall eventuella osäkerheter skulle uppstå. För det fall frågor uppstår, uppfattar Deloitte att Redovisningsservice erbjuder nämnden vägledning via e-post, något som innebär att svaren på frågorna finns sparade för framtiden om liknande frågor skulle uppstå.

Av den information vi har tagit del av förstår vi det som att medarbetare på kontoret för Redovisningsservice håller årliga redovisningsmöten, under vilka man går igenom aktuella frågor och övergripande ändringar som skulle kunna påverka Borås Stads momshantering. Ett exempel på sådan hantering är, som vi förstår det, att man bjudit in en extern part för att hålla en utbildning gällande byggmoms då man nyligen gjort bedömningen att Borås Stad är att anse som ett byggbolag.

4. Resultat av granskningen

4.4.2 Bedömning av och rekommendationer kring rutiner

Bedömning

Baserat på det material Deloitte har tagit del av är Deloitte av uppfattningen att de skriftliga rutiner som finns tillgängliga och den materiella information som finns att tillgå är av generell karaktär, särskilt med beaktande av komplexiteten i momshanteringen för kommuner. Rutinerna hänvisar även till Skatteverket för de fall en bedömning i det enskilda fallet behövs göra.

Deloitte är av uppfattningen att dokumentet "Kunderskontra Manual" erbjuder medarbetarna bra vägledning för hur kundfakturor ska ställas ut. Deloitte noterar dock att ingen medarbetare som Deloitte varit i kontakt med under granskningen hänvisade till dokumentet vid frågan om det fanns några skriftliga rutiner avseende utställandet av kundfakturor.

Deloitte noterar vidare att Borås Stads dokumenterade information om materiella momsfrågor är begränsad. Baserat på hur man formulerat "Instruktion kring moms" så har dokumentet inte varit föremål för en ordentlig revision sedan innan den 1 januari 2018.

Deloitte uppfattar, vilket tidigare berörts, att mycket av ansvaret för att momshanteringen blir korrekt ligger på varje nämnd. Som exempel kan nämnas att interna rutiner hänvisar till Skatteverkets hemsida för närmare bedömning. Av genomförda intervjuer med medarbetare på bl.a. Tekniska nämnden förstår vi även att det är upp till medarbetaren, eller i vart fall att medarbetare känner ett ansvar att, ta kontakt med Skatteverket för upplysningar kring hur fakturor ska ställas ut.

I sammanhanget ska det dock poängteras att Deloitte noterar att det även finns möjlighet att kontakta ansvarig medarbetare på Redovisningsservice för vägledning. Det är Deloitte's uppfattning att det inte finns någon uttalad rutin om att följa upp frågor som ställs till Redovisningsservice med övriga nämnder för att säkerställa en enhetlig momshantering inom Borås Stad.

Mot bakgrund av ovan är det Deloitte's bedömning att det saknas tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom olika verksamheter / områden.

Deloitte noterar att det finns ett antal dokument som på ett övergripande sätt berör momshantering.

Emellertid noterar vi att dokumenten inte ger någon detaljerad vägledning och att läsaren hänvisas till Skatteverkets rättsliga vägledning för information om materiella momsfrågor. Vidare är Deloitte av uppfattningen att dokumenten inte är uppdaterade.

Som berörts ovan avseende ingående moms, är Deloitte av uppfattningen att den rutin som finns för hantering av ingående moms är felaktig då fördelning mellan de olika systemen inte sker baserat på verksamhet utan enligt en schablon.

Rekommendation

Mot bakgrund av ovan rekommenderar Deloitte att Borås Stads rutiner kompletteras med styrdokument för att säkerställa en korrekt momshantering i hela Borås Stad.

Deloitte identifierar att det, mot bakgrund av avsaknad av tydliga rutiner historiskt, kan finnas ett behov av att se över Borås Stads verksamhetsområden och identifiera de frågor inom respektive område som skulle kunna innebära komplexa momsfrågor. Vidare rekommenderar vi, baserat på en sådan genomgång, att Borås Stad utarbetar ovan nämnda styrdokument.

Deloitte rekommenderar att hänvisningar till Skatteverkets hemsida för vägledning i momsfrågor undviks. Istället rekommenderar Deloitte att Borås Stad implementerar en rutin som möjliggör att de frågor som uppstår utreds i den utsträckning som omständigheterna i det enskilda fallet kräver, exempelvis genom att Redovisningsservice tar över ansvaret för detta, i syfte att säkerställa en korrekt momshantering. Även om Skatteverkets hemsida är pedagogiskt uppbyggd, informationen som finns tillgänglig via hemsidan är uppdaterad och, som utgångspunkt, motsvarar gällande rätt vill vi poängtera att moms­lagstiftningen är väldigt komplex och ofta svårnavigerad, något som även påpekas i Borås Stads dokument "Instruktion kring Moms". Vidare ska det beaktas att på grund av den blandade verksamhet som kommuner bedriver är det inte alltid så att informationen som finns tillgänglig på Skatteverkets hemsida är direkt applicerbar på kommunens verksamhet.

4. Resultat av granskningen

4.4.2 Bedömning av och rekommendationer kring rutiner

Det är även Deloitte's rekommendation att Borås Stad inför en rutin där den ingående moms vid kontering, beroende på om inköpet är hänförligt till Borås Stads momspliktiga eller icke momspliktiga verksamhet, hänförs till antingen det allmänna momssystemet eller kommunkontosystemet. Om en allokering inte kan göras rekommenderar Deloitte att en fördelning görs enligt skälig grund.

Fördelningsnyckeln bör beräknas utifrån Borås Stads momspliktiga omsättning i förhållande till den totala omsättningen. Vidare rekommenderar Deloitte att fördelningsnyckeln kontrolleras i slutet av varje redovisningsår för att säkerställa att den tillämpade fördelningsnyckeln svarar mot Borås Stads faktiska verksamhet.

Kontaktuppgifter

Pernilla Lihnell

Director, Audit & Assurance

Mobile: +46 73 397 73 71

Email: plihnell@deloitte.se

Gustav Hellqvist

Associate, Indirect Tax

Mobile: +46 700 80 38 50

Email: ghellqvist@deloitte.se

Benny Persson

Director, Indirect Tax

Mobile: +46 73 397 13 11

Email: bpersson@deloitte.se

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2022 For more information, contact Deloitte AB.

Kommunstyrelsen
Servicenämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Sociala omsorgsnämnden
Lokalförsörjningsnämnden
Individ- och familjeomsorgsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Granskning av Borås Stads hantering av moms

Deloitte har på uppdrag av Stadsrevisionen genomfört en fördjupad granskning av Borås Stads momsrutiner. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende momshantering är tillräcklig och om hanteringen sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Granskningen visar att Borås Stad inte fullt ut redovisar ingående moms i enlighet med gällande lagstiftning. Hanteringen behöver ses över för att säkerställa en korrekt redovisning. Förhållandena bedöms innebära risk för att Borås Stad behöver korrigera tidigare redovisningsperioder om Skatteverket skulle genomföra en granskning. Kommunstyrelsen har enligt vad som framkommer i granskningen inte en tillräcklig kunskap om den löpande momshanteringen för att kunna utöva kontroll över Stadens momsredovisning. Det saknas i stor utsträckning tydliga rutinbeskrivningar avseende hur momsredovisningen ska hanteras i nämnderna.

Stadsrevisionen bedömer att Kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern kontroll av den löpande momshanteringen.

Stadsrevisionen rekommenderar att Kommunstyrelsen och nämnderna inför löpande kontroller och avstämningar av momsredovisningen i syfte att säkerställa en lagenlig momshantering. Borås Stads befintliga momsrutiner behöver ses över och utformas i enlighet med gällande lagstiftning och syfta mot en mer enhetlig hantering. Stadsrevisionen rekommenderar även Kommunstyrelsen att överväga en genomgång av tidigare redovisningsperioder i syfte att säkerställa en korrekt redovisning och rapportering till Skatteverket.

I övrigt hänvisar Stadsrevisionen till granskningsresultat och rekommendationer i bilagd rapport.

Missiv med bilagd rapport tillställs Kommunstyrelsen och berörda nämnder.

Svar från Kommunstyrelsen och nämnderna emotses senast 2023-04-17.

*Bill Johansson
Ordförande
Första revisorsgruppen*

*Boris Preijde
Ordförande
Andra revisorsgruppen*

Borås Stads Revisionskontor

GRANSKNING AV BORÅS STADS HANTERING AV MOMS

Stadsrevisionen Borås

Rapportsammandrag
2023-01-16

20
23

Granskning av Borås Stads hantering av moms

Deloitte har på uppdrag av Stadsrevisionen genomfört en fördjupad granskning av Borås Stads momsrutiner. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende momshantering är tillräcklig och om hanteringen sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Granskningens sammanfattande bedömning är att Kommunstyrelsen och granskade nämnder inte har en fullt ut tillräcklig intern kontroll avseende den löpande momshanteringen.

De huvudsakliga iakttagelserna från granskningen är följande:

- Granskningen visar att Borås Stad inte fullt ut säkerställer att redovisningen av ingående och utgående moms blir korrekt. Det finns brister i hur Borås Stad allokerar den ingående momsen till kommunens momspliktiga respektive icke momspliktiga verksamhet, vilket påverkar kommunens möjligheter att redovisa moms korrekt gentemot Skatteverket.
- Kommunstyrelsen inte har en fullt ut tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen.
- I vissa nämnder råder det en osäkerhet kring vilka av kommunens tillhandahållanden som är momspliktiga och vilka som utgör myndighetsutövning (icke momspliktig verksamhet). Berörda nämnder kan därför inte anses fullt ut säkerställa en tillräcklig intern kontroll avseende momshanteringen.
- Nämndernas beräkningsunderlag för ombokning till affärsmoms är inte ändamålsenlig. Granskningen har identifierat en felaktig tillämpning av fördelningsnycklar som baserats på varje nämnds externa omsättning, vilka tillämpats vid beräkningen av underlaget för ombokning till affärsmoms.
- Det finns viss kontroll av att momsredovisningar upprättas av personer med god kompetens inom momsområdet. Borås Stad har dock inte fullt ut säkerställt att kompetensen bibehålls inom kommunen, då det saknas klara rutinbeskrivningar avseende hur momsredovisningen ska hanteras. Detta lämnar kommunen sårbar vid bortfall av personalstyrkan på grund av plötslig frånvaro såsom sjukskrivning eller liknande.
- Borås Stad har god kännedom om de avdragsbegränsningsregler som finns i Mervärdesskattelag (1994:200) avseende stadigvarande bostad, inköp av bilar samt representation. Information om dessa regler finns tillgänglig för samtliga medarbetare.

Det saknas emellertid en intern kontroll gällande hur reglerna efterlevs och hanteras i momsredovisningssammanhang.

Avdragsbegränsningar för ingående moms hanteras överlag på ett ändamålsenligt sätt. Emellertid noteras att för fakturor som avser konferenspaket och efterföljande middagar finns det anledning att se över den nuvarande hanteringen för att säkerställa att all ingående moms är avdragsgill såsom del av en konferens, och att ingen del skulle kunna aktualisera avdragsbegränsningar för representationskostnader.

- Det saknas tydliga och dokumenterade rutinbeskrivningar kring hanteringen och redovisningen av moms inom olika verksamheter/områden. Det noteras dock att det finns tydliga rutinbeskrivningar för utställande av kundfakturor.

Granskningen har resulterat i följande rekommendationer till Kommunstyrelsen och granskade nämnder.

- Att en rutin tas fram där den ingående momsen vid kontering, beroende på om inköpet är hänförligt till Borås Stads momspliktiga eller icke momspliktiga verksamhet, hänförs till antingen den momspliktiga verksamheten eller till den icke-momspliktiga verksamheten.
- Att en rutin för kontroll av fakturaunderlag, likt den som tillämpas på Fritids- och Folkhälsoförvaltningen/Kulturförvaltningen implementeras på alla förvaltningar. Rutinen bör utformas på ett sätt som säkerställer att utställande av kundfakturor sker mot bakgrund av korrekt utformat underlag.
- Att rutiner för hur tillhandahållanden till de kommunala bolagen prissätts införs.
- Att upprätta en rutin för momsrapportering som grundar sig på Mervärdesskattelagens föreskrifter.
- Att rutinerna kompletteras med styrdokument för att säkerställa en korrekt momshantering i hela Borås Stad.
- Att en rutin upprättas som möjliggör för de ansvariga på Redovisningsservice att säkerställa att alla frågor besvaras på ett korrekt och erforderligt sätt, samt för det fall att frågan skulle vara relevant för flera nämnder, följer upp med respektive nämnd för att kontrollera nuvarande hantering och informera om korrekt hantering.
- Att se över den interna hanteringen av moms på fakturor avseende representation för att säkerställa att den nuvarande hanteringen är korrekt.
- Att överväga en grundlig genomgång av tidigare redovisningsperioder i syfte att säkerställa en korrekt redovisning och rapportering till Skatteverket.

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Cathrine Kristoffersson
HandläggareDatum
2023-04-18Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN 2023-00046 3.5.4.0

Framställan förlängning av inhyrning Bodaskolan

Grundskolenämndens beslut

Tillstyrka Lokalförsörjningsnämnden förslag på nytt avtal gällande inhyrning av Kyrkans lokaler på Hässleholmen.

Denna lokal skall tillgodose skolverksamhetens behov för att skapa utökat utrymme till elever med särskilda behov. Förslag på ett år i taget tills den nya Allaktivitetshallen är byggd.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Tillstyrka Lokalförsörjningsnämnden förslag på nytt avtal gällande inhyrning av Kyrkans lokaler på Hässleholmen.

Grundskolenämnden framställde LFN att utreda kostnader och möjlighet till att förlänga det hyresavtal som staden har med kyrkan på Hässleholmen. Detta för att tillgodose skolverksamhetens behov för att skapa utökat utrymme till elever med särskilda behov. Förslag på ett år i taget tills den nya Allaktivitetshallen är byggd.

Nytt hyresavtal Lokalförsörjningsnämnden

Fastighet	Hässlehus 12	
Adress	Vågländsgatan 3	
Hyresvärd	Borås Pastorat	
Yta	120 kvm	
Hyra	126 000 kr/år	
Index	0%	
Avtalstid	2023-08-01 till 2024-07-31	Avtalet upphör 2024-07-31 för avflyttning
Moms	Inkl.	

Hyra Grundskolenämnden

Klass	Standard	
Schablonhyra	735 kr/kvm	2023 års nivå
Yta	120 kvm	
Årshyra	88 201 kr	

Beslutsunderlag

1. Framställan förlängning av inhyrning Bodaskolan

Samverkan

FSG

Beslutet expedieras till

1. 1. Lokalförsörjningsnämnden.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlson
Förvaltningschef

Nytt hyresavtal Lokalförsörjningsnämnden

Fastighet	Hässlehus 12	
Adress	Våglängdsgatan 3	
Hyresvärd	Borås Pastorat	
Yta	120 kvm	
Hyra	126 000 kr/år	
Index	0%	
Avtalstid	2023-08-01 till 2024-07-31	Avtalet upphör 2024-07-31 för avflyttning
Moms	Inkl.	

Hyra Grundskolenämnden

Klass	Standard	
Schablonhyra	735 kr/kvm	2023 års nivå
Yta	120 kvm	
Årshyra	88 201 kr	

Malin Gramstad
Handläggare
033-35 83 00

Delegationsbeslut för tillfälliga klassrum, Bodaskolan

Delegationsart

Lokalförslörjningsnämndens Delegationsbestämmelser 2023 ärende 4.4c

Beslut

Lokalförslörjningsförvaltningen beslutar att teckna avtal avseende lokalen Hässlehus 12 i enlighet med gällande delegationsbeslut 2023 4.4c, under förutsättning att Grundskolenämnden godkänner avtalsförslaget.

Sammanfattning

2023-03-07 inkom framställan om att utreda möjligheten till att förlänga befintligt hyresavtal med Borås Pastorat avseende fastigheten Hässlehus 12 på Våglängdsgatan 3. Detta för att fortsatt tillgodose skolverksamhetens behov av utrymme för elever med särskilda behov. Grundskolan önskar förlänga införhyrningen med ytterligare 1 år till och med 2024-07-31. Lokalförslörjningsförvaltningen har nu utrett och kommit fram till att hyra lokalen i ytterligare 1 år från och med 2023-08-01.

Beslutsunderlag

1. Avtalsförslag
2. Framställan från Grundskolenämnden

Beslutet expedieras till

1. Grundskolenämnden

Lokalförslörjningsnämnden

Thobias Mattsson
Handläggare

Cathrine Kristoffersson
Handläggare
033 353643

Datum
2023-03-07

Instans
Grundskolenämnden
Dnr GRN

Framställan lokalanpassningar Bodaskolan

Grundskolenämndens framställan till Lokalförsörjningsnämnden

Grundskolenämnden framställer att LFF utreder kostnader och möjlighet till att förlänga det hyresavtal som staden har med kyrkan på Hässleholmen. Detta för att tillgodose skolverksamhetens behov för att skapa utökad utrymme till elever med särskilda behov. Förslag på ett år i taget tills den nya Allaktivitetshallen är byggd.

Tidplan

Behov att det sker så snart som möjligt.

Underlag

Utredningen bör göras för att tillgodose skolverksamhetens behov för möjlighet till utökad utrymme till elever med särskilda behov. Förslag på ett år i taget tills den nya Allaktivitetshallen är byggd.

Samverkan

Ärendet har inte samverkats.

Beslutet expedieras till

1. Lokalförsörjningsnämnden

Per Carlsson
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Anmälningssärenden per april 2023

Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Godkänna redovisning av anmälningssärenden och lägga dessa till handlingarna.

Ärendet i sin helhet

Protokoll från facklig samverkan i Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) per april 2023.

Beslutsunderlag

1. Anmälningssärenden per april 2023.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

Delegationsbeslut per april 2023 Grundskolenämnden

Grundskolenämndens beslut

Godkänna redovisning av delegationsbeslut och lägga dessa till handlingarna.

Ärendet i sin helhet

Grundskola.

Inkomna överklaganden skolplacering perioden 2023-03-29—2023-04-18.

Placeringsbeslut 2023-2024 dnr 2023-00018 perioden 2023-03-29—2023-04-18.

Laglighetsprövningar skolplacering 2023-03-29—2023-04-18.

Ordförandebeslut skolplacering med syskonförtur för perioden
2023-03-29—2023-04-18.

Delegationsbeslut Ansökan om plats/utökad omsorgstid på fritidshemmet
enligt SL 14 kap 5-6 §§ perioden 2023-03-29—2023-04-18.

Delegationsbeslut uppskjuten skoltid perioden 2023-03-29—2023-04-18.

Personal.

Delegationsbeslut från förvaltningschef 2023-03-29—2023-04-18.
Framställan Olovholmsgatan 32, vån 4

Övriga delegationsbeslut.

Avslagsbeslut skolskjuts per mars 2023.

Beslutsunderlag

1. Delegationsbeslut per april 2023.

Samverkan

FSG.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Ulf Karlsson
Förvaltningschef

